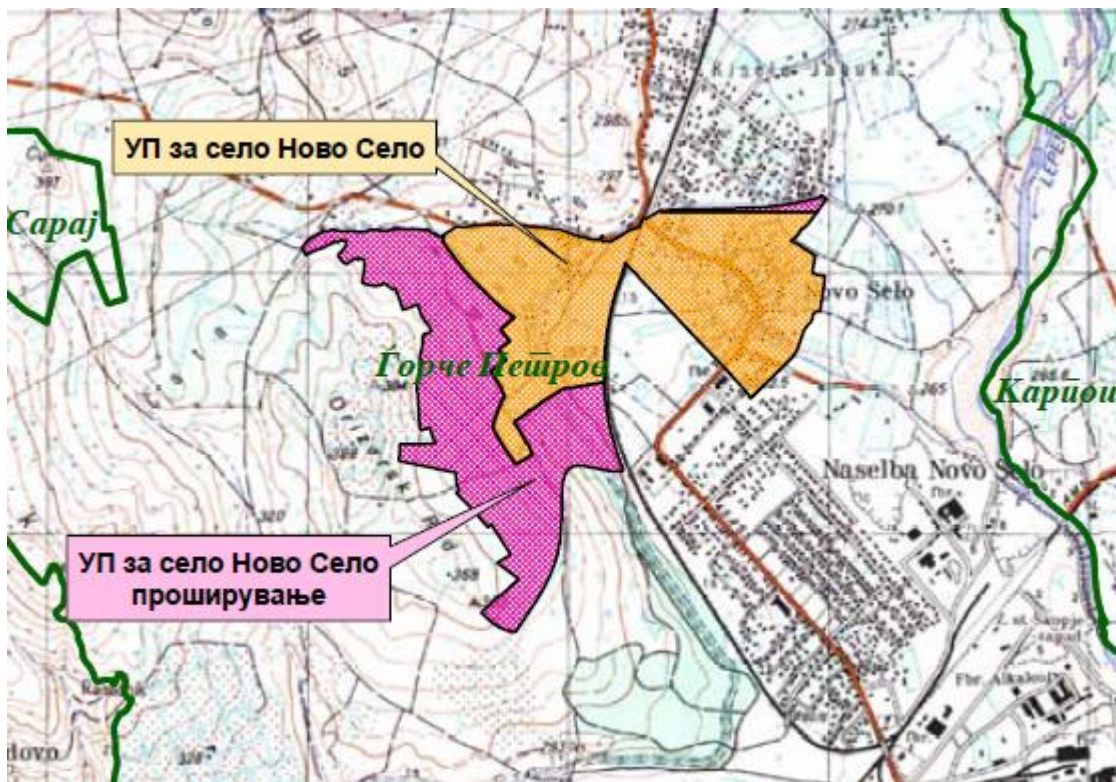

**НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНКА ВРЗ
ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ОД УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА
СЕЛО НОВО СЕЛО ,
ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ
за плански период (2015-2025)**

НАЗИВ НА

ГРАДБА/ОБЈЕКТ: УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА СЕЛО НОВО СЕЛО

НАЗИВ НА ПРОЕКТ: СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА ЗА ВЛИЈАНИЕТО НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА СЕЛО НОВО СЕЛО, ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ, ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ЗДРАВЈЕТО НА ЛУЃЕТО

ИНЖЕНЕРСКА ОБЛАСТ / КАТЕГОРИЈА: ЗАШТИТА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА (СОЖС)

ВИД НА ПРОЕКТ: НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

**ИНВЕСТИТОР: Општина Ѓорче Петров
ул. Ѓорче Петров“ бр. 73
1000 Скопје**

**ПРОЕКТАНТ: Трајче Митев, дипл. проф по биологија, Овластување бр. 12 – 770/1 од 08.02.2017 година.
Д.Г.П.У. „ГЕИНГ Кребс унд Кифер Интернешнл и др. ДОО“
ул. „Борис Трајковски“ бр.111, Скопје**

ТЕХНИЧКИ БРОЈ НА ПРОЕКТ: СОЖС_122_07/18

МЕСТО И ДАТА: Скопје, Јули 2018

Директор на Сектор Проектирање,

Управител,

Сања Стошевска, *дипл.град.инж.*

д-р Драган Димитриевски

A. Општ дел

- **Регистрација на фирма**
- **Решение за одговорен проектант и соработници**
- **Потврда за извршена внатрешна контрола**
- **Учесници во проектот**

B. Проектен дел

V. Графички прилози

A. Општ дел

ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Трговски регистар и регистар на други правни лица

www.crm.com.mk

Број: 0809-50/150120170019494

Датум и време: 29.3.2017 г. 13:14:56

ПОТВРДА
за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	4861787
Назив:	Друштво за градежништво, промет и услуги ГЕИНГ Кребс унд Кифер Интернешнл и др.ДОО Скопје
Седиште:	БОРИС ТРАЈКОВСКИ бр.111 СКОПЈЕ - КИСЕЛА ВОДА, КИСЕЛА ВОДА

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	71.12 - Инженерство и со него поврзано техничко советување
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Изготвил:

Овластено лице:

Број: 0809-50/150120170019494

Страна 1 од 1

Со цел навремено да се согледаат можните негативни влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо - економските аспекти од реализација на **УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА СЕЛО НОВО СЕЛО, ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ**, согласно **Член 65**, став 2 од Законот за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 42/14 и 44/15), се наложи потребата за спроведување на Стратегиска оценка на животната средина.

Во подготовката на Извештајот за Стратегиска оценка на влијание врз животната средина учествуваше (тимот на ГЕИНГ Кребс унд Киефер Интернационал, Скопје):

- **Трајче Митев**, дипл. проф. по биологија
- **д-р Александар Павлов**, дипл. инж. по заштита на животна средина

Горенаведениот Извештај за стратегиска оценка на животната средина согласно **Член 66** став (5) од Законот за животна средина е потпишан од лицето **Трајче Митев, дипл. проф. по биологија** кое е вклучено во листата на експерти за стратегиска оценка на влијанието врз животната средина која ја води Министерството за животна средина и просторно планирање. Како доказ за истото во прилог на Извештајот е дадена копија на Потврдата со број *Овластување бр. 12 – 770/1* од 08.02.2017 година издадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-770/1
Датум: 08.02.2017 година

У В Е Р Е Н И Е

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оценка на животната средина

Митев Митко Трајче роден на 23.02.1983 година во Скопје, дипломирал на ден 12.03.2009 на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје на Природно-математички факултет, го положи стручниот испит за стратегиска оценка на животната средина на ден 31.01.2017 година и се стекна со статус на експерт за стратегиска оценка на животната средина и ги исполнува условите утврдени во член 85 став 2 од Законот за животна средина, а со тоа се стекнува со право да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оценка на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Bashkim Ameti

М.П

ПОТВРДА

за извршена внатрешна контрола – контрола на квалитет

Д.Г.П.У. „ГЕИНГ Кребс унд Кифер Интернешнл и др.“ Д.О.О. – Скопје, потврдува дека е извршена внатрешна контрола – контрола на квалитет на:

**НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНКА ЗА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ЖИВОТНАТА
СРЕДИНА НА
УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА
СЕЛО НОВО СЕЛО, ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ
за плански период (2015 – 2025)**

и дека истиот е изработен според стандардите и нормативите за ваков вид работи

Внатрешна контрола – контрола на квалитетот извршил:

- ***д-р Александар Павлов, дипл.инж. по заштита на животна средина***

Управител,

д-р Драган Димитриевски

Б. Проектен дел

Содржина

A. Општ дел.....	2
1. ВОВЕД.....	12
2. ОСНОВНИ НАЧЕЛА НА СОЖС, СОДРЖИНА НА ИЗВЕШТАЈОТ	14
2.1. ЦЕЛ НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА И ПРИМЕНЕТА МЕТОДОЛОГИЈА.....	16
3. ЗАКОНСКА РАМКА.....	18
3.1. СОЖС И УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ.....	20
4. ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ И ПЛАНСКИОТ ОПФАТ	22
4.1. ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ.....	22
4.2. ЦЕЛИ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ	24
4.3. ПЛАНСКИ ОПФАТ	24
4.4. ИСТОРИЈАТ НА ПЛАНИРАЊЕТО И УРЕДУВАЊЕТО НА ПРОСТОРОТ И НЕГОВАТА ОКОЛИНА.....	34
5. СЕГАШНА СОСТОЈБА НА ПРЕДМЕТНИОТ ОПФАТ	37
5.1. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА ЗЕМЈИШТЕТО И ЗЕЛЕНИЛОТО ВО ПЛАНСКИОТ ОПФАТ, НА ИЗГРАДЕН ГРАДЕЖЕН ФОНД И ВКУПНА ФИЗИЧКА СУПРАСТРУКТУРА.....	37
5.2. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА ПОСТОЈНИ СПОМЕНИЧНИ ЦЕЛИНИ, ГРАДБИ ОД КУЛТУРНО ИСТОРИСКО ЗНАЧЕЊЕ И КУЛТУРНИ ПРЕДЕЛИ.....	37
5.3. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА ИЗГРАДЕНАТА КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	38
5.4. АНАЛИЗА НА МОЖНОСТИТЕ ЗА ИДЕЕН ПРОСТОРОН РАЗВОЈ	43
5.5. ПЛАНИРАЊЕ НА ПОТРЕБИТЕ ЗА ПРОСТОРОН РАЗВОЈ.....	45
5.6. ПЛАНИРАЊЕ НА СТАНБЕНИ ПОТРЕБИ.....	46
5.7. ПЛАНИРАЊЕ НА ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ.....	47
5.8. ПЛАНИРАЊЕ НА ИНФРАСТРУКТУРА	49
5.9. ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПЛАНСКИОТ ОПФАТ ВО БЛОКОВИ.....	59
5.10.ЕКОНОМСКО ОБРАЗЛОЖЕНИЕ.....	64
6. КАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРОСТОРОТ И СЕГАШНА СОСТОЈБА СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	67
6.1. ОПИС НА КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПРОСТОРОТ НА ПРЕДМЕТНОТО ПОДРАЧЈЕ.....	67
6.1.1. Географска положба	67
6.1.2. Релјеф	69
6.1.3. Геолошки карактеристики.....	69
6.1.4. Клима	70
6.1.5. Сеизмички карактеристики	71
6.1.6. Население и демографски карактеристики	72
6.1.7. Образование	73
6.1.8. Здравствен систем	73

6.1.9. Стопански карактеристики.....	73
6.1.10. Користење на земјиштето	74
6.2. ОПИС НА СЕГАШНАТА СОСТОЈБА СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ПЛАНСКИОТ ОПФАТ	76
6.2.1. Квалитет на воздухот на локацијата	76
6.2.2. Хидрографија и квалитет на површински води.....	77
6.2.3. Биодиверзитет	81
6.2.4. Природно наследство	81
6.2.5. Археолошки локалитети и културно наследство	83
6.2.6. Управување со отпад	84
6.2.7. Бучава	85
6.3. СЕГАШНИ ПРОБЛЕМИ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО И ОКОЛУ ПЛАНСКИОТ ОПФАТ	86
6.4. ЦЕЛИ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА	87
7. ИЗВОДИ ОД ПРОСТОРОН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА.....	90
7.1. Главни цели на планскиот документ.....	91
8. СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ	92
9. ВРСКА И УСОГЛАСЕНОСТ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ СО ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ, ПРОГРАМИ И СТРАТЕГИИ	93
9.1. КОМПАТИБИЛНОСТ НА ЦЕЛИТЕ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ	93
9.2. ПОВРЗАНОСТ СО ДРУГИ СТРАТЕШКИ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ	95
10. ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	102
10.1. ВЛИЈАНИЕ ВРЗ НАСЕЛЕНИЕТО И ЧОВЕКОВОТО ЗДРАВЈЕ.....	102
10.2. ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА ВОЗДУХОТ.....	103
10.3. ВЛИЈАНИЕ НА БУЧАВАТА.....	103
10.4. ВЛИЈАНИЈА ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА ВОДИТЕ.....	103
10.5. ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ПОЧВАТА.....	104
10.6. ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ПРЕДЕЛОТ.....	104
10.7. ... ВЛИЈАНИЈА ВРЗ КУЛТУРНО-ИСТОРИСКО НАСЛЕДСТВО.....	104
10.8. ВЛИЈАНИЈА ВРЗ БИОДИВЕРЗИТЕТОТ И ПРИРОДНОТО НАСЛЕДСТВО.....	105
10.9. ВЛИЈАНИЈА ОД УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАДОТ.....	105
10.10. ВЛИЈАНИЈА ОД НЕСРЕЌИ И ХАВАРИИ.....	106
10.11. ПРЕКУГРАНИЧНИЛИЈАНИЈА.....	107
11. МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА, НАМАЛУВАЊЕ И УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ	108
11.1. МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ НАСЕЛЕНИЕТО И ЧОВЕКОВОТО ЗДРАВЈЕ.....	109
11.2. МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА ВОЗДУХОТ.....	109
11.3. ... МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА ОД БУЧАВАТА.....	110
11.4. МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА ВОДИТЕ.....	111
11.5. МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ПОЧВАТА.....	113

11.6. ... МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ПРЕДЕЛОТ.....	114
11.7. МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ КУЛТУРНО-ИСТОРИСКОТО НАСЛЕДСТВО.....	114
11.8. МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ БИОДИВЕРЗИТЕТОТ И ПРИРОДНОТО НАСЛЕДСТВО.....	114
11.9. МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА ОД УПРАВУВАЊЕТО СО ОТПАД.....	115
11.10. МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА ОД ЕВЕНТУАЛНИ НЕСРЕЌИ И ХАВАРИИ.....	116
11.11. . МЕРКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА БАРИЕРИ ЗА ЛИЦА СО ИНВАЛИДНОСТ.....	119
11.12. . МЕРКИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА ПРЕКУГРАНИЧНИТЕ ВЛИЈАНИЈА.....	120
12. АЛТЕРНАТИВИ.....	126
13. ПЛАН ЗА МОНИТОРИНГ	128
14. НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ	131
15. ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ.....	135
16. КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА.....	136

1. ВОВЕД

Врз основа на Договорот за деловно-техничка соработка со број 03-2531/3 од 13.10.2017, помеѓу Општина Ѓорче Петров, со седиште на Ул. Ѓорче Петров бр.73 1000 Скопје и Друштво за градежништво, промет и услуги ГЕИНГ Кребс унд Кифер Интернешнл и др. ДОО Скопје, со седиште на ул.Борис Трајковски, бр.111, Скопје, се пристапи кон изработка на извештај за стратегиска оценка за влијанијата врз животната средина и здравјето на луѓето на Урбанистичкиот план за село Ново Село, Општина Ѓорче Петров.

Урбанистички план за село се изработува врз основа на методологија, која произлегува од одредбите утврдени со Законот за просторно и урбанистичко планирање и Законот за изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање како и подзаконските акти што произлегуваат од него.

Согласно законската регулатива од областа на животната средина, глава X од Законот за животна средина, при подготовка на краткорочни, среднорочни и долгорочни плански документи на национално и локално ниво за развој на општините во сите аспекти (урбан развој, индустрија, развој на мали и средни претпријатија, туризам, земјоделие, транспорт и др.), потребно е спроведување на постапка за Стратегиска оценка на влијание на планскиот документ кој се подготвува (план, програма или стратегија) врз животната средина.

Врз основа на член 65, став (4) од Законот за животна средина, Владата на Република Македонија, донесе „Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето“. Согласно точка 13 (Планирање на просторот и користење на земјиштето), член 3 од Уредбата за стратегии, планови програми, вклучувајќи и нивните промени, за кои задолжително се спроведува постапка за оценка на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето, Урбанистички план за село Ново Село, Општина Ѓорче Петров, е плански документ за кој задолжително се врши стратегиска оценка на животната средина. Целта на овој извештај е да изврши идентификација и анализа на влијанијата врз животната средина од имплементацијата на предвидениот плански документ уште во фазата на неговата подготовка и да предвиди соодветни мерки за спречување и контрола на влијанијата. Извештајот е изработен согласно содржината на извештајот пропишана во Уредбата за содржина на извештајот за стратегиска оценка на животната средина (Сл. весник на РМ бр.153 од 20.12.2007 год.).

Урбанистичкиот план за село Ново Село, Општина Ѓорче Петров, е изработен од ИН-ПУМА Институт за урбанизам, сообраќај и екологија.

За предметното подрачје изработени се Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план за село Ново Село, Општина Ѓорче Петров, кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија, изработени од Агенцијата

за планирање на просторот со тех. бр. Y05614 од март 2014 година и за кои е донесено и Решение од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. 15-572/6 од 01.04.2014.

2. ОСНОВНИ НАЧЕЛА НА СОЖС, СОДРЖИНА НА ИЗВЕШТАЈОТ

Стратегиската оценка претставува процес за проценка на влијанието на плановите, стратегиите и програмите врз животната средина и врз здравјето на луѓето. Покрај проценката на влијанијата се предвидуваат и мерки кои имаат за цел заштита на животната средина од сите можни влијанија и тоа уште во процесот на планирање и донесување одлуки за одредени стратегии, планови и програми, т.е. плански документи. Преку навремено спроведување на постапката за стратегиска оценка на животната средина се обезбедува идентификување на потенцијалните негативни и позитивни влијанија од реализацијата на планот, програмата или стратегијата врз животната средина, а исто така се дефинираат и алтернативи и можни мерки за спречување, намалување и ублажување на негативните влијанија врз сите елементи на животната средина. Националното законодавство сугерира процесот на стратегиска оценка на влијанието на планскиот документ да се одвива паралелно со развојот на планскиот документ, со цел целите на животната средина навреме да се земат во предвид при дефинирање на целите на самиот плански документ.

Постапката за СОЖС се спроведува во неколку фази/чекори:

Проверка: утврдување дали планскиот документ ќе има значителни влијанија врз животната средина и дали е потребно спроведување на СОЖС.

Определување на обемот: определување на обемот на информации и нивото на детали кои ќе бидат содржани во Извештајот за СОЖС.

Извештај за СОЖС е главниот механизам за известување во врска со описот и евалуацијата на значителните влијанија (позитивни и негативни) врз животната средина од имплементација на планскиот документ, како и активностите за спречување, намалување и колку што е можно повеќе, неутрализирање на значителните негативни влијанија.

Консултации со јавноста: опфаќа консултација со страните и засегнатата јавност во текот на определувањето на обемот на СОЖС, нацрт Извештајот за СОЖС и ставање на истите на јавен увид (објавување).

Прифаќање: обезбедување информации за одобрениот плански документ, односно колку од коментарите добиени во текот на консултациите биле земени предвид и методите за мониторинг на значителните влијанија од имплементацијата на планскиот документ.

Мониторинг на значајните влијанија врз животната средина во рана фаза за да им се овозможи на одговорните власти да преземат мерки за подобрување во текот на имплементацијата на планските документи.

Извештајот за стратегиската оценка на животната средина содржи детали од планските документи како и други информации, кои ќе бидат земени во предвид при понатамошната оценка на животната средина, односно треба да содржи податоци за можните влијанија врз:

- населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, почвата, водата, климатските фактори, материјалните добра, културното наследство каде се вклучени архитектурните и археолошките наследства, пејзажи и др;
- краток преглед на причините врз основа на кои се одбираат алтернативите;
- предвидените мерки за заштита и намалување на влијанијата.

Анализата на влијанијата врз животната средина има за цел да ги идентификува можните проблеми, да ги рационализира трошоците и да направи оптимален избор на мерките за заштита на животната средина. Влијанијата врз специфичните медиуми од животната средина ќе бидат намалени или ефективно подобрени доколку се предвидат мерки за заштита, намалување и неутрализација на истите. При идентификувањето на влијанијата се користи квалитативна проценка на нивниот ефект, односно истите се оценуваат како: секундарни, кумулативни, краткорочни, со средни и долгорочни, трајни и привремени позитивни и негативни ефекти.

Анализата на алтернативите кои се опфатени со овој извештај укажува на потребата од неминовно спроведување на Стратегиската оценка на влијанието врз животната средина во процесот на планирање заради правилна и поефикасна избрана алтернатива.

Во рамките на Извештајот за стратегиска оценка, исто така се дава осврт на планот за мониторинг на животната средина, чија основна цел е следење на ефектите од применетите мерки за ублажување. Планот на мерки од непредвидени незгоди, кој е составен дел на Извештајот за стратегиска оценка на животната средина, ги опфаќа предлог мерките за заштита на планскиот опфат и спасување во случај на пожар, воени разурнувања, природни катастрофи и техничко-технолошки незгоди.

При водење на процедурата за СОЖС важна улога имаат консултациите и учеството на јавноста¹, што овозможува: целосна информираност за основните податоци за животната средина, релевантните податоци и вредности на индивидуално ниво и на ниво на заедница и зголемување на транспарентноста во донесувањето одлуки, преку обезбедување информации кои овозможуваат идентификација на влијанијата во рана фаза и предлог мерки за нивно намалување, поголемо разбирање и избегнување

¹ според Архуската Конвенција и Член 8 од Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина ("Сл.Весник на РМ" бр. 147/08 и 45/11)

непотребни противречности и одложување на процесот за донесување одлуки, кое во покаските фази може да настане како резултат на недоволно разбирање.

2.1. Цел на извештајот за стратегиска оценка и применета методологија

Извештајот за Стратегиска оценка на животната средина за УП за село Ново Село за плански период 2015–2025 година, Општина Ѓорче Петров треба да изврши идентификација и анализа на влијанијата врз животната средина од имплементацијата на предвидениот плански документ уште во фазата на планирање и изработка и да предвиди соодветни мерки за спречување и намалување на влијанијата. Изработката на извештајот е обврска на изготвувачот на планскиот документ која предвидува спроведување на постапка за оценка на влијанието од планскиот документ врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето, пропишана во глава X (Оценка на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина) од Законот за животна средина.

Согласно точка 13 (Планирање на просторот и користење на земјиштето), член 3 од Уредбата за стратегии, планови програми, вклучувајќи и нивните промени, за кои задолжително се спроведува постапка за оценка на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето, Урбанистички план за село Ново Село, Општина Ѓорче Петров, е плански документ за кој задолжително се врши стратегиска оценка на животната средина. Извештајот е изработен во согласност со содржината на извештајот пропишана во Уредбата за содржина на извештајот за стратегиска оценка на животната средина (Сл. весник на РМ бр.153/2007).

Методологијата која се користеше при подготовка на Извештајот за Стратегиска оценка на животната средина за УП за село Ново Село за плански период 2015–2025 година, Општина Ѓорче Петров се базира на спроведување на истражувања, проценки и аналитички пристап кој се состоеше од неколку чекори:

- Опис на моменталната состојба на животната средина на предложениот плански опфат село Ново Село и општина Ѓорче Петров;
- Разгледување на проектната програма, предлог планот за предметниот опфат, Условите за планирање на просторот;
- Идентификација и споредување на целите за заштита и унапредување на животната средина во постоечките стратешки документи на локално и национално ниво;
- Преглед на постоечката состојба на најважните елементи од животната средина на планскиот опфат кои би биле најосетливи при реализирање на планскиот документ;

- Идентификација и оценка на сите можни влијанија по неколку критериуми (во однос на типот, природата, јачината, времетраењето, реверзибилноста и кумулативните влијанија);
- Идентификување на мерки за ублажување на влијанијата на планот врз животната средина;
- Подготовка на план за мониторинг на спроведувањето на предложените мерки;
- Информирање на сите донесувачи на одлуки и вклучени страни за последиците од реализирање на планот врз животната средина преку обезбедување на јавен увид на нацрт верзијата на Извештајот за стратегиска оценка на животната средина;
- Обезбедување на транспарентен процес на вклучување на јавноста и одржување на јавна расправа;

3. ЗАКОНСКА РАМКА

Просторното и урбанистичкото планирање е континуиран процес кој се обезбедува со изработување, донесување и спроведување на просторен план и урбанистички планови со цел да се обезбеди уредувањето и хуманизацијата на просторот и заштитата и унапредувањето на животната средина и природата.

Начелата во процесот на планирање и уредување на просторот се однесуваат на:

- рационално уредување и користење на просторот,
- услови за хумано живеење и работа на граѓаните,
- оддржлив развој,
- заштита и унапредување на животната средина и природата,
- заштита на недвижното културно наследство,
- заштита од воени разурнувања, од природни и технолошки катастрофи и хаварии
- учество на јавноста во постапките за донесување и спроведување на плановите и
- усогласеност со европските нормативи и стандарди во планирањето и уредувањето на просторот.

Извештајот за стратегиска оценка на животната средина за предметниот плански документ Урбанистички план за село Ново Село, Општина Ѓорче Петров, е изработен согласно постојната законска регулатива во заштита на животната средина и природа во Република Македонија:

Стратегиска оценка на влијанието врз животната средина – подзаконски акти

- Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Службен весник на РМ“ бр.147/08 и бр.45/11)
- Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оценка на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Службен весник на РМ“ бр.153/07 и бр.45/11)
- Уредба за содржината на извештајот за стратегиската оценка на животната средина („Службен весник на РМ“ бр.153/07)

- Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Службен весник на РМ“ бр.144/07)
- Правилник за начинот на спроведување на прекугранични консултации („Службен весник на РМ“ бр.110/10)
- Правилник за формата, содржината и образецот на одлуката за спроведување односно неспроведување на стратегиска оцена и на формуларите за потребата од спроведување односно неспроведување на стратегиска оцена („Службен весник на РМ“ бр.122/11)
- **Закон за животната средина** („Службен весник на РМ“ бр.53/05, бр.81/05, бр.24/07, бр.159/08, бр.83/09, бр.48/10, бр.124/10, бр.51/11, бр.123/12, бр.93/13, бр.44/15 и бр.42/16)
- **Закон за заштита на природата** („Службен весник на РМ“ бр. 67/04, бр. 14/06, бр.84/07, бр.35/10, бр.47/11, бр.148/11, бр.59/12, бр.13/13 и 163/13)
- **Закон за заштита од бучава во животната средина** („Службен весник на РМ“ бр.79/07 и бр.163/13)
- **Закон за управување со отпад - пречистен текст** („Службен весник на РМ“ бр.09/11, бр.123/12, бр.9/13, бр.147/13, бр.163/13, бр.197/14, бр.87/15 и бр.42/16)
- **Закон за квалитетот на амбиентниот воздух - пречистен текст** („Службен весник на РМ“, бр.100/12, 163/13)
- **Закон за просторно и урбанистичко планирање** („Службен весник на РМ“ бр.51/05, бр.55/13, 163/13 и 42/14)
- **Закон за водите** („Службен весник на РМ“ бр.87/08, бр.06/09, бр.161/09, бр.83/10, бр.51/11, бр. 44/12, бр. 23/13 и 163/13)
- **Закон за процена** („Службен весник на РМ“ бр.51/05, бр.115/10, 158/11, бр.185/11 и бр.64/12)

Останата законска регулатива:

- Стратегија за развој на енергетиката во РМ за периодот 2008-2020 со визија до 2030 година;
- Национална стратегија за енергетска ефикасност во Република Македонија за периодот 2010 - 2020 година;
- Стратегија за обновливи извори на енергија во Македонија за периодот 2010 - 2020 година;
- Национална програма за земјоделство и рурален развој, (2013-2017 година);

- Национална стратегија за одржлив развој, (2009-2030 година);
- Национална стратегија за управување со отпад, (2008-2020 година);
- Национална Стратегија за управување со води (2012-2042 година);
- Национална Стратегија за развој на туризмот, (2012-2018 година);
- Национална транспортна стратегија, (2007-2017 година);
- Национален план за заштита на амбиентниот воздух во Република Македонија (2013 – 2018 година);
- Национален Акционен план за ратификација и спроведување на Протоколот за тешки метали, Протоколот за POPs и Гетебуршкиот протокол кон Конвенција за далекусежно прекугранично загадување на воздухот (2010 година)
- Национална стратегија за биолошка разновидност за период до 2020 година, со визија до 2050 година.

3.1. СОЖС и урбанистичко планирање

Просторното и урбанистичкото планирање е континуиран процес кој се обезбедува со изработување, донесување и спроведување на просторен план и урбанистички планови со цел да се обезбеди уредувањето и користење на просторот, но и заштита и унапредување на животната средина и природата во рамките на планскиот опфат на град, село или друго подрачје утврдено во планот.

Во зависност од просторот кој е предмет на планирањето, Законот за просторно и урбанистичко планирање на Република Македонија предвидува донесување на следните четири вида урбанистички планови:

- Генерален урбанистички план (на ниво на град),
- Детален урбанистички план (на ниво на дел од град),
- Урбанистички план за село (на ниво на село), и
- Урбанистички план вон населено место (на ниво на подрачје надвор од град или село).

Просторниот план на Р. Македонија е највисок, стратешки, долгорочен, интегрален и развоен документ со цел утврдување на рамномерен и одржлив просторен развој на државата, определување на намената, како и уредување и користење на просторот. Една од основните цели на Просторниот план се однесува на штедење, рационално користење и заштита на природните ресурси, искористување на погодностите за производство во согласност со принципите на одржлив развој. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено ограничување на

трансформацијата за користење за други намени, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Со Законот за просторно и урбанистичко планирање на Република Македонија се уредуваат условите, начините и динамиката на спроведување на Посторниот план, како и правата и одговорностите на субјектите во спроведувањето на Планот. Едно од основните начела на Законот е координација на Просторниот план на Република Македонија со другите просторни и урбанистички планови и другата документација за планирање и уредување на просторот.

Член 12 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија“ број 51/05, 137/07, 91/09, 124/10, 18/11, 53/11 и 144/12) (Пречистен текст) се однесува на урбанистички план за село:

- Урбанистички план за село се донесува за подрачје на населено место во општината од селски карактер
- Урбанистичкиот план за село се донесува врз основа на издадени услови за планирање на просторот согласно со закон. Изменување и дополнување на урбанистичкиот план за село со кое се врши проширување на планскиот опфат, се врши врз основа на услови за планирање на просторот за делот за кој се проширува планскиот опфат
- Урбанистичкиот план за село во чијшто плански опфат постојат споменици, споменички целини од рурален карактер и други заштитени добра со статус на културно наследство треба да содржат детални параметри за заштита на недвижното културно наследство.

За изготвување и донесување на овие планови, Министерството надлежно за работите на просторното планирање, издава решение за услови за планирање на просторот.

Условите за планирање на просторот, според овој Закон, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија од планската документација од повисоко ниво и графички прилог или прилози кои ги прикажуваат решенијата на Планот.

Во конкретниот случај Условите за планирање на просторот се издаваат за потребите од изработка на Урбанистички план за село Ново Село, Општина Ѓорче Петров. Површината на планскиот опфат изнесува 126,63 ha.

4. ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ И ПЛАНСКИОТ ОПФАТ

4.1. Преглед на содржината на планскиот документ

Основ за изработка на предметниот Урбанистички план за село Ново Село, Општина Ѓорче Петров се одредбите кои се во согласност со член 12 од Законот за просторно и урбанистичко планирање и Законот за изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање, согласно кои урбанистички план за село е урбанистички план кој се донесува за подрачје на населено место - село, утврдено со закон. Урбанистичкиот план за село Ново Село, Општина Ѓорче Петров (плански период 2015 – 2025) е со плански опфат од 126,63 ha.

Урбанистичкиот план за село Ново Село, Општина Ѓорче Петров, е изработен од страна на ИН-ПУМА Институт за урбанизам, сообраќај и екологија.

Урбанистичкиот план содржи документациона основа и планска документација, кои пак содржат текстуален дел и графички приказ на планските решенија, како и нумерички дел со билансни показатели.

Текстуален дел од документационата основа, покрај вовед и цел и предмет на изработката на планот ги содржи следните податоци:

- Површина и опис на границите на планскиот опфат со географско и геодетско одредување на неговото подрачје
- Историјат на планирањето и уредувањето на подрачјето на планскиот опфат и неговата околина
- Податоци за природните чинители (релјефни карактеристики, климатски карактеристики, сеизмички карактеристики и хдролошки карактеристики)
- Податоци за создадените вредности и чинители
- Инвентаризација на земјиштето и зеленило во планскиот опфат, на изградениот градежен фонд, и на вкупната физичка супраструктура
- Инвентаризација и снимање на постојни споменични целини, градби од културно историско значење и културни предели
- Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура
- Анализа на можностите за просторен развој
- Нумерички податоци за постојна состојба

Графичкиот дел од документационата основа содржи:

- Извод од Просторен план на Република Македонија
- Користење на земјиштето – Карта бр. 20
- Систем на населби и сообраќајна мрежа – Карта бр. 22
- Водостопанска и енергетска инфраструктура – Карта бр. 23
- Реонизација и категоризација на просторот за заштита – Карта бр. 24
- Извод од општ акт за село Ново Село
- Извод од постојани сосоедни урбанистички планови
- Збирен графички приказ на плански решенија на соседни планови
- Ситуација со пошироко опкружување
- Ажурирана геодетска подлога
- Инвентаризација на изграден градежен фонд, вкупна физичка супраструктура на земјиштето и зеленилото во планскиот опфат
- Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура

Текстуалниот дел од планската документација ги содржи следните податоци:

- Вид на планот, назив на подрачјето на планскиот опфат, плански период, површина на планскиот опфат и општина на која припаѓа подрачјето на планскиот опфат.
- Опис и образложение на планскиот концепт за просторен развој и хармонизација на просторот на подрачјето во рамките на планскиот опфат
- Опис и образложение на планските решенија за изградба (наменската употреба на градежното земјиште, градежно земјиште за општа употреба, сообраќајна инфраструктура и комунална инфраструктура)
- Општи услови за изградба, развој и користење на земјиштето и градбите кои важат за целата површина на планскиот опфат
- Мерки за заштита
- Економско образложение
- Општи услови за изградба
- Посебни услови за изградба
- Нумерички дел

Графичкиот дел од планската документација содржи:

- План на намена на земјиштето и градбите, М = 1:2500
- Регулационен план, М = 1:2500
- Сообраќаен и нивелациски план, М = 1:2500
- Инфраструктурен план – хидротехничка инфраструктура, М = 1:2500
- Инфраструктурен план – електротехничка инфраструктура, М = 1:2500
- Синтезен план, М = 1:2500

4.2. Цели на планскиот документ

Цел на изработката на Урбанистичкиот план за село Ново Село, Општина Ѓорче Петров (плански период 2015 – 2025) е да се создадат реални услови за уредување на просторот во селото за потребите на населението, да се создадат услови за осовременување на условите за живот и работа, за подобрување на образовните и здравствените услуги, дневното снабдување, спорт и рекреација, културни потреби и комуналната уреденост во селото.

Овој урбанистички план за село, целта ќе ја оствари со анализа на постојната состојба, преку анализата на постојните елементи карактеристични во просторот, како и природните и создадени чинители во просторот, со помош на кои ќе се дефинира планскиот опфат во кој во иднина ќе се одвива урбаниот развој на селото.

4.3. Плански опфат

Планскиот опфат го опфаќа селото НОВО СЕЛО, Општина Ѓорче Петров, на подрачјето на КО Ѓорче Петров 1 (Ново Село).

На **север** границата на планскиот опфат започнува од точка 1 со координати $Y=7527993.0636$ и $X= 4654096.5072$, се движи во источен правец, ја сече КП477/1 и КП477/2, продолжува по северната страна на потокот Блага вода, по северозападната страна на КП435, сите во КО Ѓорче Петров 1 (Ново Село) продолжува на исток и ги сече:постојниот пат, постојната железничка пруга Г-Р (Скопје - Ѓорче Петров – Волково – државна граница), КП4433/2, сите во КО Волково, КП265/1, КП265/2, КП263, КП251, КП234/6, продолжува на исток по северната страна на КП233/1, КП232/8, 232/7, и КП232/4,сите во КО Ѓорче Петров 1 (Ново Село), ја сече КП4433/2 (постоен канал) во КО Волково.

На **југоисток** границата започнува да се движи кон југ по северозападната страна на КП204, КП205, КП207, КП208/1 и КП210, продолжува на североисток по југозападната

страна на КП210, продолжува на југ по западната страна на КП190/2, продолжува на исток и ги сече: КП188/1 и КП188/6, продолжува на југ и ги сече: КП188/1, КП188/2, КП896/6, КП896/7, КП13418/3, КП13418/1, КП897/3, КП906/6, КП13455/1 (постоен пат), КП931/1, КП13453/7 (постоен пат), КП934/1, КП934/2, КП13452/1 (постоен канал) и КП953/1, продолжува по југоисточната страна на КП952/3, ги сече: улица 102, КП1063/3 и КП1063/5, продолжува на северозапад и ги сече: КП1063/5, КП1056, улица 102 (КП13447/1), КП996, КП997/2, КП1006(постоен пат), КП1005/2, улица 100, КП1014, КП1024/1, КП1025/1, КП1027/1, КП818/4, КП816/1, КП815/1(постоен пат), КП803/4, КП803/8, КП800/10, КП794, КП792, КП772/2, КП773/7, КП773/4, КП368/3, КП386/3, КП386/1, КП385/2, постоен канал и постојна железничка пруга Г-Р (Скопје – Ѓорче Петров – Волково – државна граница), продолжува на запад и ги сече: КП1732, КП741, КП1739/1, КП1740, КП1739/1 и КП1786/1 сите во КО Ѓорче Петров 1 (Ново Село). Оваа граница е дефинирана со ГУП на Град Скопје 2012 – 2022.

На **југозапад** границата започнува по дел од југоисточната страна на КП1786/1, продолжува кон исток и ги сече: КП1786/1 И КП1786/5, продолжува на југозапад и ги сече: КП1786/5 и КП1786/1, продолжува на север по источната страна на КП494/34 и КП494/25, продолжува на запад по северната страна на КП494/25, продолжува на север по постоен пат, продолжува на исток по јужната страна на КП494/38, продолжува на север по западната страна на КП1784, КП1783 и КП1780/2, продолжува на запад по јужната страна на КП1778, продолжува на север по источната страна на КП494/23, КП494/22, КП494/21, КП494/17, КП494/20 и КП494/50, по западната и северната страна на КП540, продолжува на север по североисточната страна на КП544, продолжува на запад по северозападната страна на КП544, продолжува на југозапад по југозападната страна на КП465, КП464, КП463 и КП462, продолжува на запад по дел од јужната страна на КП470, ги сече КП470, КП471 и КП470, продолжува на север по југоисточната страна на КП474, продолжува на запад по северозападната страна на КП474, КП475/2, КП478, КП479 и КП480/3, продолжува на југозапад по североисточната страна на КП480/3 и КП480/2, сите во КО Ѓорче Петров1 (Ново Село), Општина Ѓорче Петров. Оваа граница е дефинирана со Урбанистички план вон населено место, Клучка Стопански двор, Општина Ѓорче Петров, Скопје.

Границата на планскиот опфат може да се опише и преку координатите на следниве прекршни точки:

Правци	1	7528010,4484 4654132,3851
	2	7528038,9788 4654147,6230
	3	7528053,6400 4654156,2280
	4	7528072,9770 4654162,7950
	5	7528096,4340 4654167,2450
	6	7528135,6520 4654164,1390
	7	7528146,8205 4654162,3885
	8	7528154,6664 4654162,3885
	9	7528176,4950 4654164,3620
	10	7528188,1110 4654163,2570

	11 7528193,5220 4654160,0180
	12 7528217,9100 4654158,7910
	13 7528236,2750 4654164,6170
	14 7528242,1990 4654168,8520
	15 7528298,4250 4654165,0390
	16 7528311,6770 4654165,4850
	17 7528342,3990 4654172,7740
	18 7528359,2980 4654173,3140
	19 7528376,3870 4654172,0490
	20 7528390,6700 4654169,6670
	21 7528408,1290 4654172,3590
	22 7528424,0720 4654170,7330
	23 7528449,0830 4654167,0940
	24 7528465,7840 4654167,0940
	25 7528466,5260 4654170,9950
	26 7528482,6340 4654154,6800
	27 7528490,3300 4654152,4400
	28 7528498,9280 4654152,4930
	29 7528503,5510 4654145,2140
	30 7528512,0680 4654143,4900
	31 7528520,2390 4654143,1100
	32 7528536,4600 4654152,4830
	33 7528576,8471 4654180,0403
	34 7528587,8991 4654178,5319
	35 7528603,3535 4654177,4501
	36 7528615,4083 4654177,3537
	37 7528628,4585 4654177,8658
	38 7528646,4765 4654179,4018
	39 7528665,5577 4654181,7161
	40 7528708,7538 4654187,4355
	41 7528724,0436 4654188,6671
	42 7528738,4572 4654189,0191
	43 7528751,1085 4654188,6817
	44 7528766,6550 4654187,5786
	45 7528779,0648 4654186,3640
	46 7528841,8144 4654179,7471
	47 7528897,7071 4654174,7279
	48 7528945,9265 4654170,4439
	49 7528978,6740 4654168,3872
	50 7529046,8715 4654143,2496
	51 7529100,8573 4654130,03
Лак 1	Испапчување: 0,1382
	Центар: 7529114,5938 4654180,5788
	Радиус: 52,3777
	Почетен агол: 254,7959
	Краен агол: 286,2677
Точка	52 7529129,2661 4654130,2982
Лак 2	Испапчување: -0,0182
	Центар: 7529198,9179 4654002,3791
	Радиус: 145,6526
	Почетен агол: 118,5682
	Краен агол: 114,4073
Точка	53 7529138,7313 4654135,0148

Лак 3	Испапчување: -0,0295
	Центар: 7529198,9179 4654002,3791
	Радиус: 145,6526
	Почетен агол: 114,4073
	Краен агол: 107,6449
Точка	54 7529154,7683 4654141,1792
Лак 4	Испапчување: -0,0473
	Центар: 7529190,5582 4654020,0691
	Радиус: 126,2877
	Почетен агол: 106,4632
	Краен агол: 95,6339
Точка	55 7529178,1603 4654145,7468
Лак 5	Испапчување: 0,1301
	Центар: 7529172,8479 4654199,5984
	Радиус: 54,1130
	Почетен агол: 275,6339
	Краен агол: 305,2911
Правци	56 7529204,1107 4654155,4299
	57 7529237,2486 4654172,7224
	58 7529302,9546 4654213,4465
	59 7529329,9316 4654226,5898
	60 7529367,4193 4654237,6211
	61 7529396,0869 4654241,2460
	62 7529551,2371 4654246,9705
	63 7529631,0392 4654249,9150
	64 7529706,3872 4654252,6951
	65 7529725,7130 4654253,9540
	66 7529774,1269 4654257,1078
	67 7529811,1305 4654261,1448
	68 7529864,4931 4654269,1147
	69 7529914,7392 4654278,6881
	70 7529984,5403 4654293,6640
	71 7529989,7518 4654295,0854
	72 7530000,0814 4654284,6226
	73 7529992,4628 4654275,5175
	74 7529976,0178 4654253,1263
	75 7529946,8442 4654211,9674
	76 7529930,0276 4654190,0408
	77 7529922,5948 4654184,0016
	78 7529915,3479 4654177,6838
	79 7529908,9371 4654173,5958
	80 7529900,4824 4654164,2119
	81 7529892,1205 4654150,7400
82 7529878,8345 4654137,5469	
83 7529868,2428 4654129,7425	
84 7529864,9909 4654125,9332	
85 7529883,8516 4654116,7352	
86 7529890,1694 4654113,8550	
87 7529909,4017 4654101,1264	
88 7529958,1792 4654068,2364	
89 7529955,3919 4654063,9626	
90 7529948,8882 4654019,9235	
91 7529947,0300 4654000,2266	

	92 7529995,4664 4653990,0801
	93 7529986,4314 4653920,7097
	94 7529976,4776 4653856,2397
	95 7529952,7416 4653849,9611
	96 7529940,7867 4653813,9966
Лак 6	Испапчување: 0,1660
	Центар: 7530003,1598 4653736,3435
	Радиус: 99,6013
	Почетен агол: 128,7724
Правец	97 7529906,3211 4653759,6388
	98 7529888,1322 4653707,2745
Лак 7	Испапчување: -0,0990
	Центар: 7529801,2040 4653744,8208
	Радиус: 94,6903
	Почетен агол: 336,6393
Правци	99 7529867,0125 4653676,7364
	100 7529715,8100 4653528,1500
	101 7529708,7318 4653520,5347
	102 7529697,7859 4653538,5871
	103 7529600,3718 4653647,1992
	104 7529453,0461 4653800,3256
	105 7529227,4019 4654040,5965
	106 7529209,3046 4653994,0135
Лак 8	Испапчување: 0,1902
	Центар: 7530164,2286 4653633,1153
	Радиус: 1020,8465
	Почетен агол: 159,2967
Правци	107 7529220,1931 4653244,6254
	108 7529217,5629 4653243,3171
	109 7529201,0993 4653239,7001
	110 7529181,7242 4653239,6467
	111 7529160,0019 4653242,3622
	112 7529136,8009 4653246,8241
	113 7529112,9898 4653252,0101
	114 7529089,4372 4653256,8980
	115 7529067,0114 4653260,4653
	116 7529046,5812 4653261,6899
	117 7529029,0149 4653259,5493
	118 7529014,9618 4653253,2563
	119 7529004,1933 4653242,9644
120 7528996,2615 4653229,0622	
121 7528990,7183 4653211,9383	
122 7528987,1158 4653191,9811	
123 7528985,0062 4653169,5792	
124 7528983,9413 4653145,1213	
125 7528983,4734 4653118,9959	
126 7528983,1655 4653091,5540	
127 7528982,6261 4653062,9974	
128 7528981,4746 4653033,4898	
129 7528979,3306 4653003,1956	

	130 7528975,8135 4652972,2786
	131 7528970,5428 4652940,9030
	132 7528963,1381 4652909,2329
	133 7528953,2189 4652877,4323
	134 7528940,5569 4652845,6641
	135 7528925,5327 4652814,0873
	136 7528908,6792 4652782,8595
	137 7528890,5292 4652752,1383
	138 7528871,6156 4652722,0816
	139 7528852,4712 4652692,8470
	140 7528833,6289 4652664,5923
	141 7528815,6214 4652637,4751
	142 7528807,5261 4652625,0355
	143 7528795,9640 4652622,4090
	144 7528767,1610 4652629,8590
	145 7528742,5940 4652640,2900
	146 7528715,1570 4652658,4300
	147 7528683,4840 4652686,8730
	148 7528673,6929 4652697,1876
Лак 9	Испапчување: 0,0133
	Центар: 7528621,3400 4652757,0769
	Радиус: 79,5459
	Почетен агол: 311,1587
	Краен агол: 314,2103
Правци	149 7528676,8070 4652700,0596
	150 7528683,1720 4652706,2605
	151 7528716,3694 4652738,4475
	152 7528730,9768 4652752,8323
	153 7528741,9120 4652760,8077
	154 7528778,0518 4652790,1593
	155 7528782,5841 4652794,8697
	156 7528818,8021 4652825,9507
	157 7528734,5909 4652888,6999
	158 7528782,8124 4652918,0108
	159 7528785,7707 4652920,5785
	160 7528712,2642 4653036,1160
	161 7528698,6102 4653025,6069
	162 7528664,7134 4653064,1688
	163 7528629,7237 4653103,5617
	164 7528576,1806 4653156,9381
	165 7528586,5705 4653163,5547
	166 7528577,8015 4653196,3670
	167 7528574,1361 4653235,6555
	168 7528525,5583 4653244,7714
	169 7528477,7736 4653255,2744
	170 7528428,9976 4653264,7866
	171 7528357,3845 4653279,8778
	172 7528360,1972 4653321,1759
	173 7528360,5495 4653342,8743
	174 7528416,2932 4653342,9855
	175 7528467,1311 4653345,7198
	176 7528487,8767 4653347,5427
	177 7528498,3309 4653348,4613

	178 7528487,5910 4653369,5350
	179 7528479,7830 4653394,2060
	180 7528476,7060 4653405,8750
	181 7528456,3910 4653403,6090
	182 7528444,9500 4653397,6200
	183 7528440,2420 4653401,8140
	184 7528436,8190 4653411,7060
	185 7528433,6540 4653471,4090
	186 7528430,2580 4653509,5510
Лак 10	Испапчување: -0,0286
	Центар: 7528937,0115 4653570,4501
	Радиус: 510,3996
	Почетен агол: 186,8527
	Краен агол: 180,3033
Точка	187 7528426,6190
Лак 11	Испапчување: -0,0366
	Центар: 7528756,5259 4653542,6991
	Радиус: 330,8565
	Почетен агол: 175,6580
	Краен агол: 167,2630
	188 7528433,8110 4653615,6450
	189 7528436,6470 4653648,2500
Лак 12	Испапчување: -0,0191
	Центар: 7528876,2485 4653642,3643
	Радиус: 439,6409
	Почетен агол: 179,2329
	Краен агол: 174,8462
Правец	190 7528438,3850 4653681,8570
	191 7528442,4420 4653705,8730
	192 7528446,6060 4653721,8090
	193 7528449,4773 4653735,0546
Лак 13	Испапчување: 0,1772
	Центар: 7528423,8318 4653739,7776
	Радиус: 26,0768
	Почетен агол: 349,5651
	Краен агол: 29,7658
Правци	194 7528446,4681 4653752,7235
	195 7528453,2240 4653767,4700
	196 7528468,5850 4653771,2980
	197 7528481,5980 4653778,7130
	198 7528476,5460 4653792,8040
	199 7528469,3010 4653804,0770
	200 7528457,9610 4653816,7070
	201 7528443,4340 4653838,1020
	202 7528440,0700 4653844,4410
	203 7528434,1290 4653868,0590
	204 7528427,1510 4653881,9420
	205 7528396,9040 4653869,6830
	206 7528371,2250 4653860,7900
	207 7528370,9110 4653864,4440
	208 7528365,1620 4653881,2220
	209 7528361,6810 4653895,4510
	210 7528358,1910 4653902,0710

211	7528352,5780	4653920,5870
212	7528350,0490	4653923,1870
213	7528342,3310	4653942,9510
214	7528331,2667	4653940,2403
215	7528300,8196	4653963,3717
216	7528288,2854	4653956,7393
217	7528273,7237	4653952,8703
218	7528257,5030	4653953,2388
219	7528230,0385	4653959,5028
220	7528215,6081	4653965,5388
221	7528219,7382	4653989,1814
222	7528224,2438	4654037,5925
223	7528220,1137	4654052,9789
224	7528202,4668	4654059,3587
225	7528200,2141	4654052,6036
226	7528188,5747	4654058,9834
227	7528170,5524	4654048,1003
228	7528156,2848	4654034,9655
229	7528139,7643	4654045,4733
230	7528121,6688	4654070,2981
231	7528142,3120	4654090,7330
232	7528150,2290	4654104,6600
233	7528155,7610	4654127,6870
234	7528128,7400	4654128,8110
235	7528125,5390	4654119,8220
236	7528105,2420	4654123,8160
237	7528105,4580	4654117,4720
238	7528087,2490	4654111,3250
239	7528062,6530	4654098,4270
240	7528049,2540	4654094,3580
241	7528013,9450	4654080,0640
242	7528007,8810	4654077,9770
243	7527999,1550	4654071,8190
244	7527994,3030	4654083,3450
245	7527986,0089	4654092,9880
246	7527982,7391	4654097,7067

Вкупна површина: **1266297,0878m²**

Периметар: **8311,3047m'**

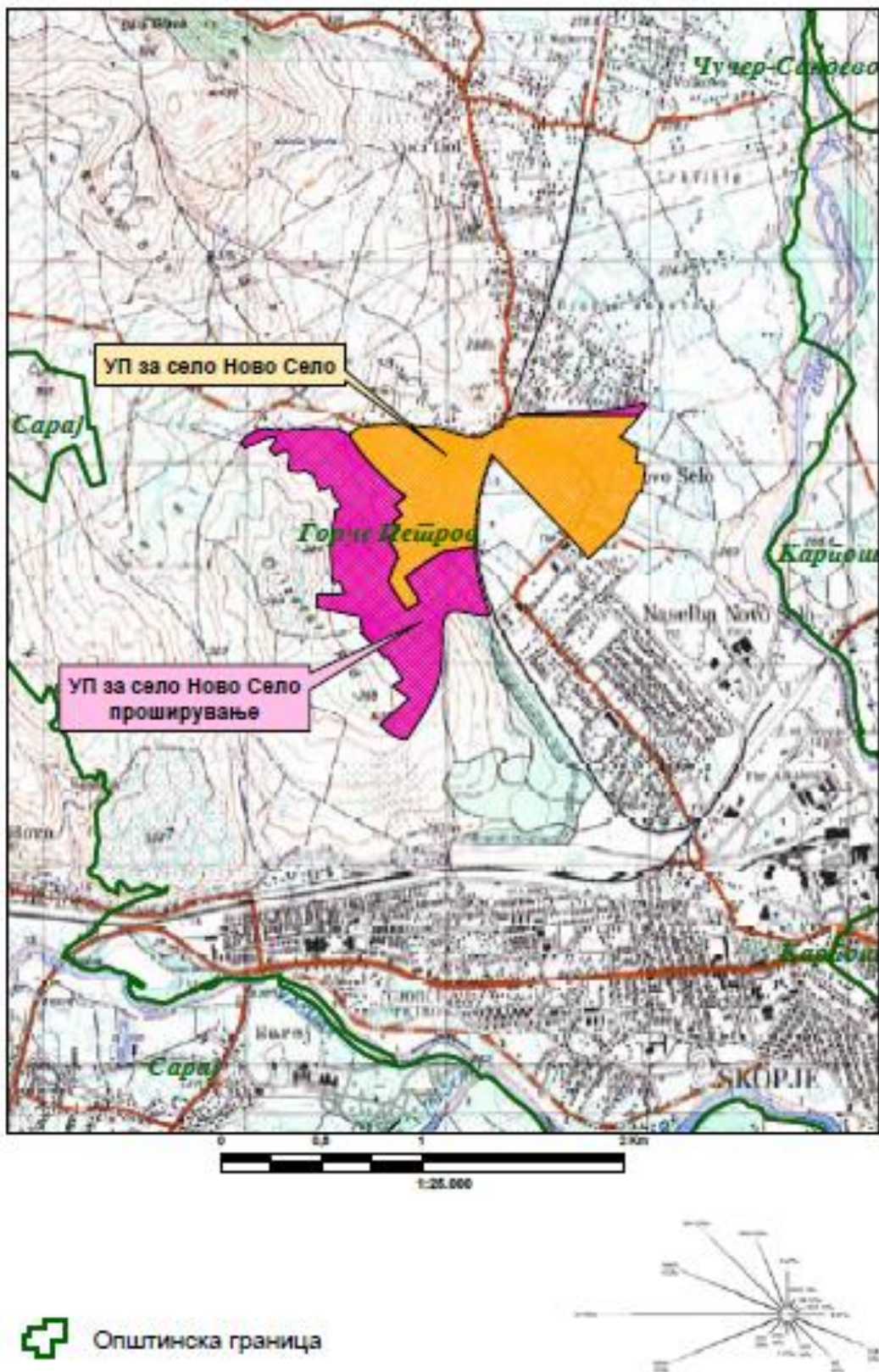
Најсеверна е точката број 71, со координати Y=7529989,7518 и X=4654295,0854.

Најисточна е точката број 72, со координати Y=7530000,0814 и X=4654284,6226.

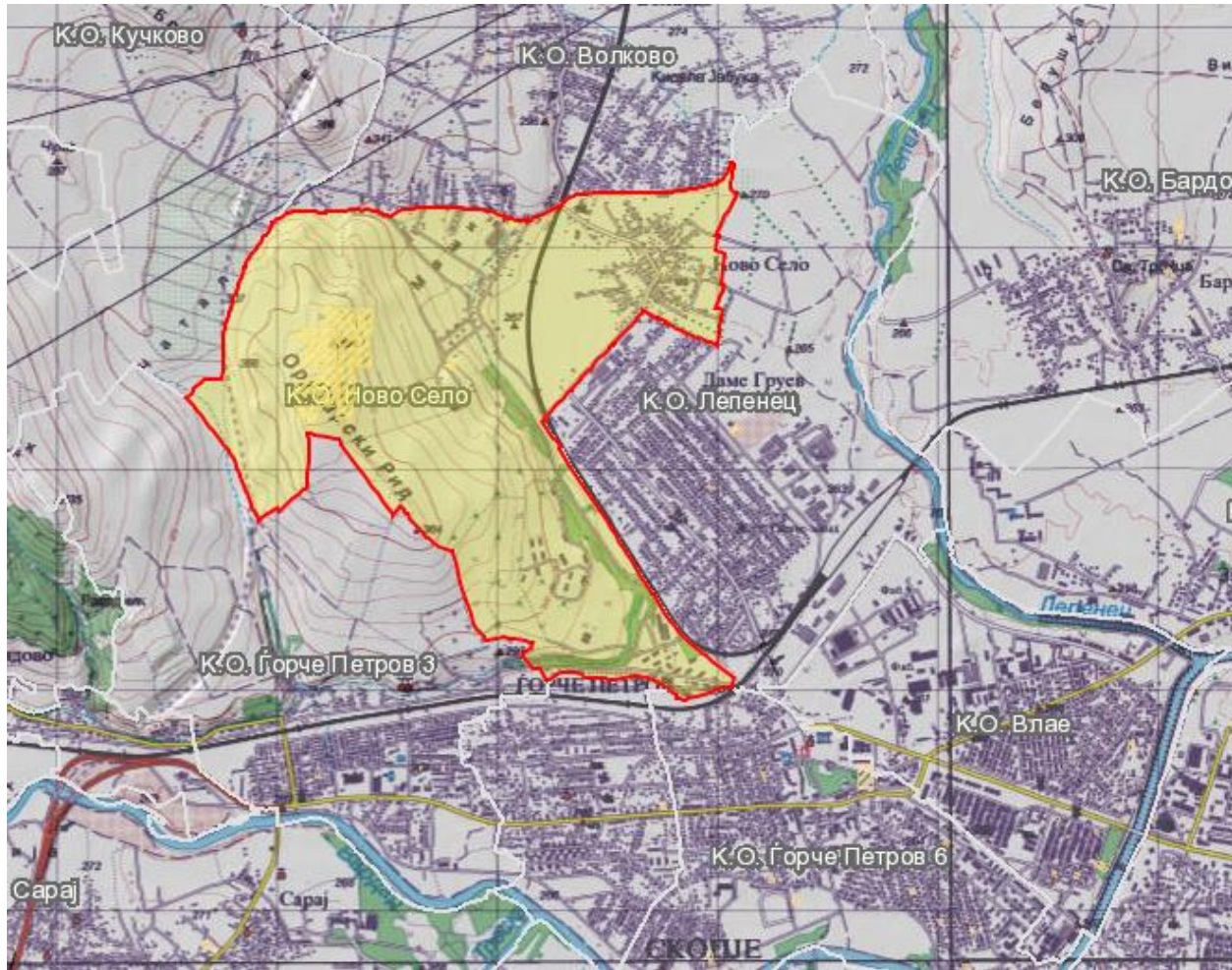
Најјужна е точката број 143, со координати Y=7528795,9640 и X=4652622,4090.

Најзападна е точката број 246, со координати Y=7527982,7391 и X=46540977067.

Границата на планскиот опфат е соодветно прикажана во графичките прилози. Површината на планскиот опфат во рамките на опишаните граници изнесува **126,63ha**.

Слика 1 Местоположба на планскиот опфат

Слика 2. Топографска карта, означен предметен плански опфат

Слика 3. Местоположба на планскиот опфат

4.4. Историјат на планирањето и уредувањето на просторот и неговата околина

Површината на планскиот опфат е опфатена со постојна урбанистичка документација и тоа:

- ОПШТ АКТ за село НОВО СЕЛО донесена со одлука на Совет со број 08- 1936/5 од 14.07.2015 година. Планскиот опфат на Општиот акт за село Ново Село изнесува 70.57 ha.

Претходно биле донесени следните Плански документации:

- ОПШТ АКТ за село НОВО СЕЛО донесена со одлука на Совет со број 07- 3669/9 од 27.08.2014 година. Планскиот опфат на Општиот акт за село Ново Село изнесува 70.57 ha.

- Урбанистичка документација за населено место Ново Село донесена со одлука на Совет со број 07- 960/7 од 15.11.2000 година. Планскиот опфат на Урбанистичка документација за населено место Ново Село изнесува 70.57 ha.
- Долж источната и јужната страна границата на Урбанистички план за село НОВО СЕЛО граничи во поголем дел со границата на ГУП на ГРАД Скопје 2012-2022 година, поточно граничи со границата на градските четврти: Градска четврт С3 01, Градска четврт С3 03, Градска четврт С3 04, Градска четврт С3 05 и Градска четврт С3 09. За сите овие градски четврти, освен за Градска четврт С3 04 и Градска Четврт С3 03 до сега не е изработен Урбанистички план за четврт, ниту Детален урбанистички план. Детален урбанистички план има изработено за Градска четврт С3 03 и Градска Четврт С3 04.
Дел од примарната сообраќајна мрежа дефинирана со Генералниот урбанистички план на Град Скопје 2012 – 2022, (Собирна улица „Шарпланинска“) минува низ третираната планска документација а дел преставува граница на планскиот опфат.

Долж западната граница планскиот опфат граничи со Урбанистички план вон населено место, клучка Стопански двор од 2010 година, усвоен со Одлука на Советот на Општина Ѓорче Петров број 07-42/3 од 22.01.2010. На дел од северната граница планскиот опфат граничи со Општ акт за село Волково од 2014 година, усвоен со Одлука на Советот на Општина Ѓорче Петров број 07-3669/10 од 27.08.2014.

За предметниот Урбанистички план за село НОВО СЕЛО изработени се и Услови за планирање на просторот за изработка на урбанистички план за село НОВО СЕЛО, Општина Ѓорче Петров, кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија, изработени од Агенцијата за планирање на просторот на Република Македонија со тех. бр.05614, Е. бр. Y05614 од март 2014 година.

Планскиот опфат на Урбанистички план за село НОВО СЕЛО се наоѓа во II и III заштитна зона на бунарите Нерези- Лепенец кој е дел од водоснабдителниот систем „Рашче“ од кој се водоснабдува градот Скопје и селата во скопскиот регион, за кои е дефиниран Режим на заштита.

Врз основа на одлука за утврдување на границите на заштитните зони на бунарското подрачје Нерези –Лепенец (Сл. гласник бр. 14/99), во втора и трета заштитна зона строго треба да се почитуваат забраните на дејствија што се предвидуваат во истата.

Заклучните согледувања дефинирани во Услови за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот План на Република Македонија, претставуваат обврзувачки активности во понатамошното планирање на просторот.

Планот е усогласен со најновата законска регулатива како што е: Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Службен весник на Република Македонија, број 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 163/16 и 33/17) и Правилникот за

поблиска содржина, форма и начин на обработка на генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село, урбанистички план вон населено место и регулациски план на генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко – плански документации и архитектонско – урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на проектот за инфраструктура (Службен весник на Република Македонија, број 142/15).

5. СЕГАШНА СОСТОЈБА НА ПРЕДМЕТНИОТ ОПФАТ

5.1. Инвентаризација на земјиштето и зеленилото во планскиот опфат, на изграден градежен фонд и вкупна физичка супраструктура

Земјиштето на предметниот простор со површина од 126,63ha. Изградениот дел од предметниот простор е ангажиран во главно со класа на намена А1 – Домување во станбени куќи. Голем дел од планскиот опфат е неизградено земјиште (63,59%).

Табела 1 Класа на намена на земјиштето

Класа на намена на земјиште		Вкупна површина	%
А1	Домување во станбени куќи	308354 m ²	24.35 %
Б3	Големи трговски единици	1049 m ²	0.08 %
Б4	Деловни дејности	1707 m ²	0.13 %
В1	Образование и наука	9650 m ²	0.76 %
В3	Култура	421 m ²	0.03 %
В4	Државни институции	542 m ²	0.04 %
В5	Верски институции	12418 m ²	0,98 %
Г2	Лесна и загадувачка индустрија	29638 m ²	2.34 %
Е1	Комунална инфраструктура (сообраќајни коридори, жлезница и канали)	96966 m ²	7,66 %
Е2	Комунална супраструктура (трафостаници)	262 m ²	0,02 %
Н3	Неизградено земјиште	805291 m ²	63.59 %
Вкупно цел плански опфат		1266297 m²	100 %

5.2. Инвентаризација на постојни споменични целини, градби од културно историско значење и културни предели

Со анализа на постојната состојба констатирано е дека на предметниот локалитет не постојат градби од културно - историско значење.

5.3. Инвентаризација на изградената комунална инфраструктура

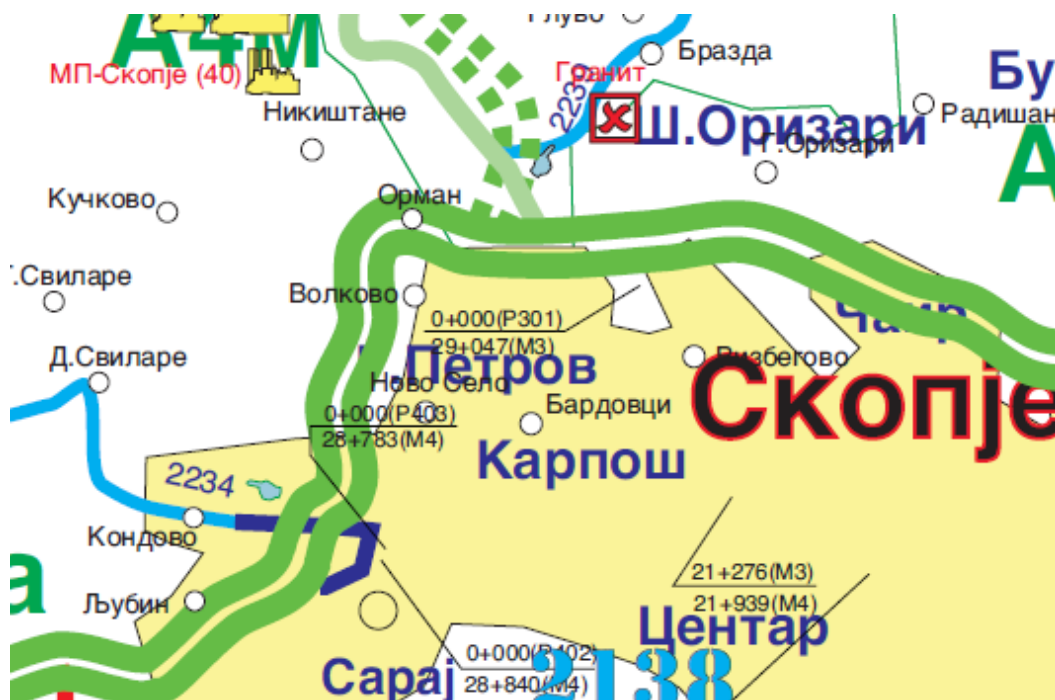
Низ дел од третираниот плански опфат на село Ново Село минува постојната железничка пруга Г-Р (Скопје – Ѓорче Петров – Волково – државна граница).

Во рамките на планскиот опфат има разгранета сообраќајна мрежа, претежно со неасфалтирани улици со неадекватен сообраќаен профил. Главна сообраќајна врска е улицата 100, трасирана низ средината на селото, преку која на север селото се поврзува со селото Кисела Јабука и селото Волково.

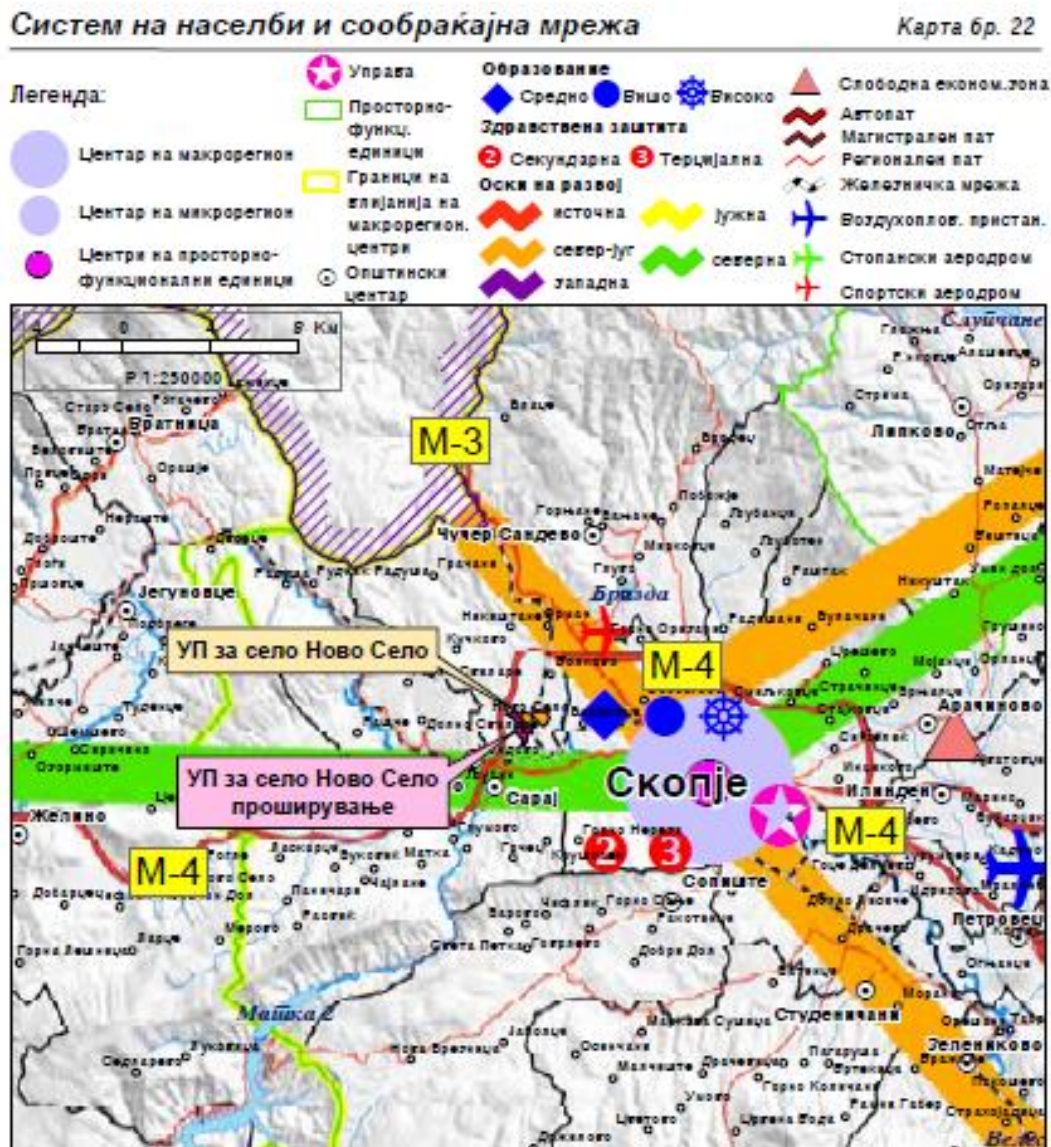
Во рамките на планскиот опфат постои изведен водовод $\varnothing 51 - \varnothing 250\text{mm}$ која се надоврзува на главна водоводна цевка $\varnothing 400\text{mm}$. Има изведена и делумна фекална канализација по главната сообраќајница, улица 100 и улица 1 изведена претежно со цевки со профил $\varnothing 300\text{mm}$, која се надоврзува на одводна цевка $\varnothing 350\text{mm}$.

Постои и разгранета мрежа на телекомуникациски водови со кои стопанисува Македонски телеком АД Скопје.

Друга инфраструктура не е добиена од надлежните институции кои стопанисуваат со комуналната инфраструктура и супраструктура.

Слика 4. Сообраќајна мрежа во и околу планскиот опфат

Слика 5. Систем на населби и сообраќајна мрежа (Извод од Просторен План на Република Македонија)

Водоснабдување

Селото Ново Село, општина Ѓорче Петров, припаѓа на Водостопанското подрачје (ВП) "Скопје", кое го опфаќа сливот на реката Вардар од водомерниот профил "Радуша" до вливот на реката Пчиња во р. Вардар. Ова ВП ги опфаќа и сливовите на десните притоки Маркова и Кадина Река и на левите притоки Лепенец и Серава.

Водоснабдувањето на населението и индустријата во Скопскиот регион во кој припаѓа и општината Ѓорче Петров, е со зафаќање на води од изворот Рашче, бунарите Нерези - Лепенец и од локални извори.

Изворот Рашче се наоѓа 17 km западно од градот Скопје. Зафаќањето на водите од изворот е од две каптажи Рашче I и Рашче II. Врз основа на вкупните мерења штедроста на изворот изнесува: $Q_{ср/год}=4,15 \text{ m}^3/\text{s}$; апсолутниот минимум $Q_{мин}=2,96 \text{ m}^3/\text{s}$ и апсолутниот максимум $Q_{макс}=7,02 \text{ m}^3/\text{s}$.

Бунарското подрачје Нерези - Лепенец го зафаќа поширокото подрачје на вливот на река Лепенец во река Вардар. Бунарите Нерези Лепенец се составен дел на водоснабдителниот систем "Рашче".

Овој изворник за градот Скопје и дел од населените места во Скопскиот регион е од посебно значење поради големото расположиво водно количество (околу 1/3 од вкупните сегашни потреби), квалитетот на водата, близината до потрошувачите и можноста за делумна замена на изворот Рашче во случај на природна или техничка катастрофа на зафатот и на цевоводите.

Врз основа на правците на движење на подземните води одредени се заштитни зони и режими на заштита во зоните. (Одлука за утврдување на границите на заштитните зони на бунарското подрачје Нерези - Лепенец - Сл. гласник бр. 14/99):

- Првата заштитна зона (зона на строг санитарен надзор) ограден е со физичка ограда на бунарите; на десна страна на р. Вардар со дел од левобрег на р. Вардар, устие на р. Лепенец, непосредна околина на р. Лепенец до железничка пруга Тетово - Скопје;
- Втората заштитна зона е зона на санитарно ограничување и ја опфаќа пошироката околина по течение на р. Лепенец и р. Вардар;
- Третата заштитна е зона на хигиенско епидемиолошко следење и набљудување и го опфаќа сливот на р. Лепенец, возводно на север до падините на Скопска Црна Гора и дел од сливот на р. Вардар.

Границите на планскиот опфат на селото селото Ново Село опфаќаат простор од втората и третата заштитна зона.

Врз основа на Одлука за утврдување на границите на заштитните зони на бунарското подрачје Нерези - Лепенец и дефинираниот режим на заштита:

- Во втората заштитна зона се забранува:
 - Градење на објекти и изведување на други работи, како експлоатација на шљунак, песок, камен и користење на земјиштето на начин и обем со кој се загрозуваат природните вредности, квалитетот, квантитетот и режимот на површинските и подземните води;
 - Изградба на фарми за стока и живина;
 - Неконтролиран транспорт, складирање и користење на течности кои по својот состав се опасни за подземните водоносни слоеви (нафта, нафтени деривати, киселини и др.);

- Испуштање или складирање на масла, киселини и др. Штетни отровни и радиоактивни материи;
- Депонирање на отпадни материи и смет;
- Директно испуштање на отпадни води во отворени водотеци.
- Во втората заштитна зона се дозволува:
 - Пошумување;
 - Обработка на земјоделско земјиште на досега освоените површини со употреба на вештачко или природно ѓубриво и употреба на хемиски средства за заштита на растенијата, кои не содржат неразградливи отровни и штетни материи;
 - Во постојните селски населби во оваа зона може да се извршува екстензивно сточарење, ратареење и др. функции и изградба на објекти само исклучиво во согласност со урбанистички планови, изработени според критериумите што ги налага оваа зона.
- Во третата заштитна зона се забранува:
 - Експлоатација на шљунак, песок, камен и користење на земјиштето на начин и обем со кој се загрозуваат природните вредности, квалитетот, квантитетот и режимот на површинските и подземните води;
 - Директно испуштање на отпадни води во отворените водотеци;
 - Депонирање и исфрлање на отпадни материи и смет надвор од организирани, обезбедени и контролирани депонии;
 - Испуштање масла, киселини и други штетни, опасни и радиоактивни материи;
 - Испуштање на отпадни во отворени корита се дозволува после нивно пречистување спрема критериумите за водотеците од ИИ класа на профилот на испуштањето.
- Во сите заштитни зони на бунарското подрачје се забранува изградба на хидротехнички објекти и постројки со кои може да се врши одземање на водите од сливното подрачје или трајно менување на режимот на течењето на површинските и подземните води.

За наводнување на обработливите површини во ВП "Скопје" изградени се системи за наводнување кои покриваат површина од 2.140 ха во Скопско Поле, а се предвидува проширување за 14.358 ха. Сегашен изворник за наводнување е реката Вардар, а за идни изворници за наводнување се предвидуваат акумулациите "Палиград", "Гумалево" и "Матка ИИ".

При изработка на планската документација за селото Ново Село површините за сите содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи. Приоритет е заштитата на земјоделското земјиште и ограничување на неговата трансформација во неземјоделско земјиште.

Електроенергетика

Во однос на енергетиката и енергетската инфраструктура со Просторниот план на Р.Македонија се дефинираат состојбите, потребите и начините на задоволување на потрошувачката на разните видови на енергија во Р.Македонија. При тоа, приоритет се дава на намалување на увозната зависност на енергенти и енергија, односно задоволување на потрошувачката со домашно производство.

Размената на електрична енергија помеѓу балканските ел.енергетски системи (чии земји најчесто се увозници) е многу значајен фактор за натамошниот развој. Системите на овие земји треба да бидат поврзани со конективните водови кои што нема да преставуваат тесно грло во трансмисијата на потребните количини на електрична моќност. Р.Македонија досега има 400 kV конективни врски, кои што се најсоодветни за размена на големи количини на електрична енергија, со Грција (кон Солун и Аминдео), Косово (Косово-Б) и Бугарија (кон Црвена Могила), а во план е градбата на водови кон Србија и Албанија. Конективните 400 kV водови од овој регион немаат конфликт со планскиот опфат за с.Ново Село.

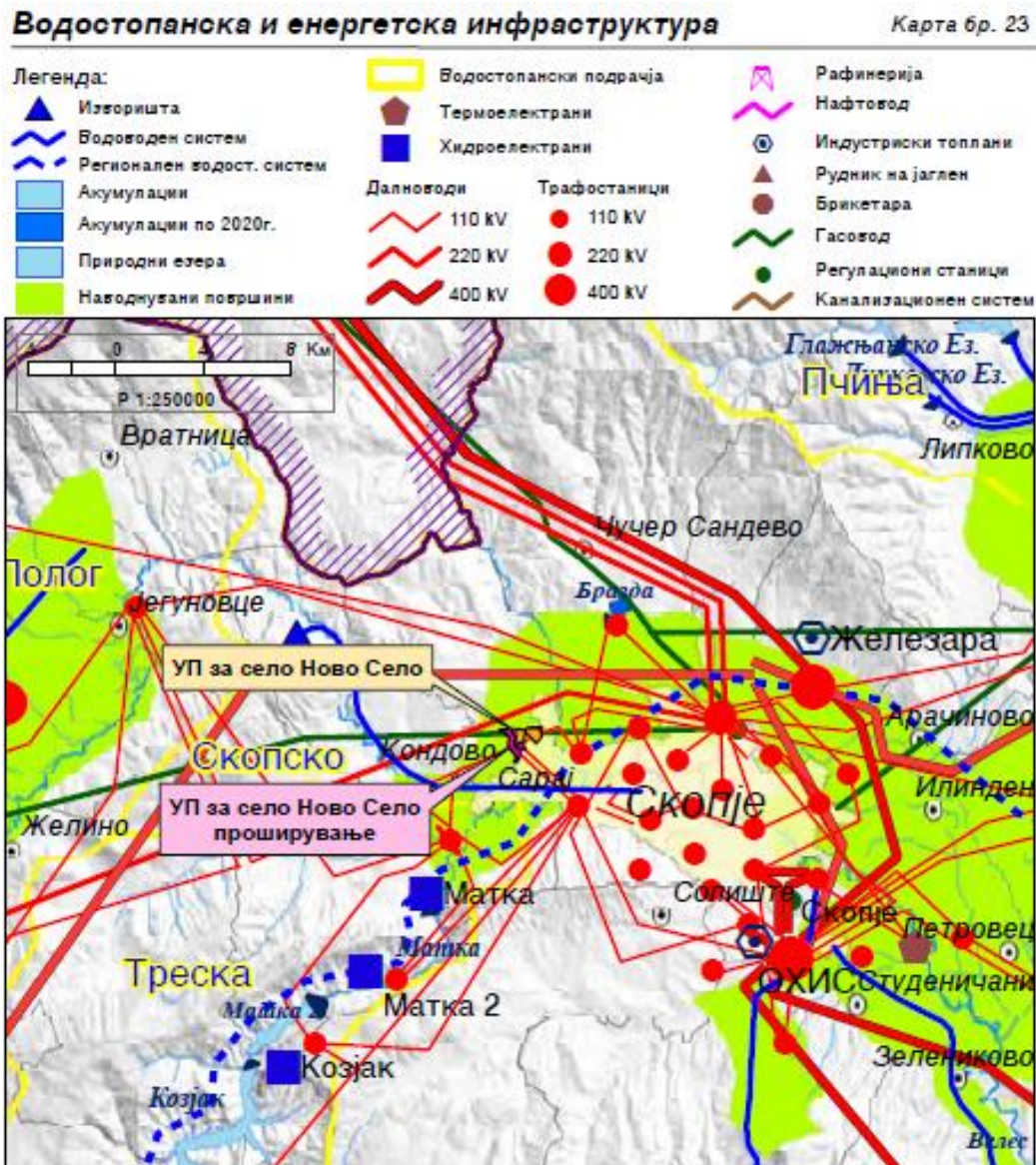
Постојните преносни и дистрибутивни водови (110 kV и 35 kV), немаат да имаат конфликт со с.Ново Село.

Планирани преносен 110 kV вод Сарај-Зајчев Рид минува низ планскиот опфат на с.Ново Село заради што при изработка на урбанистичката и планска документација треба да се почитува "Правилник за технички нормативи за изградба на надземни електроенергетски водови со номинален напон од 1 kV до 400 kV" (Сл.лист на СФРЈ бр.65/1988 год.).

Гасоводна мрежа

Изградениот гасоводот, краток Жидилово-Скопје е дел од меѓународниот транзитен гасоводен систем Русија-Романија-Бугарија-Македонија. Во Скопје изградени се две главни мерно-регулациони станици (МРС): Скопје-север и Скопје-југ.

Со развојот на гасоводната мрежа се планира затварање на прстенот околу Скопје, а дел од трасата на овој прстен минува низ планскиот опфат на с.Ново Село заради што при изработка на урбанистичката и планска документација треба да се почитуваат релевантните закони и правилници.

Слика 6. Водостопанска и енергетска инфраструктура (Извод од Просторен План на Република Македонија)

5.4. Анализа на можностите за идеен просторен развој

Програмските проекции на просторот се движат во следните насоки:

- Потребно е да се изработи планскиот опфат за Урбанистички план за село.
- Да се планираат намени на земјиштето и градбите во согласност со зададените со Планската програма, како и состојбата на терен и реалните потреби на Општината и крајните корисници.

- Да се планира сообраќајно решение во склад со позитивната законска и подзаконска регулатива од областа на сообраќајот и урбанистичкото планирање, со кое ќе се обезбеди сообраќајна поврзаност на сите катастарски парцели.

На предметниот простор, кој е делумно реализиран, потребно е предвидување содржини со цел за нивна реализација и решавање на нивниот статус во склад со потребите на корисниците и Општината.

Можностите за просторен развој ги дефинираат насоките поставени како дел на развојот.

Со анализата на постојна состојба, потребите на Општината и жителите од предметниот локалитет треба да се оценат и одредат можностите на просторниот развој:

- во која насока е неопходниот развој;
- кои се ограничувачките фактори (тесни грла) на развојот;
- кои се реалните можности за развој.

Потребно е да се предвиди решение кое би ги оформило намената и карактерот на функциите.

Во поглед на системот на градба и стандардите треба да се градат економско исплатливи градежни зафати на објектите.

Потребно е да се постигне повисок стандард во однос на:

- површини;
- квалитет на градба;
- употреба на материјали;
- поголеми естетски вредности;
- соодветни инсталации;
- обезбедување на сите сообраќајни услови за проточност и безбедност на сообраќајот и комплексно решавање на сообраќајот во мирување;
- поврзување со инфраструктурни системи, како и можност од реализација на нови системи.

Во поглед на инфраструктурата потребно е:

- Паралелно со реализација на планските документи и оформување на квалитетни простори да се изведе примарната и секундарната мрежа на сите постојни инфраструктурни системи (водовод, фекална и атмосферска канализација, електрика, телефонија).

Треба да се предложи такво просторно решение што ќе обезбеди поголем степен на искористеност на градежното земјиште со потребно ниво на сообраќајна услуга.

5.5. Планирање на потребите за просторен развој

Согласно програмските проекции на Општина Ѓорче Петров и изработената Планска програма, со овој Урбанистички план за село се планираат наменски зони со следните основни класи на намени:

- A1** – Домување во станбени куќи
- B2** – Големи трговски единици
- B3** – Големи угостителски единици
- B4** – Деловни простори
- B1** – Образование и наука
- B2** – Здравство и социјална заштита
- B4** – Државни институции
- B5** – Верски институции
- G2** – Лесна и незагадувачка индустрија
- G3** – Сервиси
- G4** – Стоваришта
- D1** - Парковско зеленило
- D2** – Заштитно зеленило
- D3** – Спорт и рекреација
- E1** – Комунална инфраструктура (Сообраќајни коридори)
- E2** – Комунална супраструктура (трафостаници)

Површината на планскиот опфат во голем дел е неизградено земјиште. Во делот кој е изграден доминираат градбите со основна класа на намена A1 – Домување во станбени куќи. Со планот се планираат наменски зони со кои се почитува оваа постојна состојба.

Примарната сообраќајна мрежа предвидена со ГУП на град Скопје која минува или е граница на третираниот плански опфат е соодветно имплементирана во планската документација. Планираната сообраќајна мрежа е усогласена со законската регулатива. Предвидени се сервисна улица кои се надоврзуваат на планираната примарна мрежа со ГУП на Град Скопје, на кои се надоврзува разгранета мрежа на станбени и пристапни

улицы преку кои се овозможува пристап воглавно до секоја катастарска парцела. Во однос на решавањето на проблемот на стационарниот сообраќај за сите класи на намени, потребите за паркирање за градежните парцели ќе се решаваат во рамките на сопствената парцела согласно член 59 од Правилникот за стандарди и нормативи за планирање на просторот (Службен весник на Република Македонија, број 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16,99/16,134/16 и 33/17) како услов за градење при издавање на Одобрението за градење.

Извршена е и поделба на Урбани единици и блокови, чии што граници се движат по осовините на планираните улици и граница на плански опфат. Во рамките на опфатот формирани се две урбани единици, **Урбана единица 1** и **Урбана единица 2** како логични целини кои се диктирани од постојната железничка пруга.

Извршена е поделба на урбаните единици на блокови кои преставуваат логични целини и чии што граници се движат по осовини на улици и граница на плански опфат. Урбаната единица УЕ1 е поделена на 16 блока а урбаната единица УЕ2 е поделена на 26 блока.

5.6. Планирање на станбени потреби

При проекција на потребниот станбен фонд за потребите на село Ново Село, Општина Ѓорче Петров, треба да се обрне внимание особено на:

- потребата за нов станбен фонд по основ на порастот на бројот на жителите и намалување на просечниот број членови на домаќинства;
- потребите кои произлегуваат од станбениот стандард и културата на домувањето и друго;
- потребата за замена на амортизираниот и субстандарден станбен фонд.

Како ориентациона рамка за одредување на проекцијата на станбените потреби во село Ново Село може да се користи проекција на станбени потреби на ниво на општина Ѓорче Петров, а согласно податоците од Просторниот План.

Проекцијата на потребниот станбен простор во планскиот период треба да се заснова на нормативите зацртани во ППРМ и тоа: 20-25 m²/жител станбена површина, 40-80 m²/стан (оптимална големина), 100% опременост на станот со инсталации и потполно елиминирање, односно замена на субстандардниот станбен фонд.

Табела 2 Проекција на станбен простор

	Општина Ѓорче Петров	
	I	II
Станбен суфицит	2042	2042

Станови кои се задржуваат	13146	13146
Амортизирани станови	782	782
Домаќинства во 2020 г.	13400	13000
Нови станови по основ на пораст на население	1514	1114
Нови станови по основ на отклонување на дефицит	0	0
Вкупно нови станови во 2020 г.	2296	1896
Вкупно станови во 2020 г.	15442	15042

5.7. Планирање на јавни институции

Организацијата на јавните функции, согласно планираната мрежа на населби, поаѓа од постојната мрежа на јавните функции во регионот под претпоставка дека идниот развој на истите ќе се развива во согласност со економските, институционалните и други промени во него.

Организирање на мрежата на јавните функции овозможува:

- достапност на функциите до сите граѓани во регионот;
- воедначен квалитет на пружените услуги;
- прилагоденост на програмата на јавните служби на локалните карактеристики како и можност за избор на модалитет и вид на услуга.

Целите за развој на јавните функции по дејности се следни:

Предучилишно образование:

- развој на мрежата институции за предучилишно воспитување и образование детски установи (јасли, комбинирани детски установи и сл.), за поуспешно подготвување на децата за училиште;
- во предучилишни установи треба да бидат опфатени 70% од децата на предучилишна возраст.

Основно образование:

- по можност во секое населено место да има основни училишта или во непосредна околина, со организиран превоз со училишни автобуси;
- изградба на нови и реконструкција на стари училишни објекти во согласност со современите педагошки и хигиенски барања како и обезбедување оптимален училишен простор според современите стандарди и нормативи;

- целосна опафатеност на децата на возраст од 7-14 год. во училиштата;
- приспособување на програмските содржини и образовно воспитната функција на училиштето со современите педагошки и научни сознанија.

Здравствена заштита:

- Порамномерен развој на здравствената служба и подобрување на квалитетот на пружените услуги со подобрување на просторната организација и кадровска екипираност на здравствените служби, за задоволување на потребите на населението.

Социјална заштита:

- развој на организациите за социјална заштита и организациите за згрижување и воспитание на децата и нивно поттикнување, од кои дел, во пазарните услови на стопанисување, ќе може да се формираат и како приватни институции согласно потребите на населението;
- за заштита на здравјето на старите лица да се организираат специфични видови на заштита (сместување, исхрана, домашна нега и други лекувања, патронажни посети и сл.).

Култура:

- позабрзан и подинамичен културен развој во сите сфери.

Физичка култура:

- обезбедување на простори, капацитети и објекти од областа на физичката
- култура и нивна рамномерна и рационална просторна разместеност. Организирање на отворени, уредени простори, погодни за одржување на разни спортски активности, опремени со минимални барања за одржување;

Индустрја:

Развојот на индустријата по одделните општини, особено помалите, се очекува да се остварува со градба на мали, флексибилни капацитети и поголема застапеност меѓу другото и на агроиндустрискиот сектор.

Во наредниот период, индустриското производство се очекува да биде застапено во сите општини и да остварува растеж кој ќе придонесе за зголемување на вработувањето, подобрување на условите за живеење на граѓаните на поширокиот простор на земјата.

Доколку со Урбанистичкиот план за село Ново Село во општина Ѓорче Петров се предвидат површини со производна намена, потребно е да бидат применети планските определби за заштита на животната средина и одржлив економски развој утврдени со Просторниот план на Република Македонија.

Концепцијата за развој и разместеност на индустријата утврдена со Просторниот план на Република Македонија е поставена врз основа на повеќе цели и плански определби кои треба да се имаат во предвид доколку со Урбанистичкиот план за селото се предвиди простор за градба на индустриски објекти:

- вклучување на еколошките преференци во развојот на индустријата и нејзина алокација и разместување;
- развојот на индустријата во поголема мера да се потпира врз примената на достигнувањата на науката и на техничко - технолошкиот прогрес и иновации во технолошките процеси;
- технолошко реструктурирање, во склад со барањата за модернизација и реконструкција на индустријата;
- стратегија на развој на високите технологии усогласени со концепцијата на одржливиот развој: мала суровинска и енергетска интензивност, висока информативна и научна интензивност, високо учество на стручната работна сила, висока фрагментација на пазарот со специфични барања, високи вложувања во предконкурентни истражувања и сеопфатно влијание врз карактеристиките на голем број сегменти на социо-економскиот систем.

5.8. Планирање на инфраструктура

Во Урбанистичкиот План за село Ново Село, планските решенија за инфраструктурата: сообраќајниците, водоводната, канализационата, електричната и електронско-комуникациската инфраструктурна мрежа се планирани согласно постојната состојба и потребите за развој на селото.

Сообраќајна инфраструктура

Сообраќајниот концепт за локалитетот кој е предмет на изработка на овој Урбанистички план за село е поставен врз основа на постојната состојба и програмските проекции зададени од Општина Ѓорче Петров.

Примарната сообраќајна мрежа предвидена со ГУП на град Скопје која минува или е граница на третираниот плански опфат е соодветно имплементирана во планската документација.

Предвидена е секундарна сообраќајна мрежа која се состои од сервисни улици кои се надоврзуваат на планираната примарна мрежа со ГУП на Град Скопје, на кои се надоврзува разгранета мрежа на станбени и пристапни улици преку кои се овозможува пристап воглавно до секоја катастарска парцела.

Од ГУП на Град Скопје преземени се трасите и сообраќајните профили на 4 улици кои се дел од примарната сообраќајна мрежа на Град Скопје и тоа:

- Собирна улица, улица „Шарпланинска“ (Пресек 1), со вкупен профил од 25,0m, односно, 2×7,0m коловоз (со по 2 ленти во правец, т.е. 2×3,5m), и 2×5,5m тротоари од двете страни на улицата
- Собирна улица, Улица „18“ (Пресек 2), со вкупен профил од 20,0m, односно 2×7,0m коловоз (со по 2 ленти во правец, т.е. 2×3,5m), и 2×3,0m тротоари од двете страни на улицата.
- Собирни улици, Улица „Волково“ и улица „ Пат за економија“ (Пресек 3), со вкупен профил од 16,0m, односно 7,0m коловоз (2×3,5m), и 2×4,5m тротоари од двете страни на улицата.

На оваа примарна сообраќајна мрежа се надоврзува секундарна сообраќајна мрежа која се состои од сервисни улици, станбени улици и пристапни улици и тоа :

- Сервисна улица „Се-1“ (Пресек 4 и Пресек 4А), со вкупен профил од 10,0m, односно 6,5m коловоз (2×3,25m), 1,5m тротоар од источната страна и 2,0m тротоар од западната страна на улицата.

Од левата страна на сервисната улица „Се-1“ минува постојната железничка пруга Г-Р (Скопје – Ѓорче Петров – Волково – државна граница), со еден железнички колосек.

Самата железничка пруга е со вкупен профил од 16,0m. Помеѓу железничката пруга и сервисната улица предвидено е заштитно зеленило со променлива ширина од 1,5m – 13,5m.

Од левата страна на железничкиот колосек предвидена е сервисна улица „Се - 11“ со профил од 9,0m. Железничка пруга е со вкупен профил од 16,0m. Вкупниот профил на сервисната улица „Се-1“, сервисната улица „Се – 11“ и профилот на железничката пруга изнесува 36,5 – 50.0 m (Пресек 4А).

- Сервисна улица „Се-6“, (Пресек 5), со вкупен профил од 10,5m, односно 6,5m коловоз (2×3,25m) и 2×2,0m тротоари,

- Сервисна улица „Се-10“, (Пресек 6), со вкупен профил од 11,0m, односно 7,0m коловоз (2×3,5m) и 2×2,0m тротоар.
- Сервисна улица „Се-8“, (Пресек 7), со вкупен профил од 17,5m од кои 5,0m канал и 12,5m уличен профил, односно 6,0m коловоз (2×3,0m) и тротоари: 1×1,5m, и 1×5,0m
- Сервисна улица „Се-2“, „Се-4“, „Се-5“, „Се-7“, „Се-9“, дел од „Се-8“ и „Се-11“, (Пресек 8), со вкупен профил од 9,0m, односно 6,0m коловоз (2×3,0m) и 2×1,5m тротоар,
- Дел од Сервисна улица „Се-2“, (Пресек 8А), со вкупен профил од 16,0m, односно 6,0m коловоз (2×3,0m) и тротоари: 2×5,0m.
- Дел од Сервисна улица „Се-2“, (Пресек 8Б), со вкупен профил од 13,5m, односно 6,0m коловоз (2×3,0m) и тротоари: 1×2,5m и 1×5,0m,
- Дел од Сервисна улица „Се-2“, (Пресек 8В), со вкупен профил од 13,0m, односно 6,0m коловоз (2×3,0m) и тротоари: 1×5,5m и 1×1,5m,
- Дел од Сервисна улица „Се-3“, (Пресек 8Г), со вкупен профил од 10,5m, односно 6,0m коловоз (2×3,0m) и тротоари: 1×2,5m и 1×2,0m
- Дел од Сервисна улица „Се-3“, (Пресек 8Д), со вкупен профил од 11,0m, односно 6,0m коловоз (2×3,0m) и тротоари: 1×3,0m и 1×2,0m
- Индустриски улици „Ид-1“ и „Ид-2“, (Пресек 9), со вкупен профил од 11,0m, односно 7,0m коловоз (2×3,5m) и 2×2,0m тротоар,
- Станбени улици „Ст-3“, „Ст-12“, „Ст-13“ и „Ст-17“, (Пресек 10), сите со вкупен профил од 9,0m, односно 6,0m коловоз (2×3,0m) и 2×1,5m тротоари,
- Станбена улица „Ст-10“, (Пресек 10А), со вкупен профил од 25,0m од кој 16m простор кој припаѓа на железница (2×8,0m) и 9,0m уличен профил односно 6,0m коловоз (2×3,0m) и 2×1,5m тротоари,
- Станбена улица „Ст-1“, „Ст-2“, „Ст-4“, „Ст-7“, „Ст-8“, „Ст-9“, „Ст-11“, „Ст-14“, „Ст-15“, „Ст-16“, „Ст-18“, „Ст-19“, „Ст-21“, „Ст-22“, „Ст-23“ и „Ст-24“ (Пресек 11), сите со вкупен профил од 8,5m, односно 5,5m коловоз (2×2,75m) и 2×1,5m тротоари
- Станбена улица „Се-6“, (Пресек 11А), со вкупен профил од 13,5m од кои 5,0m канал и 8,5m уличен профил, односно 5,5m коловоз (2×2,75m) и 2×1,5m тротоар,
- Пристапни улици „Пр-1“, „Пр-2“, „Пр-4“, „Пр-5“, „Пр-6“, „Пр-7“, „Пр-8“, „Пр-9“, „Пр-10“, „Пр-11“, „Пр-12“, „Пр-13“, „Пр-14“, „Пр-15“, „Пр-16“, „Пр-17“, „Пр-19“, „Пр-20“, „Пр-21“, „Пр-22“, „Пр-23“, „Пр-24“, „Пр-25“, „Пр-26“, „Пр-27“, „Пр-28“, „Пр-29“, „Пр-30“, „Пр-31“, „Пр-32“, „Пр-33“, „Пр-34“, и „Пр-35“ (Пресек 12), сите со 5,5m коловоз (2×2,75m).

- Дел од пристапна улица „Пр-12“ (Пресек 12а), сите со вкупен профил од 6,0m коловоз, (2×3,0m)
- Дел од пристапна улица „Пр-2“ и дел од пристапна улица „Пр-16“ (Пресек 12Б), сите со вкупен профил од 3,5m коловоз, (2×1,75m)
- Пешачки улици (Пресек 13), со променлив профил од 2,0 – 4,2m.
- Регулација на канал за наводнување (Пресек 14). Каналот е планиран со вкупна широчина од 5,0m и длабочина од 1,5m. Од едната страна на каналот предвидена е патека со ширина од 3,0m. Вкупниот профил на овој пресек изнесува 8,0m. Од двете
- Регулација на канал за наводнување (Пресек 14)

На северниот крај на планскиот опфат крај дел од станбената улица „Ст-1“ планирана со УПС Кисела Јабука, планирана е регулација на отворен канал за наводнување. Каналот е планиран со вкупна широчина на профилот од 3,0m и длабочина од 1,5m, како и заштитен појас на истиот од 5,0m на јужната страна во кој влегува 3,0 патека за минување на механизација за чистење на каналот.

Вкупната површина на опфатот изнесува 126,63ha, од која 20,31ha се јавни сообраќајни површини или 16,04%.

Комплетна сообраќајна сигнализација на уличната мрежа, како вертикална и хоризонтална, треба да се изведе согласно прописите од областа на сообраќајот.

Во однос на решавањето на проблемот на стационарниот сообраќај за сите класи на намени, потребите за паркирање ќе се решаваат во рамките на сопствената парцела, како услов за градење при издавање на одобрение за градење, согласно Член 59 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Службен весник на Република Македонија, број 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16 и 163/16).

Паркирање

Пресметката за обезбедување на доволен број на паркинг места се утврдува според следните нормативи:

А1 – Домување во станбени куќи: За станбени куќи по едно паркинг место на една станбена единица.

Б2 – Големи трговски единици: 1 паркинг место на секои 70m² од вкупно изградената површина

Б3 – Големи угостителски единици: 1 паркинг место на секои 20m² од вкупно изградената површина

Б4 – Деловни дејности: 1 паркинг место на секои 60m² од вкупно изградената површина

В1 – Образование и наука:

За основно и средно образование: 1 паркинг место на секои 100m² од вкупно изградената површина.

За високо образование: 1 паркинг место на секои 80m² од вкупно изградената површина.

За научни институции: 1 паркинг место на секои 150m² од вкупно изградената површина.

В2 – Здравство и социјална заштита:

За здравствени установи: 1 паркинг место на секои 60m² од вкупно изградената површина и

За социјални установи и детски градинки: 1 паркинг место на секои 120m² од вкупно изградената површина.

В4 – Државни институции: 1 паркинг место на 80m² од вкупно изградената површина

В5 – Верски институции: Потребниот број паркинг места се утврдува со проектната документација во зависност од потребите за градбата.

Г2 – Лесна и незагадувачка индустрија, Г3 – Сервиси и Г4 - Стоваришта: Потребниот број паркинг места се утврдува со проектната документација во зависност од потребите за градбата и специфичните услови кои произлегуваат од нејзината намена.

Д1 – Парковско зеленило: Потребниот број паркинг места се утврдува со проектната документација во зависност од специфичните потреби и услови.

Д3 – Спорт и рекреација: Потребниот број паркинг места се утврдува со проектната документација во зависност од потребите за градбата и специфичните услови кои произлегуваат од нејзината намена и програмските барања.

Димензионирањето на групните паркиралишта во градежните парцели и градбите од класите на намени Б2, Б3, Б4, В1, В2, В3, В4 и В5, се врши на тој начин што на вкупниот број паркинг места се планираат минимум 3% паркинг места за инвалиди. На паркиралишта со помалку од 20 места се предвидува минимум едно паркинг место за инвалиди. Паркинг местата за инвалиди да се димензионираат согласно Член 38 од Правилникот за начинот на обезбедување на непречен пристап, движење, престој и работа на лицата со инвалидност до и во градбите (Службен весник на Република Македонија, број 25/10).

Хидротехничка инфраструктура

Водоснабдување

Во рамките на планскиот опфат постои изведен водовод $\varnothing 51 - \varnothing 400\text{mm}$.

Во рамките на планскиот опфат доминантна е основната класа на намена А1 – Домување во станбени куќи. Вкупниот максимален број на жители - корисници би изнесувал $N_k = 8231$ корисник (2286 домаќинства $\times 3,6$ жители по домаќинство).

Водоснабдителната норма треба да изнесува 500 l/ден/жит .

Потребна количина на вода

$Q_{\text{max/час}} = 92,88 \text{ l/sec}$

Согласно со важечките прописи за заштита од пожар потребно е да се одреди дополнителна количина на вода за противпожарна заштита и тоа:

$Q_{\text{пож}} = 10 \text{ (l/sec)}$

Според тоа вкупната количина на вода која треба да се обезбеди, изнесува:

$Q = Q_m / \text{час} + Q_{\text{пож}} = 92,88 + 10,00 = 102,88 \text{ (l/sec)}$

За оваа количина на вода одговара водоводен приклучок со цевка $\varnothing 300\text{mm}$ со следниве карактеристики: брзина на водата $V = 5,3(\text{m/sec})$ и хидраулички загуби од $J=0,10 \text{ m/m'}$.

Внатрешната водоводна мрежа во градежните парцели долж пристапните улици до градбите ќе се реши при изработка на архитектонско – урбанистички проекти.

Главната доводна цевка изведена со пречник $\varnothing 400\text{mm}$ ги задоволува и планираните потреби за водоснабдување. Во најголема мера постојниот водовод се задржува, со планирани делумни надградби на профилите и изведба на нови водови кои ќе се надоврзат на постојната водоводна мрежа.

Фекална канализација

По однос на канализација се планира изградба на сепаратен систем на канализација т.е. изградба на посебна канализациска мрежа за атмосферски води како и посебна канализациска мрежа за фекална канализација.

При проекција, одделните канализациски системи се усвоени од надморската висина на локалитетот, од положбата во однос на реципиентот и од експозицијата на теренот.

Канализирањето е предвидено да се врши гравитациски.

Со проекцијата на хидротехничката инфраструктура се предвидува генерално решавање на фекалната канализација, која ќе се состои од канали кои што ќе се водат по планираните сообраќајници.

Количината на отпадните води ќе се определи посебно за секоја урбана единица бидејќи падот на теренот го условува тоа.

Количината на отпадните води ќе се пресметува како 80% од максималната часова потрошувачка на вода, зголемена за 20% од инфилтрација на подземни води.

Количината на отпадните води за урбаната единица 1 ќе изнесува:

$$Q = 0,80 \times 27,13 \times 1,2 = 26,04 \text{ l/sec}$$

За овој проток на вода при минимален пад од 2,0% за канализацијата одговара цевка со профил од Ø300mm. Усвоен е профил со Ø300mm, со полнеж од $h/d = 0,40$ и брзина на водата $V = 0,68\text{m/sec}$.

Количината на отпадните води за урбаната единица 2 ќе изнесува:

$$Q = 0,80 \times 69,11 \times 1,2 = 66,35 \text{ l/sec}$$

За овој проток на вода при минимален пад од 2,0% за канализацијата одговара цевка со профил од Ø400mm. Усвоен е профил со Ø400mm, со полнеж од $h/d = 0,40$ и брзина на водата $V = 0,79\text{m/sec}$.

Постојната фекална канализација е изведена со цевки со профил Ø300mm. Планирано е во задржување на постојната фекална канализација и изведба на нови водови кои ќе се надоврзат на постојните. Канализационата мрежа ќе се состои од канализациски цевки со минимален пречник од Ø250mm и армирано - бетонски ревизиони шахти.

Атмосферска канализација

Проекцијата на атмосферската канализација, предвидува сепаратен канализациски систем за одвод на атмосферски отпадни води, кој ќе се состои од посебни канали, а кои ќе се водат по главните сообраќајници и по сообраќајници за кои постојат услови за канализирање по гравитациски пат.

Атмосферската канализација ќе ги евакуира отпадните атмосферски води од кровните површини на објектите, од површините на улиците и зелените површини.

Количината на отпадните атмосферски води ќе се определи посебно за секоја урбана единица бидејќи падот на теренот го условува тоа.

Количината на отпадните атмосферски води ќе се одреди со емпириски формули, а во зависност од сливната површина, средниот коефициент на отекување, коефициентот

на ретардација (задоцнување) и интензитетот на врнежи за Скопската котлина кој изнесува $i = 110 \text{ l/sec/ha}$.

Вкупната сливна површина за Урбаната единица 1 која гравитира кон атмосферската канализација изнесува:

$$F_a = 36,15 \text{ ha}$$

$$\Psi = (20,11 \times 0,80 + 1,87 \times 0,15 + 14,17 \times 0,85) / 36,15 = 0,79$$

Коефициентот на ретардација ќе се пресмета по формулата:

$$\phi = 1 / n\sqrt{\Sigma F} = 1 / 5\sqrt{36,15} = 1 / 2,05 = 0,49$$

при што $n = 5$ за површини со слаб наклон и со продолжена форма.

Според тоа количината на атмосферска вода за одводнување изнесува:

$$Q_a = 36,15 \times 110 \times 0,79 \times 0,49 = 1539,30 \text{ l/sec}$$

Усвоено е главната одводна цевка за атмосферска канализација за овој дел да биде $\varnothing 800 \text{ mm}$ со минимален пад од 0,20% и брзина на течење $V = 3,73 \text{ m/sec}$.

Вкупната сливна површина за Урбаната единица 2 која гравитира кон атмосферската канализација изнесува:

$$F_a = 90,48 \text{ ha}$$

$$\Psi = (49,67 \times 0,80 + 5,65 \times 0,15 + 35,16 \times 0,85) / 90,48 = 0,78$$

Коефициентот на ретардација ќе се пресмета по формулата:

$$\phi = 1 / n\sqrt{\Sigma F} = 1 / 5\sqrt{90,48} = 1 / 2,46 = 0,41$$

при што $n = 5$ за површини со слаб наклон и со продолжена форма.

Според тоа количината на атмосферска вода за одводнување изнесува:

$$Q_a = 90,48 \times 110 \times 0,78 \times 0,41 = 3182,91 \text{ l/sec}$$

Усвоено е главната одводна цевка за атмосферска канализација за овој дел да биде $\varnothing 1000 \text{ mm}$ со минимален пад од 0,20% и брзина на течење $V = 4,32 \text{ m/sec}$.

Целокупната мрежа на атмосферска канализација треба да се изведе. Уличната мрежа од атмосферската канализација, согласно препораките од Јавното претпријатие, треба да се изведе со цевки со минимален профил од $\varnothing 300 \text{ mm}$.

Електро-енергетска инфраструктура

Со изработка на урбанистички план за локалитетот, изработено е идејно решение за потребен број на новопредвидени трафостаници 10/0,4kV.

Вкупната површина на опфатот изнесува 126,63ha.

За земјиштето со намена домување, електричната мрежа и потребата од едновременна ел. снага се димензионира според следните електроенергетски параметри:

$$Pen1 = fn \times P_{exn} = 0,1678 \times 13 \times 2286 = 4986,68kW$$

За останатите предвидени функции едновремената ел. снага за новопредвидените објекти се димензионира според следните електроенергетски параметри со напомена дека се предвидени максимални површини за градба и тоа претставува максимален капацитет на просторот во моментот:

• за деловно – административни функции 0,08kW/m²

За овие површини се претпоставува 70% изграденост и коефициент на искористеност 2,10. Оттука, вкупната потенцијална бруто развиена површина на можните градби во наменските зони Б3- Големи угостителски единици, Б4 - Деловни дејности, В1– Образование и наука, В3 – Култура и В4 – Државни институции изнесува 27867m².

Едновремената ел. снага за нив изнесува Pen2 = 2229,36kW.

Вкупната едновремената ел. снага изнесува: Pen = Pen1+Pen2 = 7216,04kW

Бројот на трафостаници се одредува за ТС опрема со енергетски маслен трансформатор од 630kVA и лоцирани во тежиштето на конзумот.

$$\eta_{tr} = \frac{\Sigma Pen}{Str} = \frac{7216,04}{630 \times 0,75} = 15,27 = 16 \text{ трафостаници}$$

Во рамките на овие пресметки не се земено во предвид површините за класите на намени В2 – здравство и социјална заштита, В5 – Верски институции, Г2 – Лесна и загадувачка индустрија, Г3 – Сервиси, Г4 – Стоваришта и Д3 – Спорт и рекреација. За овие класи на намени потребниот број на трафостаници ќе се дефинира со изработка на основни проекти кога катастарската парцела преставува и градежна парцела или со архитектонско урбанистички проект со кои се дефинираат градежни парцели или кога во рамките на градежната парцела се предвидуваат повеќе градби.

Во постојна состојба, во рамките на планскиот опфат има изведени 5 трафостаници од кои една столбна трафостаница. Четири од нив целосно се вклопуваат во планското решение на овој Урбанистички план за село, но една е во колизија со планираното сообраќајно решение. За оваа трафостаница предвидена е дислокација – поместување на нова локација непосредно крај постојната.

Во опфатот е предвидена градба на дополнителни 11 трафостаници, односно предвидени се вкупно 16 наменски зони со основна класа на намена Е2 – Комунална супраструктура (Трафостаница).

Кабловското напојување со среднонапонска и нисконапонска ел. мрежа ќе се определи и ќе се развива во понатамошниот тек на разработка на техничката документација, односно со изработка на проекти за инфраструктура, архитектонско – урбанистички проекти и идејни и основни проекти за електрична мрежа.

Телекомуникациска инфраструктура

Македонски телеком АД Скопје за своите корисници обезбедува широк опсег на услуги како што се: говорни услуги (вклучувајќи услуги со додадена вредност), услуги за пренос на податоци, пристап до Интернет, мобилни телекомуникациски услуги, јавни говорници.

Комуникациските услуги се обезбедуваат врз основа на добро воспоставената комуникациска мрежа со примена на најсовремени технологии.

Корисниците од ова подрачје во телекомуникацискиот сообраќај се приклучени преку телефонската централа во Ѓорче Петров.

Мобилна телефонија- Кориснички компании за мобилна телефонија во Македонија се Македонски телеком и оне.Вип. Тие во своите секојдневни развојни активности вршат:

- Квалитетно мрежно покривање со мобилен сигнал на:
 - региони, општини, населени места,
 - подрачја од јавен интерес (културно - историски, спортски, стопански, индустриски, погранични зони и др.)
 - сообраќајна и транспортна инфраструктура
- Изготвување на проекти за развој на ГСМ мрежата согласно постојната инфраструктура на теренот
- Усогласување на развојните планови со одделни институции на државата (министерства, управи и сл.).

Целиот овој регион е покриен со сигнал на двете компании за мобилна телефонија во РМ.

За дефинирање на потребниот број на телефонски приклучоци, од првостепено значење е намената на објектот. Димензионирањето на телефонската мрежа треба да се изведе според принципот стан - телефон и за јавните функции бројот на телефонски приклучоци треба да се врши според нивната големина, бројот на вработени, нивната функција и слични критериуми.

Во планскиот опфат има делумно изведена телефонска мрежа. Поврзувањето на телефонски потрошувачи ќе се изведе во склад со развојните програми на Македонски телеком АД Скопје.

Уличните ормари ќе се поставуваат на површините од тротоарите и истите се со димензии од 1,0×0,5m. Бројот на уличните ормари, како и нивната точна диспозиција ќе се утврдат во понатамошните фази, во склад со реалните потреби и развојните програми на Македонски телеком АД Скопје.

Јавно осветлување

Сообраќајници во локалитетот по поглед на светлотехничките параметри се класифицираат во следните класи:

- • класа „В-2”, споредни, локални
- • класа „В”, паркинг простори

5.9. Организација на планскиот опфат во блокови

Во рамките на планскиот опфат формирани се две урбани единици, **Урбана единица 1** и **Урбана единица 2** како логични целини кои се диктирани од постојната железничка пруга. Извршена е поделба на урбаните единици на блокови кои преставуваат логични целини и чии што граници се движат по осовини на улици и граница на плански опфат. Урбаната единица А е поделена на 16 блока а урбаната единица Б е поделена на 26 блока.

Урбаните единици и блоковите се состојат од градежно земјиште за општа употреба и парцелирано градежно земјиште за поединечна употреба. Блоковите се планирани на начин да претставуваат логични целини, а нивните граници се движат по осовините на планираните улици и граници плански опфат..

Урбаните единици се нумерирани со арапска цифра а сите блокови поединечно се нумерирани со арапски цифра, при што прво е дадена нумерацијата на Урбана единица, а потоа нумерацијата на самиот блок; на пр. 1.1.

Градежни парцели и површини за градење не се утврдуваат, а катастарската парцела претставува градежна парцела. По исклучок, при понатамошна разработка – преку изработка на архитектонско – урбанистички проекти можно е да се формираат градежни парцели од две или повеќе катастарски парцели или во рамките на една катастарска парцела може да се формираат две или повеќе градежни парцели, а во согласност со Член 12 и Член 51 од Законот за Просторно и урбанистичко планирање (Службен весник на Република Македонија, број 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16).

Табела 3 Организација на планскиот опфат во блокови

Основна класа на намена	Компатибилна класа	Урбанистички параметри
A1 - Домување во станбени куќи	<ul style="list-style-type: none"> - Б1 – Мали комерцијални и деловни намени, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Б5 – Хотелски комплекси, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 5%, - В1 – Образование и наука, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30% - Д3 – Спорт и рекреација, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%. 	<ul style="list-style-type: none"> - максимален процент на изграденост е 70%, - максимален коефициент на искористеност е 2,80, - максимална височина до хоризонталниот венец на градбите изнесува 10,20m - максимална катност на градбите е П+2+Пк.
Б2 – Големи трговски единици	<ul style="list-style-type: none"> - А2 – Домување во станбени згради, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%, - А3 – Групно домување, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%, - Б3 – Големи угостителски единици, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%, - Б4 – Деловни простори, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%, - Б5 – Хотелски комплекси, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%, - В2 – Здравство и социјална заштита, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - В3 – Култура, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40% и - В4 – Државни институции, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%. 	<ul style="list-style-type: none"> - максимален процент на изграденост е 70%, - максимален коефициент на искористеност е 2,10, - максимална височина до хоризонталниот венец на градбите изнесува 10,20m - максимална катност на градбите е П+2.
Б3 – Големи угостителски единици	<ul style="list-style-type: none"> - А3 – Групно домување, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%, - Б5 – Хотелски комплекси, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40% - В4 – Државни институции, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%. - В3 – Култура, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%. - Д3 – Спорт и рекреација, со максимално дозволен процент на учество во однос на 	<ul style="list-style-type: none"> - максимален процент на изграденост е 70%, - максимален коефициент на искористеност е 2,10, - максимална височина до хоризонталниот венец на градбите изнесува 10,50m - максимална катност на градбите е П+2.

<p>Б4 – Деловни простори</p>	<p>основната класа на намена од 40%.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Б1– Мали комерцијални и деловни намени, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%, - Б2 – Големи трговски единици, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40% - Б3 – Големи угостителски единици, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%. - Б5 – Хотелски комплекси, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%. - В4 – Државни институции, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%. - Д3 – Спорт и рекреација, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%. 	<ul style="list-style-type: none"> - максимален процент на изграденост е 70%, - максимален коефициент на искористеност е 2,10, - максимална височина до хоризонталниот венец на градбите изнесува 10,50m и - максимална катност на градбите е П+2.
<p>В1 – Образование и наука</p>	<ul style="list-style-type: none"> - А3 – Групно домување, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 20%, - Б1– Мали комерцијални и деловни намени, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 10%, - Б4 – Деловни простори, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 10%, - В3 – Култура, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 20% и - Д3 – Спорт и рекреација, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 20% 	<ul style="list-style-type: none"> - максимален процент на изграденост е 70%, - максимален коефициент на искористеност е 2,10 и - максимална височина до хоризонталниот венец на градбите ќе се дефинира со архитектонско урбанистички проект или основен проект и - максимална катност на градбите е П+2.
<p>В2 – Здравство и социјална заштита</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Б1 – Мали комерцијални и деловни намени, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 20%, - Б4 – Деловни простори, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 20%, - Б5 – Хотелски комплекси, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 20%, - Д3 – Спорт и рекреација, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 20% 	<ul style="list-style-type: none"> - максимален процент на изграденост е 70%, - максимален коефициент на искористеност е 2,10 и - максимална височина до хоризонталниот венец на градбите ќе се дефинира со архитектонско урбанистички проект или основен проект и - максимална катност на градбите е П+2.

<p>В4 – Државни институции</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Б1 – Мали комерцијални и деловни намени, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 49%, - Б2 – Големи трговски единици, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 49%, - Б3 – Големи угостителски единици, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 49%, - Б4 – Деловни простори, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 49% и - В3 – Култура, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 49%. 	<ul style="list-style-type: none"> - максимален процент на изграденост е 70%, - максимален коефициент на искористеност е 2,10 и - максимална височина до хоризонталниот венец на градбите изнесува 10,50m - максимална катност на градбите е П+2.
<p>В5 – Верски институции,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Б1 – Мали комерцијални и деловни намени, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 10%, - Д1 – Парковско зеленило, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 10% - Д4 – Меморијални простори, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 49%. 	<ul style="list-style-type: none"> - максимален процент на изграденост е 50%, - максимален коефициент на искористеност е 0.5 - максимална височина до хоризонталниот венец на градбите ќе се определи со основен проект, односно архитектонско урбанистички проект - максимална катност на градбите е П.
<p>Г – Производство, дистрибуција и Сервиси Г2 – Лесна и незагадувачка индустрија,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Б1 – Мали комерцијални и деловни намени, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Б2 – Големи трговски единици, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Б4 – Деловни простори, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 10%, - В2 – Здравство и социјална заштита, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 5%, - Г3 – Сервиси, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Г4 – Стоваришта, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Д2 – Заштитно зеленило, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Д3 – Спорт и рекреација, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30% и - Д4 – Меморијални простори, со максимално 	<ul style="list-style-type: none"> - максимален процент на изграденост е 50%, - максимален коефициент на искористеност е 1.0 - максимална височина до хоризонталниот венец на градбите ќе се определи со основен проект, односно архитектонско урбанистички проект - максимална катност на градбите е П+2.

	дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%.	
Г – Производство, дистрибуција и Сервиси ГЗ – Сервиси	<ul style="list-style-type: none"> - Б1 – Мали комерцијални и деловни намени, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Б2 – Големи трговски единици, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Б4 – Деловни простори, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 10%, - Г2 – Лесна и загадувачка индустрија, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 49%, - Г4 – Стоваришта, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 49%, - Д2 – Заштитно зеленило, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Д3 – Спорт и рекреација, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30% и - Д4 – Меморијални простори, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%. 	<ul style="list-style-type: none"> - максимален процент на изграденост е 50%, - максимален коефициент на искористеност е 1.0 - максимална височина до хоризонталниот венец на градбите ќе се определи со основен проект, односно архитектонско урбанистички проект - максимална катност на градбите е П+2.
Г – Производство, дистрибуција и Сервиси Г4 – Стоваришта	<ul style="list-style-type: none"> - Б1 – Мали комерцијални и деловни намени, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Б2 – Големи трговски единици, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Б4 – Деловни простори, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Г3 – Сервиси, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 49%, - Д2 – Заштитно зеленило, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Д3 – Спорт и рекреација, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30% и - Д4 – Меморијални простори, со максимално дозволен процент 	<ul style="list-style-type: none"> - максимален процент на изграденост е 50%, - максимален коефициент на искористеност е 1.0 - максимална височина до хоризонталниот венец на градбите ќе се определи со основен проект, односно архитектонско урбанистички проект - максимална катност на градбите е П+2.
Д1 – Парковско зеленило	<ul style="list-style-type: none"> - Б1 – Мали комерцијални и деловни намени, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 10%, - Д3 – Спорт и рекреација, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 10%, 	

<p>Д3 – Спорт и рекреација</p>	<ul style="list-style-type: none"> - А4 – Времено сместување, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 20%, - Б1 – Мали комерцијални и деловни намени, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 10%, - Б2 – Големи трговски единици, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - Б3 – Големи угостителски единици, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 10%, - Б4 – Деловни простори, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 10%, - Б5 – Хотелски комплекси, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 20%, - Б6 – Градби за собири, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 30%, - В3 – Култура, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 20% - Д1 – Парковско зеленило, со максимално дозволен процент на учество во однос на основната класа на намена од 40%. 	<ul style="list-style-type: none"> - максимален процент на изграденост е 70%, - максимален коефициент на искористеност е 2,10 - максимална височина до хоризонталниот венец на градбите ќе се определени со основен проект, односно архитектонско урбанистички проект во зависност од видот на спортскиот објект - максимална катност на градбите е П+2.
<p>Д2 – Заштитно зеленило</p>	<p>/</p>	<p>/</p>
<p>Е1 – Комунална инфраструктура (Сообраќајни коридори)</p>	<p>/</p>	<p>/</p>
<p>Е2 – Комунална супраструктура (Трафостаница)</p>	<p>/</p>	<ul style="list-style-type: none"> - максимален процент на изграденост е 100%, - максимален коефициент на искористеност е 1,00, - максимална височина до хоризонталниот венец на градбите изнесува 4,50m - максимална катност на градбите е П.

5.10. Економско образложение

Концептот на планиран развој и просторна разместеност на економските дејности во Просторниот план на Република Македонија се темели на дефинираните цели на економскиот развој во "Националната стратегија на економскиот развој", определбите за рационално користење на потенцијалите и погодностите на развојот, поставеноста на

системот на населби, како и политиката за порамномерна и порационална просторна организација на производните и услужни дејности.

Според економската структура, фазата од развојот во која се наоѓа економијата, степенот на расположивоста на факторите, економските состојби и економската позиција на Република Македонија во светот, идниот развој на македонската економија е детерминиран од насоките и комбинацијата на инвестициите со другите развојни фактори во Државата.

Концепцијата на просторната организација на економските дејности поаѓа од објективните фактори според кои врз основа на одлуките на одделните сопственици и менаџери и планските предвидувања и одлуките на општодржавните органи или органите во локалната самоуправа, разместувањето се остварува како дисперзија во просторот и како концентрација на економските дејности на одделни места. При доминација на пазарот и приватната сопственост во економскиот систем, вистинското решение се наоѓа во комбинација на концентрацијата и дисперзијата, како комплементарни приоди во развојот и просторната разместеност на стопанството.

Со разместувањето на економските капацитети и со агломирањето на населението во просторот, се формираат центри-полови на развојот како што е градот Скопје со силно гравитационо влијание врз просторот за кој се наменети Условите за планирање.

Половите на развој ги формираат оските на развојот кои во минатото се формирале во зависност од географските карактеристики на просторите, т.е. според релјефот, теченијата на реките и слично, а во денешно време позначајни станаа деловните односи, меѓучовечките комуникации, како и изградените инфраструктурни системи и стопански капацитети.

Со Просторниот план на Р. Македонија дефинирани се пет оски на развој од кои релевантна за општината Ѓорче Петров на чиј простор припаѓа планскиот опфат за село Ново Село за кој се наменети Условите за планирање се развојните оски "Север-југ" и "Северната развојна оска".

Оската "Север-југ" која минува по средината на територијата на земјата, следејќи го од Скопје на југ течението на реката Вардар, формирана е историски во текот на целиот XX век, па и порано, а на југ, преку границата стигнува до Солун. По Првата светска војна таа продолжи и на север, па се спои со оската по течението на реката Морава. Денес, на територијата на земјата ги поврзува градовите: Куманово - Скопје - Велес - Неготино (и Кавадарци) - Демир Капија - Валандово - Гевгелија. На север од Скопје има и еден крак до Приштина. Какви промени и да се случат, во наредните децении оваа оска ќе остане главна. "Северната развојна оска" која се формирала по Втората светска војна во северниот и западниот дел на Државата и ги поврзува градовите: Струга - Охрид – Кичево

- Гостивар - Тетово - Скопје-Куманово-Крива Паланка. Оваа оска продолжува на исток кон Кустендил-Р. Бугарија и на запад кон Елбасан-Р. Албанија.

Развојните оски имаат значајна улога во просторната организација, а во прв ред за модернизација на патиштата, за изградбата на далекуводи, гасоводи и т.н., со што ќе се создадат предуслови за поттикнување на развојот на вкупната економија во Регионот и интегрален просторен развој на Државата.

При спроведувањето на стратегијата за организација и користење на просторот за производните и услужни дејности, решенијата во просторот треба да овозможат поголема атрактивност на просторот, заштита на природните и создадени ресурси и богатства, сообраќајно и информатичко поврзување, локациона флексибилност и почитување на објективните фактори на развојот.

Изработката и реализацијата на Урбанистички план за с. Ново Село во општина Ѓорче Петров со вкупна површина на планскиот опфат од 126 ха, согласно определбите на Просторниот план на Република Македонија, треба да базира на примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина и одржлив економски развој, особено превенција и спречување на негативните влијанија на постојните и планирани производни и услужни дејности согласно позитивната законска регулатива.

Една од планските определби утврдени со Просторниот план на Република Македонија е рационално користење на земјиштето заради што е неопходно пред започнување на сите активности да се утврди економската и општествена оправданост за зафаќање на предложената површина на планскиот опфат на селото Ново Село.

При изработката на Урбанистичкиот план за с. Ново Село треба да се има во предвид дека планскиот опфат на селото граничи со три плански опфати за кои се изработени Услови за планирање на просторот: "Урбанистички план вон населено место клучка Стопански двор за стопанска зона во општина Ѓорче Петров, со техн. бр. S15108", "Урбанистички план за село Волково (измена и дополна), со техн. бр. Y02807и" и "ГУП на Град Скопје со техн. бр. Y07712".

Наведената забелешка има за цел обезбедување меѓусебна компатибилност на намените во соседните плански опфати.

6. КАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРОСТОРОТ И СЕГАШНА СОСТОЈБА СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

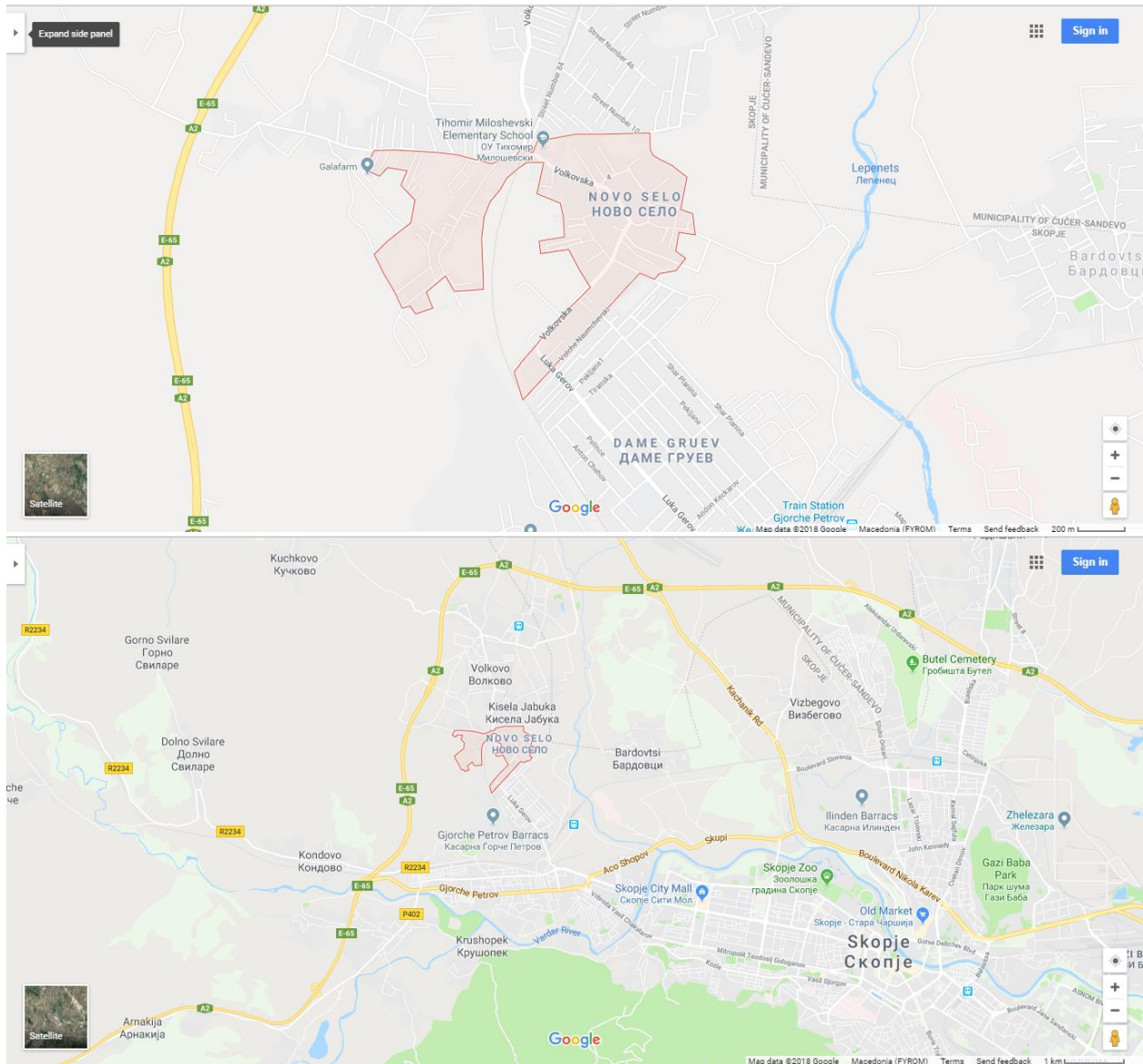
Локацијата на планскиот опфат е на територијата на село Ново Село, општина Ѓорче Петров, и во описот на животната средина за локацијата ќе се разгледуваат карактеристиките на општината и поширокото подрачје.

6.1. Опис на карактеристиките на просторот на предметното подрачје

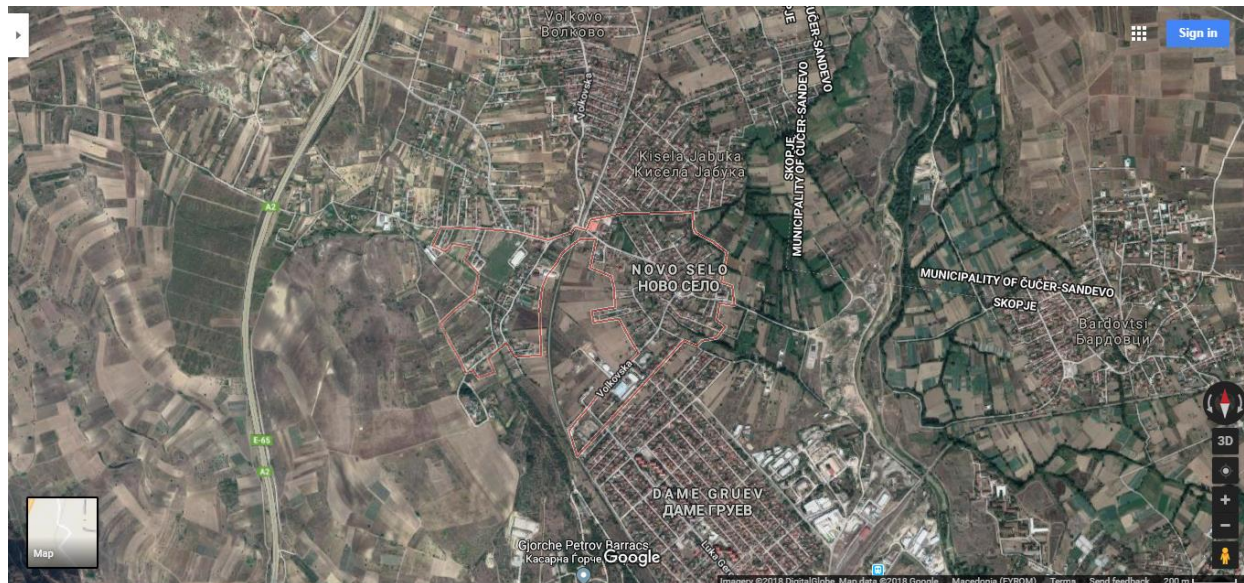
6.1.1. Географска положба

Општина Ѓорче Петров е една од десетте општини на градот Скопје, оддалечена околу 6 км од центарот на градот, на северо-западната страна во Скопската котлина, помеѓу реките Вардар, Треска и Лепенец. Заземајќи ја левата страна на р.Вардар и просторот од сливот на р.Лепенец, територијата на општината се протега по должината на граничната линија со Р.Србија.

Границата на Општина Ѓорче Петров започнува од крстосницата на автопатот Скопје - Тетово (пред мостот на реката Вардар), и се движи низводно по реката Вардар до мостот на проектираната улица Циборовски (1249), свртува по улицата Циборовски до крстосницата со улицата Ѓорче Петров, свртува на исток по улица Пролетерска (1462) до крстосницата со проектираната улица Ацо Шопов и по неа излегува на реката Лепенец, свртува спротиводно по течението на реката Лепенец и продолжува по надворешните граници на катастарските општини КО Ново Село, КО Волково, КО Орман, КО Никиштани, КО Грачани, КО Кучково и КО Оризари до крстосницата на автопатот Скопје - Тетово (пред мостот на реката Вардар).

Слика 7. Местоположба на предметниот опфат

Слика 8 Местоположба на предметниот опфат

6.1.2. Релјеф

Современиот релјеф е последица на геоегзогените фактори кои оставиле длабоки трагови при моделирањето еродебилните карпи од основните карпести маси и неогените седименти со што се создадени таложења на разновидни квартетни творевини.

6.1.3. Геолошки карактеристики

Од регионален геолошки аспект општината се наоѓа во Вардарската геотектонска зона, односно во Скопскиот басен. Вардарската зона се манифестира со современи тектонски активности, особено во рамките на Скопската котлина која е спуштена во однос на Скопска Црна Гора, Водно и Жеден, формирана за време на младите терциерни движења.

Во атарот на општината застапени се следните геолошки серии: Алувијални седименти и седименти на прва речна тераса (Ал,т1), Делувијални седименти (д), Пролувијални седименти (Пр), Плиоценски седименти (Пл), Миоценски седименти (М3), Карбонантна серија на флиш (К2 2,3), Масовни варовници (К1,2), Биотит-мусковитски шкрилци (Сбм), Травертин (и)

Слика 9 Геолошки состав на о. Горче Петров

6.1.4. Клима

Климата на Скопската котлина спаѓа во континентално - средоземноморска. Тука се судираат континенталната клима од север - преку Кумановско - Прешевската котлина и медитеранската клима од југ, чие влијание ослабува кај Велес. Основните карактеристики на ваквите климатски влијанија се остри и влажни зими како и суви и жешки лета во текот на годината. Климатските податоци за Скопската котлина се однесуваат на температурата, врнежите, осончувањето, облачност, магливост и ветровите.

Скопската котлина е крајниот залив до кој се чувствуваат топлите воздушни струења по долината на р. Вардар од Егејското море и е посебен термички реон во кој изразено се манифестира котлинскиот карактер врз температурниот режим. Од друга страна, Скопската котлина е затворена со високи планини кои од југ го спречуваат директното

влијание на медитеранска клима, а од север и северо запад скоро непречено навлегуваат континентални воздушни маси кои во зимскиот период условуваат ниски температури на воздухот.

Во топлиот дел на годината, особено во летните месеци, кога ова подрачје е под влијание на висок воздушен притисок, овде се јавуваат високи летни температури. Поради тоа Скопската котлина се одликува со зголемено годишно температурно варирање на средните месечни температури кое изнесува 22.8 0C.

Средната годишна температура изнесува 120C. Средната месечна температура во сите три зимски месеци е над нулата, најстуден месец е јануари со средна вредност на температурата од 0.40C. Годишната апсолутно максимална температура подеднакво се јавува во јули и август. Температурните инверзии се јавуваат во сите месеци на годината, но нивната појава е најизразена во зимските месеци. Просечниот мразен период во Скопската котлина трае 84 дена. Високата вредност на топлотниот режим во скопската котлина се манифестира со летни и тропски денови. Средно годишно има 117 летни денови (се јавуваат од месец Март до Октомври) и 53 тропски денови (најзастапени во месец Јули и Август).

Високите летни температури бараат поголемо ладење и поголема потрошувач-ка на електрична енергија за ладење. Долг студен приод условува долга грејна сезона (6 месеци).

Во Скопската котлина, просечно паѓаат 515 mm врнежи кои во текот на годината се нерамномерно распределени по месеци и годишни сезони. Најврнежлив месец е мај со просечна сума од 61 mm, потоа ноември 52 mm, а со најмалку врнежи се август и јули 33 mm. Просечни пролетни количини на врнежи изнесуваат 139 mm додека зимата со 125 mm. Карактеристично е што во овој 30 годишен период месечните суми на врнежите се менуваат во поедини години и отстапуваат во широки граници од просечните месечни вредности. Врнежите се јавуваат во сите часови во текот на деноноќието и нивната распределба во вој временски период е со различна вредност и зачестеност. Во топлиот дел од годината се јавуваат поројни врнежи со различен интензитет и време на траење.

Врнежите во Скопската котлина се главно од дожд, а во зимските месеци се јавуваат и од снег. Од вкупниот просечен годишен број на врнежливи денови, само 17% се денови со врнежи од снег и лапавица и се јавуваат од ноември до март. Просечниот годишен број на денови со снежна покривка изнесува 25.

6.1.5. Сеизмички карактеристики

Од сеизмички и тектонски аспект на регионот и градот Скопје припаѓа на Вардарската сеизмичка зона, каде епицентралното подрачје на Скопје е најпогодено од деструктивните замјотресни ефекти. Сеизмиката на Скопската котлина заедно со

тектонските процеси предизвикале силни дури и катастрофални земјотреси во минатото. Максималната очекувана магнитуда е $M=6.5$. Сеизмичката активност на Скопската котлина е контролирана од сеизмичките активности на локалните сеизмички извори. Максималниот очекуван сеизмички интензитет изнесува IX (ЕМС-98) и е определен користејќи ги податоците од сите земјотреси кои го погодиле овој регион. Не би требало да се очекува надминување на оваа вредност на интензитетот на земјотрес.

I - Цукали-Краста; II - Западно-Македонска зона; III - Пелагониски масив;
IV - Вардарска зона; V- Српско-Македонски масив; VI - Краишtidна зона;

Слика 10. Геотектонска реонизација на Р. Македонија (Арсовски М., 1975 год.)

6.1.6. Население и демографски карактеристики

Според резултатите на пописот од 2002 година, општината Ѓорче Петров има 41.634 жители и 11.709 домаќинства. Тоа во однос на пописот од 1994 година претставува пораст од речиси 10% во бројот на население за период од 8 години.

Според националната припадност во општината живеат:

- Македонци 35.455;
- Срби 1.730;
- Албанци 1.597;
- Роми 1.249;
- Бошњаци 489;
- Турци 368;
- Власи 109;
- останати 637.

Бројот на работоспособното население на возраст од 20 – 64 години е 13.288 жители, а на возраст од 65 – 85 години 4.197 жители. Од вкупниот број на вработените во општината кој изнесува 13.586, 7.744 се мажи, а 5.842 жени.

Во рамките на општината има 11.886 домаќинста и 13.938 станови. Просечен број на членови во домаќинство е 3,49 со просечна станбена површина по член на домаќинството е 20,6 m².

6.1.7. Образование

Во делот на образованието егзистираат следните објекти:

Градинката „Росица“ со своите два клона, која згрижува 720 деца и 6 основни училишта : О.У „Мирче Ацев“, ОУ „Ѓорче Петров“, ОУ „Тихомир Милошевски“, ОУ „Јоаким Крчоски“, ОУ „Страшо Пинџур, ОУ „Димитар Поп Георгиев-Беровски“, во кои секојдневно воспитно и педагошки се згрижуваат 3.505 деца. ДСУ „Кочо Рацин“, со вкупно 870 ученици

6.1.8. Здравствен систем

Во општината има две здравствени институции, односно Поликлиниката Ѓорче Петров, со две амбуланти, во Ѓорче Петров 2 и Волково, како и геријатриска болница која згрижува и лекува болни и изнемоштени стари лица од целата Република.

Здравствените институции се задолжени за превенција и здравствени услуги, вклучително и на оние кои имаат тесна врска и се предизвикани од загадувањето на животната средина. Најчестите заболувања, како болестите на респираторниот систем, кардио - васкуларните заболувања, ракот и разни видови на повреди, се последица на многу причини коишто се често меѓусебно поврзани, вклучувајќи ги генетиката, состојба на луѓето и еколошките услови на коишто се изложени. Утврдувањето на односот помеѓу причината и ефектот е мошне тешко, особено доколку влијанието на животната средина врз здравјето е одложено или е производ на поголем број, можеби мали, еколошки фактори кои се во содејство. Евидентен е недостаток на податоци и информации за изложеноста, ефектите и биолошките модели што ги поврзуваат таквите фактори.

6.1.9. Стопански карактеристики

Во поглед на локалниот економски потенцијал и расположивите стопански капацитети, Општина Ѓорче Петров се вбројува во категоријата општини во развој. Имено, поволната сообраќајна местоположба, квалитетот и структурата на економските капацитети, реалниот потенцијал за индустриски прогрес, високостручната и квалификувана работна сила се објективни индикатори и компоненти кои упатуваат на

развојните стратегии на Општината. Во овој момент, најразвиени значајни стопански гранки кои, меѓу останатите, придонесуваат за пораст на БДП на локално ниво се:

- Градежната индустрија, претставена со: Ф-ка "Карпош", фабрика со најстара традиција во производство на бетонска галантерија; "АДИНГ", која своевременно е лидер во производство на заштитни градежни изолациони материјали; "Техносол" како дел од италијанска корпорација за производство на технички гасови; "Маврово"; "Бетон" и други.
- Хемиската индустрија во прв ред претставена со: "Алкалоид", македонски фармацевтски гигант, преку ф-ка "Лафома"; "Фармахем" генерален увозник на адитиви за прехранбената индустрија, која воедно располага со сопствена лабораторија за испитување на состојбите во животната средина; "Хемофарм" - производител на козметичка галантерија; и други.
- Текстилна индустрија претставена со: "Тренд" и најзиното ЛОР производство; "Ажур"; "Велурфлок"; "Даматекс"; "Обнова"; и др. помали производни погони кои освен потребите на домашниот ги задоволуваат и потребите на странскиот - меѓународен пазар.
- Прехранбената индустрија претставена со: МИС "Глобус"; "Словин Југококта"; и др. помали производни капацитети.
- Металопреработувачка индустрија, застапена со голем број производни погони и работилници од мал и среден карактер, кои преку својата единственост и уникатност во републички рамки, придонесуваат за сигурен и стабилен локален економски развој.
- Занаетството, услужната и трговската дејност претставуваат значаен сегмент во економското живеење на Општина Ѓорче Петров.

Следен чекор во насока на стратешките, развојни визии на Општина Ѓорче Петров и изградба на Коридорот 8, преку кој ќе се овозможи реализација и развој на Западната индустриска зона, како најзначајна индустриска и економска алка која на долгорочен план ќе овозможи отварање нови трговски, производни и услужни капацитети (мотели, хотели, бензиски пумпи, авто салони, центри за технички преглед на возила), што претставува чекор напред во настојувањата на Општината за прогресивен премин од индустрија во развој во високоразвиена индустриска зона.

6.1.10. Користење на земјиштето

За оптимално искористување на еколошките и други услови, се предлага да се користи реонизацијата според која Република Македонија е поделена во 6 земјоделско-стопански реони и 54 микрореони. Предметната локација припаѓа на Скопско Кумановскиот реон со 14 микрореони.

При изработка на планската документација, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандарди за градба.

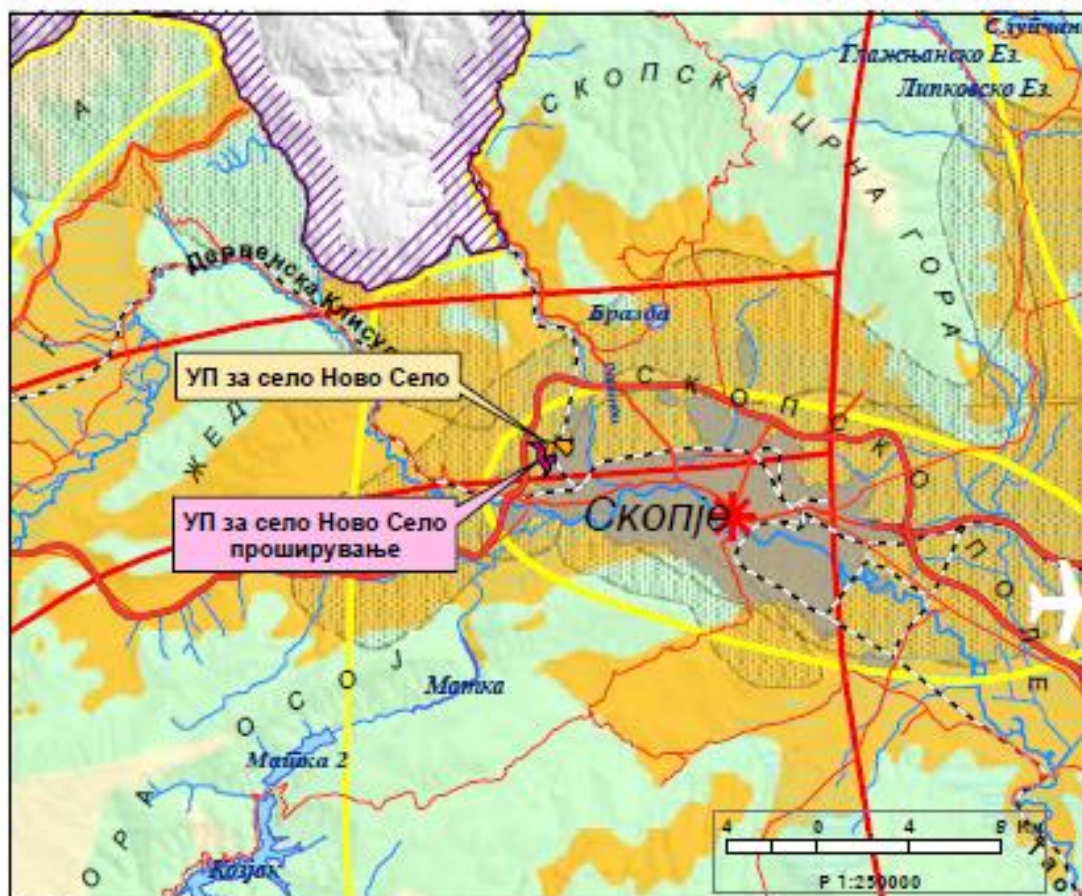
Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I - IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето

Користење на земјиштето

Карта бр. 20

Легенда:

шуми и шумско земјиште	зони за експлоат. на минерали	автопат
земјоделско земјиште	туристички простори	магистрален пат
наводнувани површини	транзитни коридори	регионален пат
високопланински пасишта	туристички центри	железничка мрежа
акумулации		воздухопловно пристаниште

Слика 11 Користење на земјиштето (Извод од Просторен План на Република Македонија)

6.2. Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат

6.2.1. Квалитет на воздухот на локацијата

Основна карактеристика на природниот воздух е да не содржи токсични материи и прашина кои се штетни за човекот. Загадувањето на воздухот, е како резултат на емисии на загадувачки супстанции од стационарни и мобилни извори, преку одвивање на хемиско-технолошки процеси, биохемиски процеси и процесите на согорување на горивата. Дистрибуција на загадувачките супстанции во околината и појава на нивна зголемена концентрација во воздухот и влијанието на квалитетот на воздухот врз живиот свет, се, исто така, важни чинители во одредувањето на состојбата на квалитетот на воздухот.

Во сегашни услови, основни загадувачи се: застарениот возен парк на населението и правните субјекти во Општината, како и загадувањата од користење на нафтата, нејзините деривати и дрвото како енергетски ресурси за загревање во домаќинствата.

Сообраќајот е мобилен динамичен линиски извор на загадување што се протега долж сообраќајниците во самиот град, со поголема концентрација на поголемите крстосници, како и долж магистралните правци.

Анализите врз основа на преглед на 30 стационарни потенцијални извори на загадување, стопански и нестопански, од кои 14 се во урбаната зона на Ѓорче Петров, 10 во руралната, а 6 во индустриската зона.

Податоци за количини на емисии на загадувачки супстанции од стационарни извори за општината Ѓорче Петров се: CO (18,4 т/год), CO₂ (7.238,1 т/год), NO_x (10,32 т/год) , SO₂ (14,5 т/год) и СПМ вкупни (4,23 т/год). Што се однесува до потрошувачката на горива, најголем удел има нафтата, која најмногу се троши во домашните ложишта. Слична е состојбата и со цврстите горива (дрва и јаглен) кои се многу малку застапени како енергетски извор кај големите стационарните извори на загадување. Податоци за потрошувачка на природен гас, како и алтернативни извори на енергија (геотермални, соларни) на ниво на општината не постојат.

Врз основа на извршените анализи констатирано е дека во општината дрва за загревање на индивидуали ложишта користат 5.169 домаќинства, или 12,67% на ниво на градот Скопје, а бројот на станови кој се загреваат со екстра лесно масло изнесува 3.331 или 18% на ниво град Скопје, во чиј состав е и општината Ѓорче Петров .

Анализите на емисијата на загадувачки супстанции од согорувањето на дрва во домашни ложишта покажуваат дека има значителна емисија особено на јаглероден моноксид кој се јавува како последица на непотполно и несоодветно согорување на дрвата во малите индивидуалини ложишта

Загадувањето на воздухот од сообраќајот е резултат на користењето на течни енергенси при чие согорување се емитураат: азотни оксиди (NO_x), сулфур двооксид (SO₂), јаглероден моноксид (CO), јаглероден двооксид (CO₂), прашина (СПМ), алдехиди, олово (Pb) и органски киселини.

Нивото на емисиите во воздухот од мобилните извори не зависи само од степенот на активност, туку постои и директна поврзаност со квалитетот на горивата што се користат, како и старосната структура на возниот парк.

Податоци за количини на емисии на загадувачки супстанции од мобилни извори за општината Ѓорче Петров се: CO (29.084,35 т/год), група на јагледороди (14.397,81 т/год), NO_x (10.723,34 т/год), SO₂ (472,73 т/год) и СПМ вкупни (1.725,03 т/год).

Градот Скопје, во кој спаѓа и општината Ѓорче Петров, според бројот на регистрирани возила и нивната густина на 1 км² не заостанува зад градовите во развиените земји. Со цел да се утврди емисијата на загадувачки материји од потрошувачката на горива во сообраќајот, извршени се пресметки врз основа на: потрошувачка на бензин и дизел гориво, како и бројот на регистрирани возила на ниво на град Скопје, бидејќи не беше можно да се дојде до точни податоци за бројот на возила само за општина Ѓорче Петров.

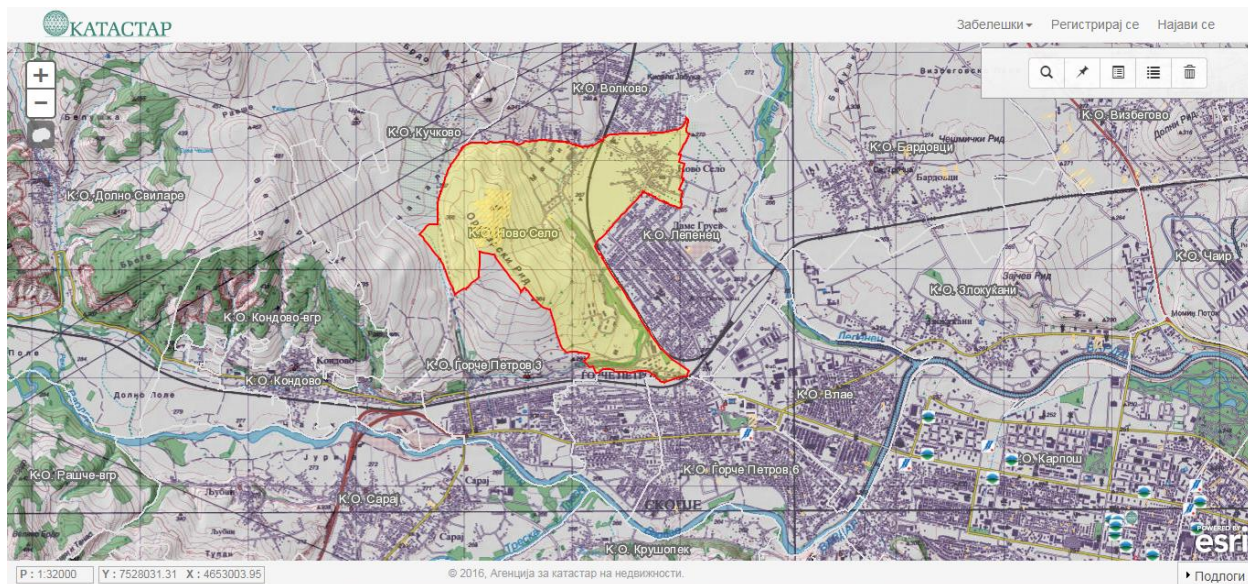
Во однос на број на возила на жител, податоците покажуваат дека има 289 возила на 1000 жители. Потрошувачката на горива за 2004 година е: бензин (оловен и безоловен) 68.065 литри, дизел 81.556 литри и течен нафтен гас 5.272 литри.

Анализата покажува дека во загадувањето со CO₂, NO₂ и VOC уделот на бензин мотори е значително помал, во споредба со моторите на дизел. Бензинските мотори пак, најмногу Користењето на LPG како погонско гориво во сообраќајот има најмало влијание врз емисијата на загадувачки супстанции во воздухот, што упатува на констатација дека овој енергенс е еколошки најповолен во однос на квалитетот на воздухот.

На територијата на Ѓорче Петров квалитетот на воздухот (имисија) се следи од страна на Градскиот завод за здравствена заштита. Во рамките на националната мрежа, општината Ѓорче Петров се следи преку мониторинг станицата поставена во општина Карпош. Врз основа на податоците кои се добиваат не е возможно во целост да се следат параметрите на имисијата во воздухот.го загадуваат воздухот со јаглерод моноксид (CO) и олово (Pb).

6.2.2. Хидрографија и квалитет на површински води

Водните ресурси на ниво на општината се 5.898.528 м³/ден, и истите се во рамките на Вардарскиот слив, односно реките Вардар и Лепенец. Најголеми корисници на вода се земјоделството, индустријата, производството на енергија и домаќинствата. Прецизни податоци недостасуваат, а врз основа на анкета утврдено е дека одредени индустриски капацитети се снабдуваат со вода преку сопствени бунари.

Слика 12 Распространетост на водни текови, во близина на планскиот опфат

Во урбаниот дел на општината водоснабдувањето се врши преку градскиот водоснабдителен систем, со кое управува јавно претпријатие на ниво на град Скопје (ЈП Водовод и канализација), а анализите покажуваат дена водата е безбедна за пиење. Во руралниот дел на општината водоснабдувањето се врши преку локални водоводи и други водоснабдителни објекти (бунари, каптирани извори, нортон пумпи и др.), кои не ги стопанисува претпријатие за водовод и во многу случаи не се врши дезинфекција на водата и истата многу често не е безбедна за пиење.

Процентот на приклученост на јавните водоводи во градските општини се движи од 82% до 100%. Што се однесува до руралните подрачја, процентот на приклучени домаќинства на јавни водоводи е мошне различен, од 10% до 100%. Процентот на население кое е опфатено со услугите на ЈП Водовод и канализација на ниво на општината е 96,80 %.

Потребата за вода за пиење, за градовите, изнесува 0.3-0.4 м³/жител/дневно, а во руралните области 0.2 м³/жител/дневно.

Состојбата со мониторингот на подземните води, како на национално, така и на општинско ниво, вклучителни и општината Ѓорче Петров е недостаток, како за квалитетот, така и за количеството на подземните води.

Систематски мониторинг на индустриските отпадни води не се врши.

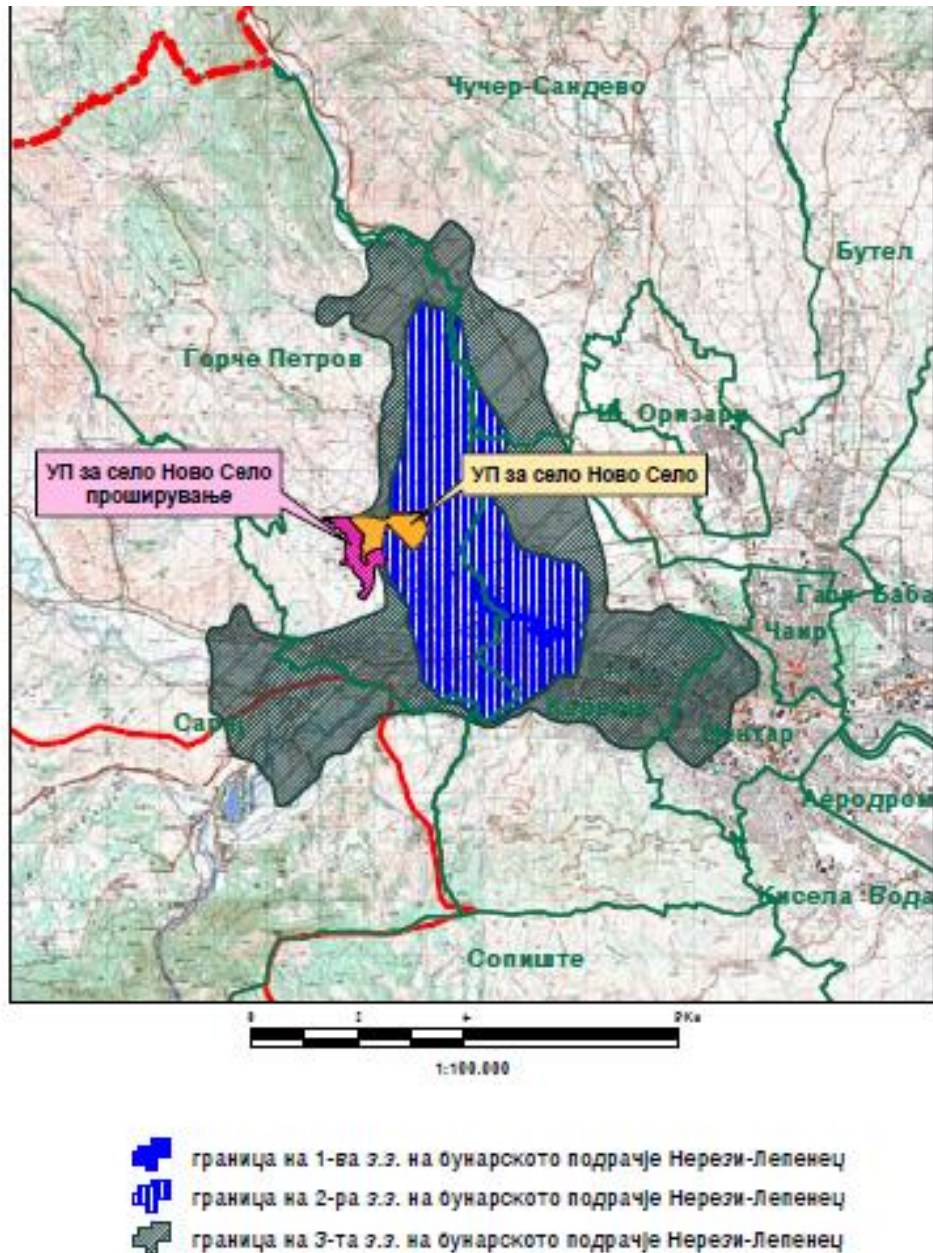
Водоснабдувањето на населението и индустријата во градот Скопје и околните села се врши со зафаќање на води од изворот Рашче и бунарите Нерези - Лепенец. Бунарите Нерези Лепенец се од посебно значење за градот поради големото расположиво водно количество (околу 1/3 од вкупните сегашни потреби), квалитетот на водата, близината до

потрошувачите и можноста за делумна замена на изворот Рашче во случај на природна или техничка катастрофа на зафатот и на цевоводите.

Врз основа на правците на движење на подземните води одредени се три заштитни зони и режими на заштита во зоните на бунарите. (Одлука за утврдување на границите на заштитните зони на бунарското подрачје Нерези - Лепенец - Сл. гласник бр. 14/99).

- Планскиот опфат на селото Ново Село се наоѓа во втората и третата заштитна зона на бунарите Нерези Лепенец.
- Врз основа на Одлука за утврдување на границите на заштитните зони на бунарското подрачје Нерези - Лепенец и дефинираниот режим на заштита:
- Во втората заштитна зона се забранува:
 - Градење на објекти и изведување на други работи, како експлоатација на шљунак, песок, камен и користење на земјиштето на начин и обем со кој се загрозуваат природните вредности, квалитетот, квантитетот и режимот на површинските и подземните води;
 - Изградба на фарми за стока и живина;
 - Неконтролиран транспорт, складирање и користење на течности кои по својот состав се опасни за подземните водоносни слоеви (нафта, нафтени деривати, киселини и др.);
 - Испуштање или складирање на масла, киселини и др. штетни отровни и радиоактивни материи;
 - Депонирање на отпадни материи и смет;
 - Директно испуштање на отпадни води во отворени водотеци
- Во втората заштитна зона се дозволува:
 - Пошумување;
 - Обработка на земјоделско земјиште на досега освоените површини со употреба на вештачко или природно ѓубриво и употреба на хемиски средства за заштита на растенијата, кои не содржат неразградливи отровни и штетни материи.
 - Во постојните селски населби во оваа зона може да се извршува екстензивно сточарење, ратареење и др. функции и изградба на објекти само исклучиво во согласност со урбанистички планови, изработени според критериумите што ги налага оваа зона.
- Во третата заштитна зона се забранува:
 - Експлоатација на шљунак, песок, камен и користење на земјиштето на начин и обем со кој се загрозуваат природните вредности, квалитетот, квантитетот и режимот на површинските и подземните води;
 - Директно испуштање на отпадни води во отворените водотеци;
 - Депонирање и исфрлање на отпадни материи и смет надвор од организирани, обезбедени и контролирани депонии;

- Испуштање масла, киселини и други штетни, опасни и радиоактивни материји.
- Испуштање на отпадни во отворени корита се дозволува после нивно пречистување спрема критериумите за водотеците од II класа на профилот на испуштањето.
- Во сите заштитни зони на бунарското подрачје се забранува изградба на хидротехнички објекти и постројки со кои може да се врши одземање на водите од сливното подрачје или трајно менување на режимот на течењето на површинските и подземните води.

Слика 13 местоположба на локацијата во однос на границите на заштитните зони на бунарското подрачје Нерези – Лепенец

6.2.3. Биодиверзитет

Природата и биолошката разновидност го опфаќаат богатството на живиот свет и разновидните модели што истата ги оформува и секогаш биле под можни влијанија на активностите на човекот, особено преку активности на економските сектори. Нивното постоење е резултат на милијарди години еволуција, што самото по себе ја нагласува потребата за нивна континуирана заштита.

Економските сектори кои можат негативно да влијание врз природата и биодиверзитетот се: земјоделството и шумарството; лов и риболов; транспортот (фрагментација на живеалиштата); енергетиката (изградба на хидро-енергетски акумулации и производството на енергијата); индустријата и рударството (т.н. „жешки точки“, напуштени рудници и нивни депонии); туризмот (викенд населби со слаба комунална инфраструктура); градежништвото (диви градби) и др.

Негативното влијание може да биде директно и индиректно. Негативното влијание на економските сектори во општина Ѓорче Петров врз природата и биодиверзитетот е незначително, земајќи го во предвид и обемот на активности на самите сектори.

Не постојат прецизни податоци за бројност на животински и растителни видови. Според големината на територијата и разновидноста на хабитатите, проценка е дека има околу 200 рбетници и околу 1.000 видови растенија. Врз основа на податоците презентирани за град Скопје може да се направи груба проценка, но евидентна е потребата од идентификување на видовите и екосистемите на подрачјето на општина Ѓорче Петров. Во Стратегијата за биолошката разновидност на Р. Македонија, предвидена е изработка на план за мониторинг, како и изготвување на целосен преглед и база на податоци за биолошките ресурси и нивното економско значење (активност предвидена за периодот 2006-2008 година).

Локални ендемити на територијата на општината не се регистрирани ниту кај животинскиот ниту кај растителниот свет.

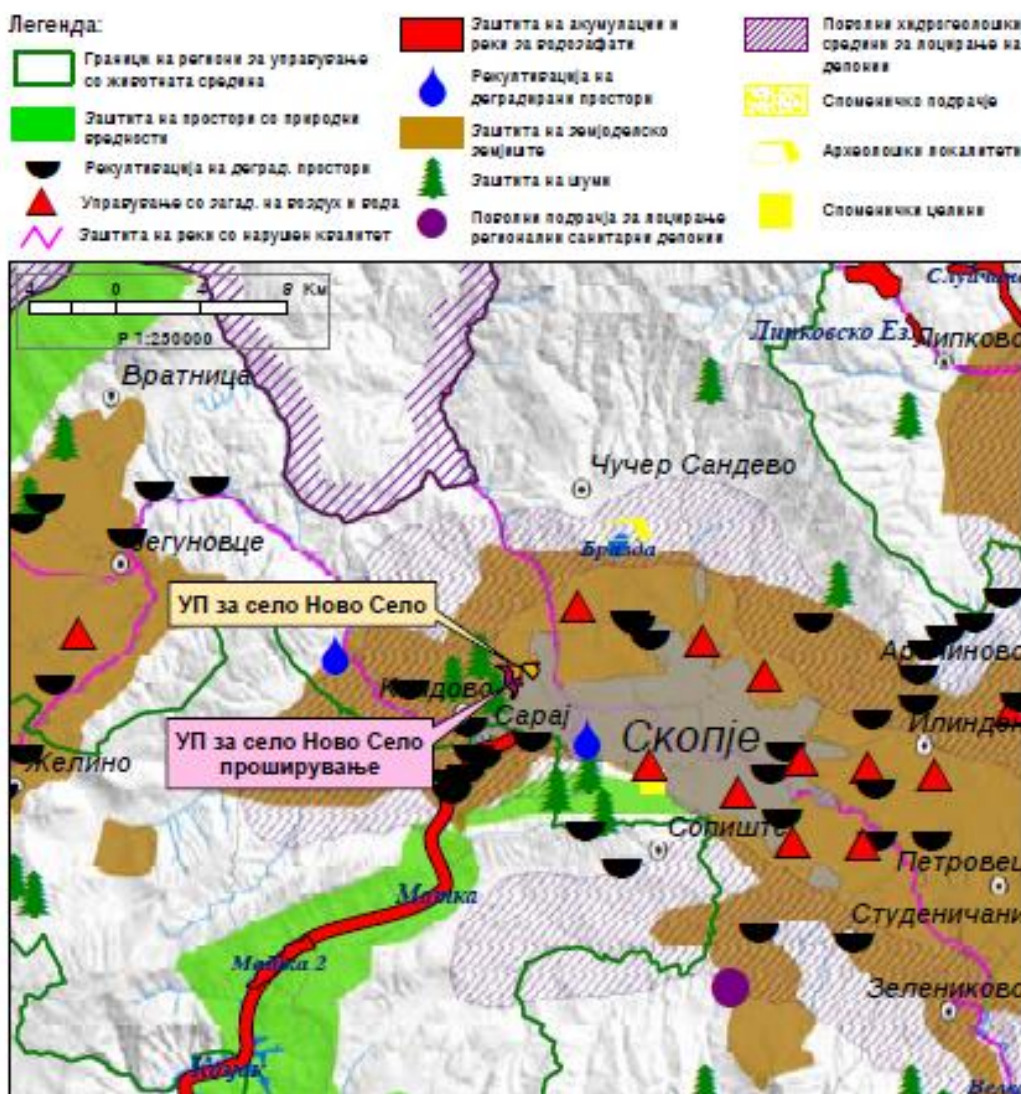
Со изградбата на сообраќајната инфраструктура, особено големите мостови и вијадукти на Вардар и Лепенец, значително е загрозната крајречната вегетација на врби и тополи (*Salix alba*, *S.fragilis* и *Populus alba*).

6.2.4. Природно наследство

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија (Сл. весник на РМ, бр.39/04) на просторот предложен за изработка на Урбанистички план за село Ново Село, општина Ѓорче Петров, нема евидентирано ниту

регистрирано природно наследство. Доколку при изработка на Урбанистичкиот план за село или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата.

Реонизација и категоризација на просторот за заштита Карта бр. 24

Слика 14 Реонизација и категоризација на просторот за заштита (Извод од Просторен План на Република Македонија)

6.2.5. Археолошки локалитети и културно наследство

Како населба со претежно христијанско православно население Општината Ѓорче Петров обилува со споменици од христијанска култура.

- Храмот “Св.Апостоли Петар и Павле”, што се наоѓа во населбата Ѓорче Петров, како соборен храм на верници од Општина Ѓорче Петров и на дел од Општина Карпош (Влае). Овој храм е првично изграден и осветен летото 1974 година на храмовиот празник - Петровден. Но заради лошата изведба и несоодветниот изглед, се јави потреба за негово реконструирање. Конечно во летото 2002 година Храмот беше реконструиран. Новиот изглед на храмот е со византиско-старомакедонски стил, со фасада изработена од камен и со нови 4 куполи. Сегашниот изглед на храмот “Св.Апостоли Петар и Павле” - Ѓорче Петров е уште еден бисер во македонската духовна архитектура.
- Во населбата Оризари во исто време, во 2002 година беше изградена црквата “Св.Атанасиј Велики” од рацете на истите мајстори, со ист стил, но во помали размери.
- Над с.Ново Село постои црква посветена на “Св.Архангел Гаврил”, изградена при крајот на 20-тиот век.
- Во с. Волково во ист двор постојат црквите “Св.Атанасиј Велики” и “Св.Петка”, исто изградени во 20-тиот век.
- Во месноста Стопански Двор има манастир, во чијашто внатрешност извира минерална вода, а црквата е поцветена на Рождеството Богородично.
- Во с.Орман има црква со име “Св 40 маченици во Севастија (Младенци)”, што е една од ретките цркви во Македонија, посветен на овој христијански празник.
- Селото Кучково изобилува со манастири, цркви и параклиси. Секако најзнаменит, но и најстар манастир во целата територија на Општина Ѓорче Петров, е манастирот “Св.Георгиј Победоносец”. Впечатливо е фрескното-сликарство на ѕидовите од црквата.
- Во самото село Кучково постои црквата “Св.Спас-Вознесение Христово” изградена меѓу 17-от и 18-от век, а реновирана по Балканските војни, 1912/13 година.
- Над селото, со прекрасен поглед врз Скопје и Скопската котлина, се наоѓа манастирот “Св.Великомаченик Трифун”, изграден во 19-от век, каде што традиционално градоначалникот на Град Скопје ги загројува лозите на истоимениот праник.
- Во околината на селото постои и црква “Св.Петка”. Исто така, под селото од неговата десна страна во поново време се направени повеќе параклиси посветени на разни Светители.

- Споменик на патронот на општината Ѓорче Петров кој се наоѓа во централниот дел на реонскиот централен парк, кој во последниве години е збогатен со многу содржини.
- Споменик на паднатите борци од 1941 -1945 година. Лоциран во Паркот во Ѓорче Петров. Споменикот е изграден по повод смртта на погинатите борци од НОБ. На овој Споменик секоја година секоја година разни здруженија, граѓани, асоцијации и Градоначалникот на Општина Ѓорче Петров положуваат свежо цвеќе во чест и спомен на паднатите борци.
- Спомен чешма на паднатите борци од војната во 2001 година. Четворица млади борци ги дадоа своите животи и по иницијатива на граѓаните е изградена оваа Спомен чешма. Исто така има и спомен плоча која се наоѓа во с. Волково во чест на четворицата загинали борци кои своите живот ги загубија во меѓуетничкиот конфликт на 10 август 2001 година.

6.2.6. Управување со отпад

Постојат 44 општински депонии и околу 1.000 помали диви депонии низ државата, од кои само депонијата Дрисла, којашто го опслужува Скопскиот регион, каде спаѓа и општината Ѓорче Петров се управува релативно добро. Таа е со капацитет од 16 Mt, а искористеноста на нејзиниот проектиран капацитет изнесува околу 6%. Сепак, управувањето со Дрисла, од аспект на заштита на животната среишна, е несоодветно.

Подолу е презентира состојбата на управување со отпадот во општина Ѓорче Петров. Изворот на презентираниите податоци се од општина Ѓорче Петров, Јавното комунално претпријатие “Комунална Хигиена” - Скопје, или се добиени врз основа на интервјуа со претставници на стопанските субјекти кои работат на територијата на општината, како и преку посета на поедини локации.

Просечното производство на отпад на национално ниво е во опсегот од 250 до 315 kg на жител (податоците се врз основа на земени примероци и од комунални претпријатија).

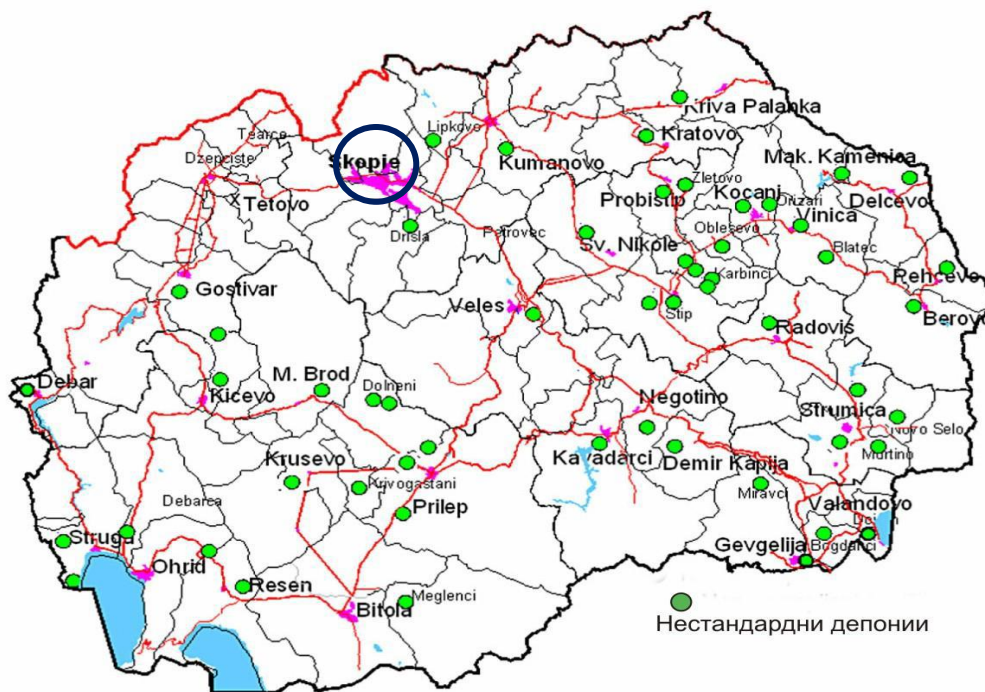
Општината Ѓорче Петров опфаќа површина од 67 km² и според пописот од 2002 година има вкупно 41.634 жители, од кои 31.027 живеат во градско подрачје, а 10.607 во руралните делови на општината. Вкупното производство на годишно ниво на комунален цврст отпад и друг неопасен отпад во општината изнесува околу 14.786 тони:

- Отпад генериран во урбано подрачје: 8.067 t/год.
- Отпад генериран во рурално подрачје: 1.674 t/год.
- Комунален отпад генериран во индустриски објекти: 2.950 t/год.
- Отпад генериран во комерцијални објекти: 1.900 t/год.
- Комунален отпад генериран во медицински установи: 195 t/год

Процентот на население опфатено со организирано и редовно собирање на комуналниот отпад во општината се проценува на околу 70 %, а го врши Јавното комунално претпријатие “Комунална Хигиена” – Скопје.

Организирано собирање на комуналниот цврст отпад е со следните садови:

- контејнери со зафатнина од 1.1 m³
- пластични канти од 120 l
- контејнери од 5 и 7 m³

Слика 15 Локација на нестандартните депонии во Македонија

6.2.7. Бучава

Проблемот на бучава на подрачјето на општина Горче Петров досега не е анализиран и истражуван. Во селото се среќаваат извори кои би создавале бучава, посебно во поедини локалитети каде што има зголемена фреквенција на сообраќај, простори каде што работат машини и други места. Во нив се јавува прекумерна бучава, меѓутоа нивниот повремени и локален карактер не создаде можности и услови за мерење на интензитетот на бучавата. Со зголемување на бројот на населението и пренаселеноста на градовите, брзото темпо на индустрискиот развој, модернизацијата и автоматизацијата на животните услови, луѓето од ден на ден се повеќе се судруваат со проблемот на бучавата.

Бучавата произлегува од урбаните активности и тоа:

- Сообраќај,
- Производни и деловни процеси,
- Бучава од ентериерно потекло (станбени згради, трговско деловни центри и сл.)

Граничните вредности за нивото на бучавата во урбанизирани локации изнесуваат:

Табела 4 Гранични вредности за нивото на бучавата надвор од урбанизирани локации

Видови на простории	L _{Amax ден}	L _{Amax ноќ}
Станбени зони (надвор)	/	60

Извор: Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животна средина (“Сл. Весник на РМ” бр. 147/08)

Граничните вредности за нивото на бучавата надвор од урбанизирани локации изнесуваат:

Табела 5 Гранични вредности за нивото на бучавата надвор од урбанизирани локации

Видови реони	Ниво на бучава изразено во dBA		
	L _d	L _v	L _n
Реони изложени на интензивен патен сообраќај	60	55	50
Реони изложени на интензивен железнички сообраќај	65	60	55
Реони изложени на авионски сообраќај	65	65	55
Реони со интензивна индустриска активност	70	70	70
Тивки реони надвор од агломерациите	40	35	35

Извор: Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животна средина (“Сл. Весник на РМ” бр. 147/08)

6.3. Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат

Табела 6 Генерални проблеми со елементите на животната средина во планскиот опфат

Елементи на стратегиска оценка на животната средина	Проблем	Релевантно за предметниот опфат
Квалитет на амбиентен воздух	Загадување на воздухот од стационарни ложишта (загревање на домаќинствата во зимскиот период)	X
	Не користење на обновливи извори на енергија	X

Води	Недоволна изграденост на инфраструктура за снабдување со вода за пиење	√
	Недоволна изграденост на систем за собирање, одведување и третман на отпадни води	√
Почва	Наводнување на почвата со загадени води или излевање на отпадни комунални води	√
Биодиверзитет (флора и фауна)	Неконтролирано сечење на шумите	√
	Појава на пожари и болести на шумите	√
Отпад	Невоспоставен систем за подигање на отпадот од страна на ЈКП Водовод	√
	Постоење на диви депонии покрај реките и патиштата	√
	Ниска јавна свест во однос на постапувањето со разни видови на отпад	√
Население	Низок животен стандард и миграција на населението	√
Човеково здравје	Не постоење на континуирано следење на влијанието на загадувањето на животната средина врз здравјето на луѓето	X
Материјални добра	Постоење на бесправни градби	√
	Зафаќање на обработливо земјиште со стопански капацитети	√

6.4. Цели за заштита на животна средина

Урбанистичкиот План за село Ново Село, Општина Ѓорче Петров треба да овозможи развој и уредување на просторот, преку достигнување на следните цели кои треба да бидат адаптирани во согласност со локалните услови и состојбата на животната средина:

Население и здравје на човекот

- Подобрување на квалитетот на живот на луѓето преку обезбедување квалитетна средина за работа и живеење
- Управување со отпад во согласност со законските прописи, минимизирање на бучава, намалување на емисиите од издувни гасови од сообраќајот и индустриските процеси

Почва

- Рационално користење на земјоделското земјиште во согласност со природните услови и ограничувања и пренамена на дел од земјоделското во шумско земјиште, односно пошумување и затревнување на дел од разораните површини со ниска катастарска класа;
- Минимизирање на количините на отпад кои се депонираат на земјиште, покрај патишта и реки

Вода

- Планскиот опфат на селото Ново Село се наоѓа во втора и третата заштитна зона на бунарското подрачје Нерези – Лепенец каде се пропишува, каде се препорачува примена на пропишаните услови за испуштање на отпадни води во водотеците од II класа на местото на испуштање во непосредниот дел од сливот на реката Лепенец (од граница со Р. Србија до влив во р. Вардар) и реката Вардар (од влив на Лакавичка Река до Скопје/ испуст на каналот за отпадни води од градска канализација на Скопје).
- Рационално користење на водата и заштита на локалните водни ресурси
- Намалување на емисии на загадувачките материји во водата
- Да се предвидат соодветни технички зафати за пречистување на отпадните води и имплементација на технологии кои ќе овозможат нивно повторно искористување за истата или друга намена.
- Да се контролира квалитетот на пречистените отпадни води пред испуштање во најблискиот реципиент, со цел да се усогласат вредностите на концентрацијата на материите присутни во пречистената отпадна вода со пропишаните гранични вредности на максимално дозволените концентрации на материите присутни во реципиентот.

Воздух/климатски фактори

- Намалувањето на емисиите на стакленички гасови да продонесе за намалување и избегнување глобалните климатски промени предизвикани од страна на човекот
- Намалување на емисии на загадувачки супстанции (индустриски капацитети, сообраќај)

- Намалување на употреба на фосилни горива и зголемување на употребата на обновливи извори на енергија

Културно наследство

- Промовирање на заштита и зачувување на културното, вклучувајќи и археолошко наследство
- Доколку при изведувањето на земјаните работи се најде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со постоечката законска регулатива, односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство.

Биодиверзитет и природно наследство

- Спречување на штетните активности на физички и правни лица и нарушувања во природата како последица на технолошкиот развој и извршување на дејности, односно обезбедување на што поповолни услови за заштита и развој на природата;
- Зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа;
- Рационална изградба на инфраструктурни и други објекти;
- Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;

7. ИЗВОДИ ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Со Просторниот план се утврдуваат условите за хумано живеење и работа на граѓаните, рационалното управување со просторот и се обезбедуваат услови за спроведување на мерки и активности за заштита и унапредување на животната средина и природата, заштита од воени дејствија, природни и технолошки катастрофи. Имајќи ја предвид важноста на Просторниот план, со донесувањето на Планот се донесе и Закон за спроведување на Просторниот план на Република Македонија ("Сл.Весник на РМ бр.39/04). Со Законот се уредуваат условите начините и динамиката на спроведувањето на Просторниот план, како и правата и одговорностите на субјектите во спроведувањето на Планот.

Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, се заснова врз следните основни начела:

- јавен интерес на Просторниот план на Република Македонија;
- единствен систем во планирањето на просторот;
- јавност во спроведувањето на Просторниот план;
- стратешкиот карактер на просторниот развој на државата;
- следење на состојбите во просторот;
- усогласување на стратешките документи на државата и сите зафати и интервенции во просторот;
- координација на Просторниот план на Република Македонија, со другите просторни и урбанистички планови и другата документација за планирање и уредување на просторот, како и со субјектите за вршење на стручни работи во спроведувањето на Планот.

Со изработката на Условите за планирање на просторот, кои произлегуваат од просторниот План на Р. Македонија, дадени се основните услови и препораки за изработка на Урбанистички План за село Ново Село, општина Ѓорче Петров.

Реализацијата на Урбанистички План за село Ново Село, ќе има позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно опкружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и се разбира на економски ефекти манифестирани преку привлекување на нова работна сила и вработување, доколку е базирана врз принципите на одржлив развој и се одликува со максимално почитување и вградување на нормативите и стандарди за заштита на животната средина.

Спроведувањето на планот подразбира задолжително усогласување на

соодветните стратегии, основи како и другите развојни програми и сите видови на планови, како и со Просторниот план.

7.1. Главни цели на планскиот документ

Цел на изработката на Урбанистичкиот план за село Ново Село, општина Ѓорче Петров (2015 – 2025) е да се создадат реални услови за уредување на просторот во селото за потребите на населението, да се создадат услови за осовременување на условите за живот и работа, за подобрување на образовните и здравствените услуги, дневното снабдување, спорт и рекреација, културни потреби и комуналната уреденост во селото, согласно годишната програма на општина Ѓорче Петров.

Подрачјето на планскиот опфат од 126,63 ha е утврдено врз основа на постојната состојба утврдена со увид на лице место од страна на стручни лица – изготвувачи на урбанистичкиот план.

Целите на Урбанистичкиот План за село Ново Село, општина Ѓорче Петров се насочени кон:

- почитување на законските прописи, стандарди и нормативи во планирањето
- предвидување мерки за заштита на животната средина и мерки за заштита и спасување
- рационално користење на земјиштето
- одржливо користење на локалните водни ресурси
- заштита и унапредување на пејсажните вредности
- вклопување на инфраструктурата и објектите со пределските карактеристики
- заштита и унапредување на културно-историското богатство

8. СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Идниот развој на планскиот опфат директно ќе влијае на социо-економската положба на населението, развој на населеното место и општината, како и подобрување на квалитетот на живеење во однос на економските параметри. Реализацијата на УП за село Ново Село, општина Ѓорче Петров за плански период 2015–2025 година треба да се реализира, а притоа е неопходно почитување на стандардите за животната средина.

При спроведување на планскиот документ треба да се земе во предвид сегашната состојба со најосетливите елементи на животната средина на планскиот опфат, односно еколошките проблеми и истиот да се насочи кон остварување на погодни услови за одржлив социо-економски и културен развој, развиена урбана и рурална инфраструктура и чиста издрава животна средина.

Доколку реализацијата на Урбанистичкиот План за село Ново Село, остане на “business as usual scenario” (BAU) сценарио, односно планскиот документ не се усвои и имплементира, состојбата со животната средина и здравјето на луѓето ќе биде иста, непроменета или со тенденција на идно влошување:

- Земјиштето кое е опфатено со планскиот опфат ќе претставува земјиште со помала економска вредност;
- Појава на бесправни градби со несоодветни дејности кои што не се во согласност со УПС, а што би можело да влијае врз загадување на медиумите на животна средина;
- Недоволно оформена сообраќајна и комунална инфраструктура;
- Недоволно развиена социјална инфраструктура (образовни објекти, здравствена установа, културни објекти);
- Ист или влошен животен стандард кај жителите во општината и пошироко;
- Пределските карактеристики и биолошката разновидност ќе останат на сегашното постоечко ниво – согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, на просторот кој е предмет на разработка на Урбанистички план за село Ново Село, општина бесправни градби, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.

9. ВРСКА И УСОГЛАСЕНОСТ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ СО ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ, ПРОГРАМИ И СТРАТЕГИИ

9.1. Компатибилност на целите на планскиот документ

Меѓусебната компатибилност на целите на планскиот документ најчесто се идентификува со помош на Матрица на компатибилност како алатка при стратегиска оценка на влијание на планскиот документ врз животната средина.

Се очекува позитивен кумулативен ефект од реализацијата на целите и тоа врз социјалниот живот на населението, поголема вработеност, како и полесна и побрза комуникација.

Треба да се има во предвид дека целите на планскиот документ за економски развој, во еден дел може да биде во конфликт со животната средина, и тоа би било краткорочни негативни влијанија во фазата на изградба (аерозагадување, бучава, создавање на отпад) и долгорочно трајна промена на дел од пределските карактеристики. Од друга страна пак со самото тоа што станува збор за зона за лесна индустрија и зголемување на површините на класите на намена за домување, сметаме дека во оперативната фаза по реализација на Урбанистичкиот План за село Ново Село, општина Ѓорче Петров нема да има значајни последици врз животната средина и здравјето на луѓето.

Активирањето на овој простор ќе овозможи развој на повеќе дејности кои ќе продуцираат економски ефекти во: проектирањето, градежништвото, комуналните дејности, трговијата, сообраќајот, занаетчиството, јавните функции и др.

Табела 7 Специфични цели на СОЖС

СОЖС област	Цели на СОЖС	Специфични цели на СОЖС	Поврзаност на целите на СОЖС со целите на УПС	Индикатори на СОЖС
Водни ресурси	Достапност до чиста и здрава вода за пиене и вода за наводнување	- достапност до доволно количество квалитетна вода за пиене и наводнување, - намалување на штетните испуштања и постепено елиминирање на емисиите на опасни материи и супстанции во водите.	- изградба/ реконструкција и проширување на системот за водоснабдување - изградба на канализациски систем за одведување на фекални и атмосферски води	- квалитет и безбедност на водата за пиене (анализи) - изграден систем за собирање на отпадни води

Воздух	Намалување на емисиите на штетни гасови во атмосферата	- одржување и подобрување на квалитетот на воздухот,	- подобрување на квалитетот на воздухот,	- податоци од мониторинг станица
Почва	Заштита и подобрување на квалитетот на почвата	- заштита на почвата од деградација и губење на нејзината плодност; - заштита од загадувачки материји	- намалување на употребата на хемикалии и пестициди во земјоделските активности	- анализа на квалитет на почва
Отпад	Подобрување на начинот и практиките на управување со отпад	- развој на систем за локално интегрирано управување со отпад	- воспоставување систем за управување со отпад,	- количина на собран и прописно згрижен отпад
Биодиверзитет и шуми	Зачувување и пошумување на шумите, заштита на биодиверзитет	- подобрување на состојбата со биолошката разновидност преку заштита на биодиверзитетот	- воспоставување на заштитно зеленило и зеленило за спорт и рекреација	- мониторинг и одржување на зеленило
Предел	Заштита и унапредување на пределските карактеристики	- зачувување и/или минимално изменување на пределските карактеристики	- изградба на објекти кои се вклопуваат во амбиентот	- изградба на објекти во рамки на планскиот опфат
Население и здравје на луѓето	Заштита и унапредување на здравјето на населението	- подобрување и заштита на здравјето на луѓето,	- изградба на современи системи за водоснабдување и системи за третман на отпадни води, - подобрување на квалитетот на воздухот,	- трендови на загадување во медиумите од животната средина,
Културно наследство	Заштита и унапредување на културното наследство	- зачувување на историските градби, археолошки наоѓалишта и други важни културни локалитети	- зачувување на културните и традиционалните карактеристики	- тренд на имплементација на мерки за заштита на културно богатство
Материјални добра	Заштита и унапредување на материјалните добра	- изградба, заштита и санација на системите за водоснабдување, третман на отпадни води,	- изградба на системи за собирање и третман на отпадни води	- број на изградени системи за собирање и третман на отпадни води

9.2. Поврзаност со други стратешки плански документи

Реализацијата на просторното планирање и уредување на просторот ја наметнува потребата од интерактивно планирање, односно поврзување на различните области на живеење и делување на човекот и околината. Исто така целите на планските документи имаат директни или индиректни врски со други стратешки документи како на локално, така и на национално ниво.

Условите за планирање на просторот се наменети за изработка на Урбанистички План за село Ново Село, општина Ѓорче Петров за плански период 2015-2025 се во согласност со одредбите на Просторниот план на Република Македонија кој е усвоен од Собранието на Република Македонија.

Сите активности поврзани со реализација на наведениот плански документ, треба да се усогласат со Просторниот план на државата, особено оние кои се однесуваат на планирање и изградба на:

- инфраструктурните проекти (сервисни улици, водоводна линија, канализациона мрежа)
- енергетските системи (далекуводи и трафостаници)
- градежни објекти (индустриски капацитети, мали комерцијални и деловни објекти)
- капацитети за користење на природните ресурси

Просторните планови на регионите, општините и подрачјата од посебен интерес и урбанистичките планови се усогласуваат со Просторниот план на Републиката, особено во однос на следните елементи:

- намена и користење на површините,
- мрежата на инфраструктура
- мрежата на населби
- заштита на животната средина

Состојбата на животната средина и еколошките барања се битен фактор на ограничување во планирањето на активностите, заради што е неопходна процена на влијанијата врз животната средина. Посебно значење имаат заштитата и промоцијата на вредните природни богатства и поголемите подрачја со посебна намена и со природни вредности, важни за биодиверзитетот и соодветниот третман на културното богатство согласно со неговата културолошка и цивилизациска важност и значење.

Табела 8 Компаративна матрица на целите меѓу планските документи

Плански документ	Цели на планскиот документ/цели на заштита на животната средина	Компатибилност
Програма за развој на Скопски Плански регион	Тематски области за источниот регион се: - Економски развој, - Земјоделство и рурален развој; - Инфраструктура; - Животна средина и обновлива енергија; - Туризам и културно наследство и - Промоција на инвестиции.	УП за село Ново Село е во согласност со Програмата за развој на ИПР, особено во делот на рурален развој и развој на инфраструктурата
Просторниот План на Република Македонија	Основните цели на Просторниот План се: - создавање услови за непречено вршење на основните човекови активности (функции), обезбедување висок степен на заштита на животната средина и запазување на принципите за одржлив развој; - рамномерен и воедначен просторен развој на населените места; - оптимална функционална екипираност усогласена со идните потреби на корисниците; - остварување стабилен, ефикасен и динамичен стопански развој, со квалитативни структурни промени на вкупното стопанство и воспоставување на поусогласени односи во репродукцијата; - зголемување на вработеноста, пред сè, врз економски критериуми и со поголемо потпирање на развојот врз знаењата и умешноста на работната сила; - постојано подобрување на материјалните, културните, општествените и другите услови за живот и работа на работните луѓе и граѓаните, континуирано и сè поцелосно задоволување на потребите и јакнење на материјалната и социјалната сигурност на населението, како основна и трајна определба на општеството; - остварување на рационално користење, организирање и уредување на просторот во согласност со потребите од рационално разместување; - менување на односот кон природната средина со системска, материјална, образовна и друга поддршка на нејзиното зачувување, заштита и унапредување.	УП за село Ново Село е во целост компатибилен со основните цели на Просторниот План.
Стратегија и акционен план за заштита на биолошката разновидност на Република Македонија	Основни цели на Стратегијата се: - заштитата на биолошката разновидност да се вгради во сите владини политики, стратегии, планови и програми; - зголемување на заштитата и ревитализацијата на биолошката разновидност, преку пропорционални домашни и странски инвестиции; - зголемување на техничката и кадровската опременост на институциите од областа на биолошката разновидност, заради	УП за село Ново Село е во целост компатибилен со главните цели на оваа Стратегија.

	<p>поттикнување на истражувачки и апликативни проекти;</p> <ul style="list-style-type: none"> - подобрување на размената на информации и соработката меѓу владиниот, научниот, приватниот и невладиниот сектор со реализација на заеднички проекти; - воспоставување база на податоци за видовите, живеалиштата и заштитените подрачја; - унапредување со управувањето во постоечките заштитени подрачја и зголемување на мрежата на заштитените подрачја, според меѓународните стандарди; - воспоставување одржлив начин (sustainable forestry) на стопанисување со шуми; - да се апроксимира националното законодавство кон директивите на Европската Унија и да се имплементираат меѓународните конвенции во законодавството на Република Македонија; - да се воведат механизми (стимулативни и дестимулативни мерки) за заштита на биолошката разновидност надвор од заштитените подрачја; - да се подигне јавната свест за биолошката разновидност за 100% врз основа на претходни сознанија до 2008 година; 	
<p>Национална стратегија за одржлив развој</p>	<p>Некои од целите на оваа Стратегијата се насочени кон:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поголема употреба на природен гас и обновливи енергетски извори. - промовирање на основни мерки за штедење на енергијата во домаќинствата и јавните објектите кои вклучуваат: подобрување на изолацијата (надворешните ѕидови, подови и покриви), енергетски ефикасно осветлување. -поинтензивна употреба на јавен транспорт со промоција на еколошки возен парк, подобрување на квалитетот на горивото и користење на биогориво (одржлив транспорт); -користење на биомаса-системи на согорување и горење на биомасата; -системи на комбинирано производство на енергија и топлина; -користење на животинското ѓубриво; -садење на житарици за енергетски цели; -користење на геотермална енергија за затоплување; 	<p>Целите на УП за село Ново Село се во согласност со целите на оваа стратегија.</p>

	<p>-користење на потенцијалот на ветерот за производство на енергија.</p>	
<p>Национална стратегија за управување со отпад</p>	<p>Основни цели на оваа стратегија се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - заштита на животната средина и животот и здравјето на луѓето; - имплементирање на општите принципи и насоки за управување со отпад; - воспоставување на интегрирана национална мрежа на инсталации (и инсталации за преработка на отпад и отстранување на отпадот); - исполнување на меѓународните обврски во однос на управувањето со отпадот; - усогласување на политиката и законодавството за управување со отпад со европските и светските стандарди; - воспоставување на ефективна институционална и организациска структура во сите фази на имплементација на новиот интегриран систем за управување со отпад: планирање, издавање дозволи, финансирање, оперативност и спроведување; - зајакнување на човечките ресурси и капацитети во јавниот и приватниот сектор; - воведување на стабилни финансиски ресурси и соодветни економски механизми за да се обезбеди целосно покривање на трошоците на интегрираниот систем за управување со отпад; - подигнување на јавната свест; - воспоставување на систем за собирање на податоци/информативен систем за изворите, природата, количествата за тековите на отпад, како и за објектите за преработка и финално депонирање на отпадот и обезбедување на податоците до јавноста; - примена на ефикасна и ефективни техники за управување со фракции од сепариран отпад со помош на учеството на приватниот сектор, а за да се постигне стапка на собирање на отпад од 100%; - воведување депонии за опасен и неопасен отпад и други капацитети за финално депонирање на отпад во согласност со современите стандарди за да се спречи појавата на нови еколошки оптоварувања; - затворање и/или санација на постојните општински депонии и/или индустриски „жешки точки“ според пописот на оптоварувањата на животната средина и соодветните критериуми кои посебно ги земаат предвид негативните ефекти и ризиците за животната средина, идното користење на физички простор, трошоците за рехабилитација и прифатливоста за населението. 	<p>Целите на УП за село Ново Село се во согласност со целите на оваа Стратегија.</p>

<p>Националниот план за заштита на амбиентниот воздух</p>	<p>Целите на Националниот план за заштита на амбиентниот воздух се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - одржување на квалитетот на амбиентниот воздух во зоните каде што не се надминуваат граничните вредности на квалитет; - подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух во зоните каде што се надминуваат граничните вредности за квалитет; - преземање на мерки за намалување на емисиите од определени стационарни извори на загадување; - усвојување на неопходни мерки за минимизирање и целосно отстранување на негативните ефекти врз квалитетот на амбиентниот воздух. 	<p>Целите на УП за село Ново Село се во согласност со целите на Националниот План.</p>
<p>Стратегијата за развој на енергетиката во Република Македонија за период 2008-2020, со визија до 2030</p>	<p>Мерки кои ги предвидува стратегијата се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - одржување, ревитализација и модернизација на постојната и изградба на нова, современа инфраструктура за потребите на производство и користење на енергијата; - подобрување на енергетската ефикасност во производството, преносот и користењето на енергијата; - користење на домашните ресурси (резервите на лигнит, хидро-енергетскиот потенцијал, ветерната и сончевата енергија) за производството на електрична енергија; - интегрирање на енергетскиот сектор на Република Македонија во регионалниот и европскиот пазар на електрична енергија и природен гас со изградба на нови конекции и со усогласување на законодавството со постојната правна регулатива на Европската унија за енергија, животна средина, конкуренција и за обновливи извори на енергија. 	<p>Целите на УП за село Ново Село се во согласност со целите на оваа Стратегија.</p>
<p>Национална Стратегија за земјоделство и рурален развој</p>	<p>Документот ги дефинира стратешките правци на подобрување на земјоделството преку зголемување на конкурентноста на секторот со подобрување на ефективност на клучните фактори на производството (земјиштето, работата и капиталот, хоризонтална и вертикална интеграција, како и подобрување на политиките за поддршка на земјоделството и модернизирање на индустријата за преработка. Проширувањето на одржливи (пазарно ориентирани) семејни фарми, зголемување на работната продуктивност преку усвојување на подобрени техники за производство на култури и одгледување на добиток, подобрување на можностите за финансирање и употреба на нови технологии и др. се теми на кои мора интегрирано да се работи.</p>	<p>Целите на УП за село Ново Село се во согласност со целите на оваа Стратегија.</p>

<p>Стратегија за одржлив развој на шумарството во Република Македонија</p>	<p>Главни цели на Стратегијата се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мултифункционално стопанисување со шумите и одржлив развој на шумарството, зголемување на свеста за еколошките и социјалните вредности на шумите, одржување на заштитните функции на шумите и зголемување на позитивниот придонес на шумарскиот сектор во заштитата на животната средина; - одржување на заштитните функции на шумите и зголемување на позитивниот придонес на шумарскиот сектор во заштитата на животната средина, заштитата на водата, почвата и воздухот; заштитата на луѓето и инфраструктурата од природни непогоди; намалување на гасовите кои придонесуваат за глобалното затоплување, итн; - стимулација за одржување на заштитните функции на шумата-санација на еродирани земјишта и шуми и заштита на изворишта и води во шумите; 	<p>Целите на УП за село Ново Село се во согласност со целите на оваа Стратегија.</p>
<p>Национална Стратегија за води</p>	<p>Главните цели кои треба да се постигнат со интегрираното управување со водите во Република Македонија се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се обезбеди доволен квалитет на водата за пиење за јавно снабдување; - да се обезбедат потребни количини на вода со соодветен квалитет за разни комерцијални цели; - заштита на луѓето и материјалните добра од штетните ефекти на водата; - да се постигне и да се зачува добар статус на водата на површинските и подземните водни тела; - заштита на водата и екосистемите зависни од вода и - усогласување на мерките на управување со водите со корисниците на просторот од другите сектори. - заштита на површинските и подземните води како резерви на вода за пиење (постојните и планираните резерви); - заштита на заштитените и други области од значење, во врска со водните површини-области на посебна заштита на водите, области за зачувување на здравјето на луѓето и на зачувување на вода и екосистемите зависни од вода и зачувување на биолошката разновидност во рамките на интегрираното управување со водите; - подобрување на еколошките функции на водите каде што квалитетот на водата е влошен и таму каде што потребниот квалитет на водата не е постигнат, интегрирано управување со водите и постепена 	<p>Целите на УП за село Ново Село се во согласност со целите на оваа Стратегија.</p>

	имплементација на сеопфатните мерки за заштита и систематско следење на ефектите од спроведените мерки во речниот слив; - намалување на количеството на опасни супстанции на изворот на загадување со имплементација на мерките за заштита на водата и - придонес кон одржливо управување со водите со рационално и одржливо користење на водните ресурси.	
--	--	--

10. ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Извештајот за стратегиска оценка на влијанијата врз животната средина ги зема во предвид влијанијата врз специфичните медиуми од животната средина од имплементација на УП за село Ново Село, во поширок обем, глобално и кумулативно; кои влегуваат во состав на планскиот опфат (билошката разновидност, природата, пределот, културното наследство, луѓето, како и влијанијата врз социо-економските параметри).

За поединечните проекти, во подоцнежната фаза на имплементација на УП за село Ново Село потребно е да се направи подетална анализа на можните влијанија врз животната средина во конструктивна, оперативна и постоперативна фаза, согласно глава XI - Барања за изработка на оценка на влијанието врз животната средина на одредени проекти, член 24 од Законот за животна средина.

Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при изработката и имплементацијата на УП за село Ново Село, општина Ѓорче Петров, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.

При изработката на Урбанистичкиот план за село Ново Село, општина Ѓорче Петров, треба да се земат во предвид заклучните согледувања од секторските области опфатени со Условите за планирање на просторот и Просторниот План на Р.Македонија.

10.1. Влијание врз населението и човековото здравје

При реализација на УП за село Ново Село, општина Ѓорче Петров, можни се влијанија врз здравјето на луѓето и тоа во фазата на градежните работи, односно изведување на содржините предвидени со планскиот документ.

Влијанијата би се однесувале на влијание од зголемена бучава, издувни гасови од возилата, прашина, генерирање отпад и др. Овие влијанија се оценуваат како незначителни негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење.

Во оперативната фаза влијанијата врз животната средина од реализацијата на УП за село Ново Село, општина Ѓорче Петров се оценети како незначителни, имајќи ја во предвид класата на намена и изградените објекти кои не спаѓаат во групата на значајни загадувачи на животната средина. Позитивно влијание врз населението и човековото здравје ќе има класата на намена (Д) – заштитно зеленило.

10.2. Влијание врз квалитетот на воздухот

При реализација на УП за село Ново Село, општина Ѓорче Петров, не се очекуваат значителни нарушувања на квалитетот на воздухот заради видот, природата и компатибилноста на планираните дејности. Тие не спаѓаат во групата на директни и големи загадувачи на животната средина и човековото здравје. Одредени краткорочни влијанија врз животната средина се можни при што се очекува појава на прашина, како и фугитивна емисија на најситни честитки и песок.

Поголеми и позначителни влијанија се очекуваат при изведбата на планираните содржини предвидени во планскиот опфат, кои пак подетално ќе бидат разработени во основните и инфраструктурните проекти за изведеба на инфраструктурната мрежа а во функција на потребите на планираните градби и парцели.

10.3. Влијание на бучавата

Зголемување на интензитетот на бучавата се очекува во фазата на градежните работи, односно изведување на содржините, односно објектите предвидени.

Во оперативната фаза на реализација на УП за село Ново Село, општина Ѓорче Петров, не се очекува значително ниво на бучава. Од работењето на поединечните објекти исто така не се очекува некое поголемо ниво на бучава, но сепак нивото на бучава ќе се одреди при реализирање на секој објект поединечно и ќе се презентира во студиите/елаборатите за оценка на влијанијата врз животната средина.

10.4. Влијанија врз квалитетот на водите

Како што беше споменато претходно УП за село Ново Село, општина Ѓорче Петров припаѓа на втора и трета зона на бунарското подрачје Нерези – Лепенец. При изработката и реализацијата на планскиот документ треба да бидат земени во предвид мерките кои се дефинирани во Просторниот План на Република Македонија и Условите за планирање на простор за изработка на Урбанистички Ново Село, општина Ѓорче Петров.

Можните влијанија врз квалитетот на водите во фаза на реализација, ќе потекнуваат од изградба на објектите кои се предвинени согласно класите на намена во УП за село Ново Село (селски стопански двор, мали комерцијални и деловни објекти, јавни објекти – образование, наука и верски објекти, лесна и загадувачка индустрија, меморијални простори и комунална инфраструктура – улици).

Подеталните негативни влијанија ќе бидат предвидени при спроведувањето на постапката за процена на влијанијата на инфраструктурните и архитектонско-

урбанистичките проекти врз животната средина и изготвување на студија или елаборат за секој објект поединечно.

10.5. Влијанија врз почвата

Реализацијата на УП за село Ново Село може да предизвика негативни влијанија врз почвата во случај на несоодветно управување со отпадните води и генерираниот отпад, неконтролирана употреба на пестициди, градење на објекти на високо квалитено земјиште и слично

Активностите за изградба на инфраструктурните објекти, може да ги нарушат геолошките карактеристики на почвата, како резултат на користење на тешка механизација и возила, транспортот и одлагање вишок на ископан материјал, одложување на градежниот отпад (шут) и др. При движење на возилата и тешката механизација може да дојде до збивање на почвата при што може да дојде до нарушување на природниот квалитет и намалување на плодноста на истата. Во фазата на експлоатација не се очекуваат значителни негативни влијанија врз квалитетот на почвата, освен можеби неправилното управување и одлагање на отпадот.

Очекувани влијанија врз почвата, може да претставуваат неправилното одведување и третирање на отпадните санитарни води, како и од неадекватното привремено одлагање на отпадот.

10.6. Влијанија врз пределот

За време на изградба на предвидените содржини, пределските карактеристики ќе се променат краткотрајно како резултат на активностите кои ќе се превземаат на теренот во облик на расчистување и подготовка на теренот, присуството на транспортни возила, камиони и друга механизација потребна за транспорт на градежниот материјал и конструкциите за изградба на планираните објекти.

Сепак, не се очекува негативно влијание бидејќи сите предвидени содржини нема да се градат наеднаш, туку во зависност од барањата и потребите на жителите, како и инвестициските проекти на локалната самоуправа. На тој начин ќе се овозможи и навикнување на новиот изглед од страна на населението.

10.7. Влијанија врз културно-историско наследство

На подрачјето кое е предмет на анализа нема регистрирани недвижни споменици на културата (Екпертен елаборат).

Во Археолошката карта на Република Македонија, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човечката егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје, евидентирани се локалитети:

- КО Ново Село - Рамниште, некропола од доцноантичко време; Селиште, населба од римско време, се наоѓа на левиот брег на Вардар, на блага падина покрај црквата Св.Никола;
- КО Оризари - нема;
- КО Горче Петров - нема.

Според Просторниот план на Р.Македонија, најголем број на цели се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво.

Согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање културното недвижно наследство во просторните и урбанистички планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационо ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

10.8. Влијанија врз биодиверзитетот и природното наследство

Во планскиот опфат каде се планира реализација на предвидените содржини, не се идентификувани ендемични, загрозени или реликтни видови од флората и фауната, како и карактеристични природни живеалишта. Влијанијата врз флората и фауната ќе бидат негативни во фазата на изградба, а во зависност од обемот и времетраењето локални и краткорочни.

Градежните активности негативно влијаат на одредени растителни и животински видови кои имаат свои природни живеалишта на и во близина на планскиот опфат:

- појава на бучава и вибрации при работата на градежните возила, од машините и опремата кои се користат при изградбата, ќе предизвика вознемиреност кај водоземците, како и пореметување на нивниот репродуктивен процес;
- уништување на дел од ниско стеблената вегетација во рамки на градежните парцели;

Во оперативната фаза не се очекуваат негативни влијанија врз биодиверзитетот.

10.9. Влијанија од управување со отпадот

Се очекува градежните работи при изведувањето на објектите и инфраструктурата да бидат генератори на следните типови на отпад:

- Градежен шут, кој во овој случај е инертен отпад, кој се состои од земја, камења, асфалт, бетон, итн.
- Биоразградлив отпад; и цврст и течен отпад создаден од работниците. Биоразградливиот отпад (гранки, лисја, корења, итн) ќе се создаде за време на подготвителните активности.

Цврстиот отпад се состои од биоразградлив отпад од остатоци од храна, пластика, хартија, стакло, метал и други фракции. Овој отпад доколку соодветно не се отстрани од локацијата ќе предизвика загадување и нагрдување на теренот.

Опасниот отпад во фазата на изградба во многу мали количини ќе биде воглавно претставен од нафтени деривати, мазира и масла за подмачкување на возилата и градежната механизација, како и со искористените пакувања на некои од овие видови супстанции. Опасниот отпад, доколку соодветно не се ракува со него и истиот не се отстрани во согласност со законските прописи, предизвикува загадување на сите медиуми на животната средина, пред сè на почвата, подземните и површинските водотеци, а има и токсични влијанија врз живиот свет.

10.10. Влијанија од несреќи и хаварии

Согласно Просторниот план на Република Македонија, предметната локација за која се наменети условите за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план за село Ново Село, општина Ѓорче Петров, се наоѓа во простори со висок степен на загрозеност од воени дејства.

Земјотресите се доминантни природни непогоди во Република Македонија, кои можат да имаат катастрофални последици врз човекот и природата.

Локацијата за која се наменети условите за планирање на просторот се наоѓа во зона со IX степени по Меркалиевата скала на очекувани земјотреси.

Во процесот на планирање потребно е да се води сметка за конфигурацијата на теренот, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите: климатско-хидролошките услови, ружата на ветрови и слично кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари.

Од метеоролошки појави со карактеристики на елементарни непогоди се манифестираат појавата на град, луњени ветрови и магли.

Иако е реткост при реализацијата на УП за село Ново Село, општина Ѓорче Петров и пропратните содржини, не е исклучена можноста од појава на техничко-технолошки катастрофи.

10.11. Прекугранични влијанија

Со имплементација на УП за село Ново Село не постои опасност од појава на прекугранични влијанија, ниту во фазата на изградба, ниту во оперативната фаза, заради доволната одделеченоста на опфатот од границата и заради релативно малиот обем на работи поврзани со реализацијата на објектите и инфраструктурата на локацијата.

11. МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА, НАМАЛУВАЊЕ И УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Од областа на заштитата на животната средина, урбанистичките планови треба да се усогласат со Просторниот план на Р. Македонија на тој начин што врз основа на предвидениот режим за заштита, ќе се организира распоред на активности и изградба на објекти за да се усогласат барањата кои ги поставува одржливиот стопански развој и современиот третман на заштитата.

Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при изработката на Урбанистички план за село Ново Село, општина Ѓорче Петров, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.

Мерки за заштита на животната средина кои треба да се превземат со цел да се обезбеди одржлив развој на анализираното подрачје со минимално негативно влијание врз медиумите и областите во животната средина:

- Да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности;
- Потенцијалната ерозија на земјиштето треба да се спречи со што е можно побрзо завршување на земјените активности, покривање на околниот терен со вегетација и оградувања на нагибите;
- Да се уредат зелените површини во границите на планскиот опфат, со видови (автохтони) со висок биоаккумулативен капацитет за евентуално присутните загадувачки материи во воздухот и почвата;
- Да се следи и контролира присуството на загадувачки материи во воздухот со цел да се одржи квалитетот на воздухот во граници на дозволените нивоа на емисии;
- Да се предвидат соодветни технички зафати за пречистување на отпадните води и имплементација на технологии кои ќе овозможат нивно повторно искористување за истата или друга намена;
- Да се контролира квалитетот на пречистените отпадни води пред испуштање во најблискиот реципиент, со цел да се усогласат вредностите на концентрацијата на материите присутни во пречистената отпадна вода со пропишаните гранични вредности на максимално дозволените концентрации на материите присутни во реципиентот;
- Да се превземат активности за намалување на бучавата и вибрациите од опремата, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата и да се

почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина;

- Организирано управување со отпадот со цел да се минимизира негативното влијание врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. Создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина;
- Да се избегне губење, модификација и фрагментација на живеалишта и прекумерно искористување на природните богатства, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите;
- Да се изведуваат енергетски ефикасни објекти и да се применуваат најдобри достапни технологии во процесот на производство.

11.1. Мерки за ублажување на негативните влијанија врз населението и човековото здравје

За време на изведувањето на градежните активности, се препорачува да се направи план на отпочнување и завршување на работите, да се внимава на работните дневни часови поради можноста за вознемиреност од бучава, да се користат нови машини технички исправни и небучни. Потребно е земјените работи да се изведуваат во несушни периоди или при тоа да се попрскува земјиштето/градилиштето со вода, за да не дојде до загадување на воздухот со прашина и цврсти честички.

По реализацијата на УП за село Ново Село не се очекува негативно влијание врз човековото здравје. Конкретните мерки за намалување и ублажување на негативните влијанија ќе бидат дефинирани при изработка на соодветните студии / елаборати за оценка на влијанието на проектите врз животната средина и елаборатите за заштита на животната средина.

Обезбедувањето на заштитно зеленило и хортикултурно уредување на просторот ќе биде во насока на подобрување на здравјето на луѓето, што е опфатено и со планската содржина, при што треба да се почитуваат законски пропишаните стандарди.

11.2. Мерки за ублажување на негативните влијанија врз квалитетот на воздухот

При имплементацијата на содржините кои се наведени во УП за село Ново Село, не се очекуваат значителни нарушувања на квалитетот на воздухот заради видот, природата и компатибилноста на планираните дејности, кои не спаѓаат во групата на директни и големи загадувачи на животната средина и човековото здравје.

Во текот на изградбата на поединечните деловни и инфраструктурни објекти, потребно е земјените работи да се изведуваат во несušни периоди и да се попрскува градилиштето со вода, за да не дојде до намалување на квалитетот на воздухот со прашина и цврсти честички.

За намалување на влијанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух од имплементацијата на планскиот документ, се предлагаат следните мерки:

- Да се следи и контролира присуството на загадувачки материи во воздухот со цел да се одржи квалитетот на воздухот во граници на дозволените нивоа на емисии;
- Да се уредат зелените површини во границите на планскиот опфат, со видови (автохтони) со висок биоакумулативен капацитет за евентуално присутните загадувачки материи во воздухот и почвата;
- Користење на обновливи извори на енергија, како енергетски ресурси кои што се во директна насока на подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух;
- Да се изведуваат енергетски ефикасни објекти и да се применуваат најдобри достапни технологии во процесот на производство.

Конкретните мерки за ублажување на влијанијата врз животната средина, ќе се дефинираат во студиите/елаборатите за влијанијата врз животната средина за секој објект поединечно.

11.3. Мерки за ублажување на негативните влијанија од бучавата

Содржините кои се предвидени со планската документација се потенцијални генератори на бучава, во фаза на изградба, додека во оперативната фаза, по реализација на УП за село Ново Село, не се очекува зголемено ниво на бучава.

Во фаза на изградба, потребно е да се превземат активности за намалување на бучавата и вибрациите од опремата, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина.

Мерки кои се предвидуваат за спречување и намалување на бучавата се:

- Да се користат нови машини технички исправни и помалку бучни;
- Постоечката и предвидената површина со заштитно зеленило во значителна мера може да придонесе за заштита и намалување на влијанијата од бучавата;

Конкретните мерки за ублажување на влијанијата врз животната средина, ќе се дефинираат во студиите/елаборатите за влијанијата врз животната средина за секој објект поединечно.

11.4. Мерки за ублажување на негативните влијанија врз квалитетот на водите

Врз основа на правците на движење на подземните води одредени се три заштитни зони и режими на заштита во зоните на бунарите. (Одлука за утврдување на границите на заштитните зони на бунарското подрачје Нерези - Лепенец - Сл. гласник бр. 14/99).

- Планскиот опфат на селото Ново Село се наоѓа во втората и третата заштитна зона на бунарите Нерези Лепенец.
- Врз основа на Одлука за утврдување на границите на заштитните зони на бунарското подрачје Нерези - Лепенец и дефинираниот режим на заштита:
- Во втората заштитна зона се забранува:
 - Градење на објекти и изведување на други работи, како експлоатација на шљунак, песок, камен и користење на земјиштето на начин и обем со кој се загрозуваат природните вредности, квалитетот, квантитетот и режимот на површинските и подземните води;
 - Изградба на фарми за стока и живина;
 - Неконтролиран транспорт, складирање и користење на течности кои по својот состав се опасни за подземните водоносни слоеви (нафта, нафтени деривати, киселини и др.);
 - Испуштање или складирање на масла, киселини и др. штетни отровни и радиоактивни материи;
 - Депонирање на отпадни материи и смет;
 - Директно испуштање на отпадни води во отворени водотеци
- Во втората заштитна зона се дозволува:
 - Пошумување;
 - Обработка на земјоделско земјиште на досега освоените површини со употреба на вештачко или природно ѓубриво и употреба на хемиски средства за заштита на растенијата, кои не содржат неразградливи отровни и штетни материи.
 - Во постојните селски населби во оваа зона може да се извршува екстензивно сточарење, ратареење и др. функции и изградба на објекти само исклучиво во согласност со урбанистички планови, изработени според критериумите што ги налага оваа зона.
- Во третата заштитна зона се забранува:
 - Експлоатација на шљунак, песок, камен и користење на земјиштето на начин и обем со кој се загрозуваат природните вредности, квалитетот, квантитетот и режимот на површинските и подземните води;
 - Директно испуштање на отпадни води во отворените водотеци;
 - Депонирање и исфрлање на отпадни материи и смет надвор од организирани, обезбедени и контролирани депонии;

- Испуштање масла, киселини и други штетни, опасни и радиоактивни материји.
- Испуштање на отпадни во отворени корита се дозволува после нивно пречистување спрема критериумите за водотеците од II класа на профилот на испуштањето.

Во сите заштитни зони на бунарското подрачје се забранува изградба на хидротехнички објекти и постројки со кои може да се врши одземање на водите од сливното подрачје или трајно менување на режимот на течењето на површинските и подземните води.

При обезбедувањето на потребните количини на вода за селото, потребна е примена на мерки кои ќе овозможат квалитетно и економично водоснабдување, но истовремено и заштита на водите преку:

- Синхронизирана изградба на водостопански објекти со кои ќе се овозможи повеќе корисници да се снабдуваат со квалитетна вода;
- Проширување на водоснабдителната мрежа согласно со ширење на селото;
- Рационално користење на водата преку примена на современи технички решенија во управувањето со системот за водоснабдување во селото.

Еден од основните приоритети во заштитата на животната средина е заштита на површинските и подземните води. За таа цел потребна е изградба на канализациски системи за прифаќање и третман на отпадните води. За да се заштитат површинските и подземните води од загадување со отпадни води потребно е стриктно спроведување на “принципот на заштита на квалитетот на водите на самите изворишта на загадување“ преку:

- Примена на соодветни технички зафати за пречистување на отпадните води и имплементација на технологии кои ќе овозможат нивно повторно искористување за истата или друга намена;
- Контрола на квалитетот на пречистените отпадни води пред испуштање во најблискиот реципиент, со цел да се усогласат вредностите на концентрацијата на материите присутни во пречистената отпадна вода со пропишаните гранични вредности на максимално дозволените концентрации на материите присутни во реципиентот;

Доколку во границите на планскиот опфат на селото постојат стопански капацитети кои од технолошкиот процес испуштаат отпадни води кои поради својот квалитет може да го оневозможат функционирањето на пречистителната станица или да предизвикаат проблеми во функционирањето на канализациската мрежа во селото, стопанскиот субјект мора да изврши предтретман на отпадните води пред да ги испушти во канализациската мрежа.

Во фаза на експлоатација не се очекуваат негативни влијанија врз квалитетот на површинските и подземните води.

Со натамошните фази на планирање / проектирање, ќе бидат утврдени детални мерки за заштита на водите од изградбата и функционирањето на објектите и инфраструктурните проекти.

11.5. Мерки за ублажување на негативните влијанија врз почвата

Квалитетот на почвата индиректно влијае на квалитетот на подземните води, затоа е потребно да се предвидат соодветни мерки за спречување и намалување на влијанијата врз почвата.

Во време на градежните активности потребно е контролирано и внимателно отстранување на површинскиот слој од почвата, да не се вршат поголеми ископи од планираните, како и вишокот на земја да се искористи или да се врати и натапка. Градежниот шут треба да се одлага на привремени депонии предвидени за таа намена кои после треба да се дислоцираат.

Друга мерка претставува прекин на работните активности при неконтролирано излевање на гориво, масло, лубриканти, посипување со песок и отстранување на загадениот слој на почва. Со загадениот слој на почва треба да се постапува како со опасен отпад.

Со намалување на загадување на почвата и подземните води, се предлагаат следните мерки:

- Да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности;
- Потенцијалната ерозија на земјиштето треба да се спречи со што е можно побрзо завршување на земјените активности, покривање на околниот терен со вегетација и оградувања на нагибите;
- Да се уредат зелените површини во границите на планскиот опфат, со видови (автохтони) со висок биоакумулативен капацитет за евентуално присутните загадувачки материи во воздухот и почвата;

Поединечните конкретни мерки за спречување и намалување на влијанијата ќе бидат дефинирани во елаборатот/студијата за оценка на влијанието врз животната средина за секој објект поединечно.

11.6. Мерки за ублажување на негативните влијанија врз пределот

Потребно е зачувување на естетските и природните карактеристики на просторот со примена на организиран систем за управување со отпадот, како и поставување на зелени заштитни појаси и хортикултурно уредување на просторот во самите градежни парцели.

Градбите треба да се вклопуваат во амбиентот, односно не треба да бидат проектирани и изведени многу високи и габаритни.

Како мерки кои се предвидуваат за заштита и унапредување на пределските карактеристики се следните:

- Рационална изградба на инфраструктурата;
- Концентрација и ограничување на изградбата;
- Правилен избор на соодветна локација.

11.7. Мерки за ублажување на негативните влијанија врз културно-историското наследство

Доколку при изведувањето на земјените работи се најде на остатоци од минатото, изведувачот и инвеститорот на објектите преку надзорниот орган се должни привремено да ги запрат градежните активности, да превземат мерки за откриените траги да не се оштетуваат и веднаш писмено да го известат Заводот за заштита на споменици на културата.

11.8. Мерки за ублажување на негативните влијанија врз биодиверзитетот и природното наследство

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, на просторот кој е предмет на изработката на УП за село Ново Село, нема евидентирано нити регистрирано природно наследство.

Доколку при реализацијата на УП за село Ново Село се дојде до нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизација на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата, како што се на пример:

- утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство и оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;

- да се избегне губење, модификација и фрагментација на живеалишта и прекумерно искористување на природните богатства, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите;
- забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;
- магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;
- почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата
- Исто така, за намалување на влијанијата врз поедини видови од флората и фауната, се препорачува разгледување на мерки во постапката на оцена на влијанијата од секој поединечен проект, како и од секоја поединечна инфраструктурна активност, планирани во планскиот опфат.

11.9. Мерки за ублажување на негативните влијанија од управувањето со отпад

Организирано управување со отпадот потребно е да се практикува со цел да се минимизира негативното влијание врз животната средина, животот и здравјето на луѓето.

Отпадот што ќе се генерира во текот на изградбата на планираните објекти ќе се депонира на локација за градежен шут што ќе биде посочена од страна на општинските служби. Градежниот шут, исто така, треба да се транспортира директно на депонијата за инертен отпад. Шутот може да се користи како агрегат при изградба на патишта, за покривање на дивите депонии при нивна рекултивација, издробен или во состојба каков што е.

Отпадот кој содржи значителна фракција од органски карактер (биоразградлив отпад), се препорачува да биде компостиран со посебна постапка на самата депонија.

Сите количества на опасен отпад треба да бидат предадени на лиценциран субјект за транспорт на опасен отпад. Особено ќе биде важно со примена на современи методи

да се намалат количествата на отпад што би се јавиле заради несоодветно постапување со отпадот од амбалажа.

Во елаборатите за заштита на животната средина за одделните објекти, ќе бидат утврдени видовите и количествата на отпад што ќе се генерираат на локациите и можностите за негово намалување и рециклажа.

11.10. Мерки за ублажување на негативните влијанија од евентуални несреќи и хаварии

Согласно Законот за одбрана, Законот за заштита и спасување и Законот за управување со кризи, задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.

Врз основа на член 29 од Законот за заштита и спасување, а во функција на уредувањето на просторот следните мерки за заштита и спасување задолжително се применуваат:

- изградба на објекти отпорни на сеизмички дејства;
- регулирање на водотеците и изградба на систем на одбранбени насипи;
- изградба на снегозащитни појаси и пошумување на голините;
- обезбедување на противпожарни пречки;
- изградба на објекти за заштита и
- изградба на потребната инфраструктура.

При примена на планските решенија на урбанистичкиот план за село, за сè што не е регулирано со овие услови да се применуваат стандардите и нормативите утврдени со Законот за заштита и спасување (Службен весник на Република Македонија, број 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14 и 129/15), Процена за загрозеност на Република Македонија од природни непогоди и други несреќи (Службен весник на Република Македонија, број 117/07), Методологија за содржината и начинот на проценување на опасностите и планирање на заштитата и спасувањето (Службен весник на Република Македонија, број 76/06) и Уредбите за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари и урнатини (Службен весник на Република Македонија, број 8/05).

Заштита од воени разузнавања, природни и техничко – технолошки катастрофи

Заштита од воени разурнувања: Согласно Просторниот план на Република Македонија и согласно Законот за одбрана (Службен весник на РМ, број.185/11 - пречистен текст), Законот за заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 -

пречистен текст и број.41/14) и Законот за управување со кризи (Службен весник на РМ, број.29/05, 36/11 и 41/14), селото за кое се работи Урбанистички план се наоѓа во простори со висок степен на загроеност од воени дејствија. Тоа се простори кои во случај на војна би се нашле во зафатот на стратегиските насоки на нападот на агресорот.

Согласно член 53 од Законот заштитата и спасување задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување. Тоа опфаќа пред се изградба на објекти отпорни на сеизмички дејствија, регулирање на водотеците и изградба на систем на одбранбени насипи, обезбедување на противпожарни пречки, изградба на објекти и заштита и изградба на потребната инфраструктура.

Обврската за изградба на засолништа се однесува на загроените зони. Загроените зони ги утврдува Владата и истите се составен дел на просторните и урбанистичките планови.

Заштита од природни катастрофи: Сеизмичките појави-земјотресите се доминантни природни непогоди во Република Македонија, кои можат да имаат катастрофални последици врз човекот и природата.

Предметната локација според очекуваните сеизмички интензитети се наоѓа во зоната изложена на потреси од IX степени по Меркалиевата скала на очекувани земјотреси.

Намалување на сеизмичкиот ризик може да се изврши со задолжителна примена на нормативно-правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржив степен на сеизмичка заштита, кај изградбата на новите објекти.

Во инвестиционите проекти треба да се разработат мерките за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

Неопходно е перманентно ажурирање на плановите за заштита од елементарни непогоди, кои согласно законските обврски постојат за целата територија на државата, поради присутниот сеизмички hazard, како и изложеноста на други природни катастрофи.

За успешно функционирање на заштитата од природни и елементарни катастрофи во процесот на урбанистичко планирање потребно е да се превземат соодветни мерки за заштита од пожари, односно евентуалните човечки и материјални загуби да бидат што помали во случаи на пожарите.

Во однос на диспозицијата на противпожарната заштита, населеното место во случај на пожар ќе го опслужува противпожарната единица од градот Скопје.

Заради поуспешна заштита од ваквите појави во урбанистички планови се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари,

спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари, кои се однесуваат на:

- изворите за снабдување со вода, капацитетите на градската водоводна мрежа и водоводните објекти кои обезбедуваат доволно количество вода за гаснење на пожари;
- оддалеченоста меѓу зоните предвидени за станбени и јавни објекти и зоните предвидени за индустриски објекти и објекти за специјална намена за сместување лесно запаливи течности, гасови и експлозивни материји;
- оддалеченоста меѓу објектите со различна намена и отпорност на пожари на конструкциите внатре во индустриската зона;
- широчината, носивоста и проточноста на патиштата со кои ќе се овозможи пристап на противпожарни возила до секој објект и нивно маневрирање за време на гаснење на пожарите.

Заштитата од пожари опфаќа мерки и дејности од нормативен, оперативен, организационен, технички, образовно-воспитен и пропаганден карактер, кои се уредени со Законот за заштита и спасување (Службен весник на РМ, број.93/12 - пречистен текст и број.41/14) кој е во согласност со директивите на Европска Унија, како и Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари.

Од метеоролошки појави со карактеристики на елементарни непогоди се манифестираат појавата на град, луѓени ветрови и магли. Со цел за поефикасна заштита обавезно е предвидување на современа громобранска инсталација и нејзино континуирано одржување.

Заштита од техничко-технолошки катастрофи: Едно од можните и неопходно потребни превентивни мерки за заштита од техничко – технолошки катастрофи е планирањето, кое преку осознавање и анализа на состојбите и опасностите од можните инциденти, во одржувањето на инсталациите и опремата, треба да создаде прифатлив однос кон животната средина. Притоа основните методолошки постапки за планирање и уредување на просторот се:

- оценка на состојбите на природните компоненти на животната средина и степенот на загрозеност од појава на технички катастрофи;
- оценка на оптовареноста на просторот со технолошки системи со одредено ниво на ризик;
- анализа на меѓусебната зависност на природните услови и постојните технолошки системи;

- дефинирање на нивото на постојниот ризик при редовна секојдневна работа на технолошките системи и при појавата на инцидентни случаи;
- процена на загрозеноста на луѓето и материјалните добра;
- утврдување на критериумите за избор на оптимална варијанта на заштита врз основа на проценетиот степен на загрозеност.

Со примена на оваа методолошка постапка може да се очекува остварување на следните основни цели за заштита од техничко-технолошки катастрофи:

- максимално усогласување и користење на просторот од аспект на заштита во рамките на просторните можности;
- вградување на мерките на кои се засновува организацијата на заштита и спасување на човечките животи и материјалните добра од техничкотехнолошки катастрофи во определувањето на намената на просторот;
- интегрирање на елементите на загрозеноста во рамките на предвидениот плански опфат на прашањата врзани со заштитата на животната средина.

Заради постигнување на целосна заштита на луѓето, материјалните добра и потесната и пошироката животна средина постојат три нивоа на преземање на сигурносни, превентивни мерки:

Прво ниво: ги вклучува сите мерки кои се преземаат во одржувањето на опремата и инсталациите, заради сигурно користење на опасни материјали во технолошките процеси и одбегнување на технолошки катастрофи.

Второ ниво: се однесува на сите мерки кои треба да обезбедат ограничување на емисијата како последица од пожар, експлозија или ослободување на хемикалии, што може да се случи во околности на поголеми индустриски акциденти.

Трето ниво: вклучува мерки кои се преземаат за заштита на животната средина во смисол на ограничување на ефектите од емисија на опасни материји, или последици од пожар и експлозии.

11.11. Мерки за спречување на бариери за лица со инвалидност

Составен дел на овој Урбанистички план за село се конкретни мерки за создавање на услови за непречено движење на лица со инвалидитет во рамките на планскиот опфат. Ова особено се однесува на уредувањето на земјиштето за општа употреба во рамките на планскиот опфат, а пред сè планираната улична мрежа и јавен паркинг.

За обезбедување на непречено движење на лицата со инвалидитет, сите јавни пешачки површини се планирани со континуирана нивелета без скалести денивелации, со најголем подолжен наклон од 1,67%.

При изработка на проекти за уличната мрежа, на секој пешачки премин треба да се предвидат рампи за совладување на денивелацијата помеѓу тротоарот и коловозот.

Поставувањето на трајна и времена урбана опрема на јавните пешачки површини не смее да претставува архитектонска бариера и да го попречува или отежнува пешачкиот сообраќај, а особено на лица со инвалидност со колички.

11.12. Мерки за ублажување на прекуграничните влијанија

Нема потреба од дефинирање на прекугранични мерки, поради тоа што нема прекугранични влијанија од економски аспект.

Табела 9 Анализа на можни мерки за ублажување

Област	Директни влијанија	Индириектни влијанија	Кумулативни влијанија	Ефект	Времетраење	Мерки за ублажување на влијанија
НАСЕЛЕНИЕ	Фаза на изградба	Нема	Изведба на поединечни проекти во планскиот опфат	Незначителни негативни влијанија	Краткорочни	Примена на мерките предвидени во планската документација Примена на мерките предложени од експертскиот тим Ограничување на работните дневни часови Употреба на помалку бучна опрема Ограничување на брзината и фреквенцијата на транспортните возила
	Влијанија врз здравјето на жителите Зголемено ниво на бучава и вибрации Загадување на воздухот од издувни гасови од транспортните средства и честички на прашина од градежните активности					
	Фаза на користење	Нема	Нема	Позитивни влијанија	Догорочни	Примена на мерките кои ќе

	<p>Креирање на нови работни места, подобрен животен стандард</p> <p>Подобрена социо-економска состојба, намалена миграција на населението</p>					<p>бидат утврдени при изработка на елаборатот</p>
ВОЗДУХ	<p>Фаза на изградба</p>	Нема	Можни се и различни се за секој поединечен проект	Незначителни негативни влијанија	Краткорочни	<p>Примена на мерките предвидени во планската документација</p> <p>Примена на мерките предложени од експертскиот тим</p> <p>Користење еколошки горива</p> <p>да не се работи во сушни периоди или да се попрскува земјиштето со вода</p>
	<p>Нарушување на квалитетот на воздухот</p> <p>издувни гасови од транспортните средства</p> <p>честички од градежните активности</p>					
ВОЗДУХ	<p>Фаза на користење</p>	Нема	Нема	Незначителни негативни влијанија	Долгорочни	<p>Примена на јавен транспорт за вработените</p> <p>Користење на еколошки горива</p> <p>Користење на природен гас</p> <p>Зелени заштитни појаси</p>
	<p>Издувни гасови од транспортните средства</p> <p>издувни гасови од производството</p>					
ВОДА	<p>Фаза на изградба</p>	Нема	Можни се и различни се за секој поединечен проект	Незначителни негативни влијанија	Краткорочни	<p>Примена на мерките предвидени во планската документација</p> <p>Примена на мерките и рестрикциите пропишани во Одлука за утврдување на заштитни зони</p>
	<p>Неправилно одлагање на градежниот шут</p> <p>Одронување на земјиште и слевање на шут при изведба на инфраструктурни проекти</p>					

						на бунарското подрачје Нерзеи - Лепенец Примена на мерките предложени од експертскиот тим Да не се работи во сушни периоди
	Фаза на користење	Нема	Нема	Негативни влијанија	Краткорочни	Примена на мерките и рестрикциите пропишани во Одлука за утврдување на заштитни зони на бунарското подрачје Нерзеи - Лепенец Колекторски систем Канализациона мрежа
	Неправилно управување со отпадот					
БУЧАВА	Фаза на изградба	Нема	Нема	Незначителни негативни влијанија	Краткорочни	Примена на мерките предложени во планската документација и од експертскиот тим
	Зголемено ниво на бучава од изведба на градежни работи					
	Транспортни средства					
	Фаза на користење	Нема	Нема	Незначителни негативни влијанија	Долгорочни	Заштитно зеленило
	Зголемено ниво на бучава од изведба на градежни работи					
	Транспортни средства					
Отпад	Фаза на изградба	Нема	Можни се и различни се за секој поединечен проект	Незначителни негативни влијанија	Краткорочни	Примена на мерките предвидени во планската документација
	Зголемено количество на цврст (инертен) отпад при изведба на градежните работи					Примена на мерките предложени од експертскиот тим

	Фаза на користење	Нема	Нема	Нема	Нема	Воспоставување на организирано собирање, селектирање и одлагање на отпад
	Развиен систем за управување со отпад					Поставување табли за забрана на фрлање
Почва	Фаза на изградба	Нема	Нема	Негативни влијанија	Долгорочни	Примена на мерките предвидени во планската документација
	Нарушување на квалитетот на почвата при неправилно ракување и одлагање на цврст отпад (градежен шут)					Примена на мерките предложени од експертскиот тим
	Нарушување на површинскиот свој и геолошките к-ки на почвата					
	Фаза на користење	Нема	Нема	Незначителни негативни влијанија	Долгорочни	Примена на мерките предвидени во планската документација,
	Нарушување на квалитетот на почвата при неправилно ракување и одлагање на цврст отпад					Примена на мерките предложени од експертскиот тим
	Неконтролирана употреба на пестициди и хемикалии					
Предел	Фаза на изградба	Нема	Можни се и различни се за секој поединечен проект	Незначителни негативни влијанија	Краткорочни	Примена на мерките предвидени во планската документација
	нарушување на естетските вредности на подрачјето					Примена на мерките предложени од експертскиот тим
	Фаза на користење	Нема	Нема	Не се очекуваат	Нема	Примена на мерките

	Не се очекуваат влијанија					предвидени во планската документација Примена на мерките предложени од експертскиот тим
БИОДИВЕРЗИТЕТ	Фаза на изградба	Нема	Можни се и различни се за секој поединечен проект	Незначителни негативни влијанија	Догорочни	Примена на мерките предвидени во планската документација Примена на мерките предложени од експертскиот тим Примена на мерките предложени во планската документација и од експертскиот тим, компензациски мерки
	Вознемирување и раселување на одредени видовите на фауна (птици, и др)					
БИОДИВЕРЗИТЕТ	Фаза на користење	Нема	Нема	Незначителни негативни влијанија	Догорочни	Избегнување на репродуктивните циклуси на животните Контролирано собирање на лековити блики и други плодови Забрана на ловокрадство Контрола над бесправната сеча, примена на мерките кои ќе бидат утврдени при изработката на елаборатот
	Вознемирување и раселување на видовите на фауна (птици, и др) Неконтролирано собирање на билки и плодови; Ловокрадство; Бесправна сеча на шумските појаси	удел во климатски промени ерозија				
КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО	Фаза на изградба	Нема	Нема	Нема	Нема	Примена на мерките предвидени во планската документација и доследна примена на законските
	Не се очекуваат влијанија					

						одредби во случај на откривање на археолошки локалитети
	Фаза на користење	Нема	Нема	Не се очекуваат	Нема	Примена на мерките предвидени во планската документација и доследна примена на законските одредби во случај на откривање на археолошки локалитети
	Не се очекуваат влијанија					

12. АЛТЕРНАТИВИ

Во рамките на Стратегиската оценка на влијанието на планскиот документ врз животната средина потребно е да се разгледаат алтернативите во поглед на неколку карактеристики на планскиот документ, но во најрана можна фаза:

- a) при избор на најдобро решение за намена на земјиштето,
- b) заштитата на животната средина и одржливоста на планскиот документ.

Разгледувани се варијанти, алтернативи во однос на процентот на изграденост, како и застапеност на оптимална намена на користење на земјиштето кое најсоодветно ќе го одрази карактерот на овој комплекс.

Една алтернатива што се разгледува е состојба без имплементација (BAU) а другата е идеалното сценарио-со имплементација на УП за село Ново Село, Општина Ѓорче Петров.

Од анализата на постојната состојба произлегуваат следниве заклучоци:

- Просторот има поволна географска положба и добри микроклиматски услови.
- Просторот делумно е градежно изграден, има постоечка функционална инфраструктура која треба да се надгради и усогласи со реалните потреби на општината, жителите и сопствениците.
- За просторот потребно е дооформување и дополна со осовременување на инфраструктурните системи со цел постигнување поголем стандард во однос на сообраќајната, електроенергетската и хидротехничката структура.
- Предмениот локалитет има потреба од дополнување на просторот согласно потребите на корисниците на просторот

Табела 10 Компарација помеѓу алтернативите и очекуваните ефекти врз животната средина

Еколошки ефект		Бизнис Како и Обично - BAU	Алтернатива 1 – Идеално сценарио
Тематска област	Критериум		
Човеково здравје			
	Намалување на количините отпад	-1	+1
	Намалување на бучавата во околината	0	+1
Природа и биодиверзитет			
	Заштита на живеалишта	0	0
	Намалување на оголувањето	-1	0
	Заштита на шумскиот фонд	0	0
Квалитет на воздух			
	Намалување емисии на загадувачи	-1	0
	Намалување на емисии од стакленички гасови	0	-1
	Намалување на енергетска потрошувачка	0	-1
Води-квалитет и квантитет			
	Намалување концентрации од отпадна вода	-1	+1
	Квалитет на подземни води	0	0
Културно и историско наследство			
	Заштита на наследството	-1	0
Економија			
	Економски раст на регионот	-1	+2
	Заштита на материјалните	-1	+1
	Стапка на невработеност	-2	+2

Легенда

Многу позитивен ефект +2
Помал позитивен ефект +1
Незначителен ефект 0
Помал негативен ефект -1
Многу негативен ефект -2

13. ПЛАН ЗА МОНИТОРИНГ

Планот за мониторинг на животната средина дава можност за системско набљудување, испитување и оценување на загадувањето и состојбата на медиумите и областите на животната средина во целина како и идентификација и регистрирање на изворите на загадување на одделните медиуми и областите на животната средина се:

- Да се обезбдат податоци за понатамошно следење на состојбите во животната средина;
- Да се потврди дека договорените услови при одобрување на планската документација се соодветно спроведени;
- Да се потврди дека влијанијата се во рамките на предвидените или дозволените гранични вредности;
- Следење на состојбата во животната средина со цел навремено согледување на непредвидените влијанија од имплементацијата на планската документација и управување со истите;
- Утврдување кои активности треба да бидат превземени за редуцирање на влијанија врз животната средина

Со цел да се изврши мониторинг на ефикасноста на планскиот документ, потребно е следење на поставените индикатори и нивниот развој со што ќе се потврдат целите на истиот. За следење на индикаторите потребно е да се земат во предвид и податоците за тековната состојба на животната средина.

Со следење на состојбата на животната средина ќе се потврди оправданоста и примената на предложените мерки за ублажување и нивната функционалност, што се претставува голема придобивка во однос на заштитата на животната средина.

Видот и фреквенцијата на мониторинг ќе бидат предложени во студиите / елаборатите за оценка на влијанијата врз животната средина од секој проект посебно. За мониторингот и мерките предложени за намалување на штетните влијанија врз животната средина ќе биде задолжена локалната самоуправа, односно локалните инспектори (санитарни, комунални, инспектори за животна средина и сл).

Мониторингот дава можност за испитување и анализирање на фазата на имплементација по завршување на фазата на планирање. Како средство за мерење на успехот, се отвора можност за справување со неизвесности, превземање корективни мерки како и поддршка за ажурирање и адаптација на планот. Ова, на пример, се однесува на контролирањето на предвидувањата подготвени во СОЖС како и за предвидувањата на ефектите врз животната средина. Мониторингот е исто така значајна алатка за спроведување на таквите мерки и оценување на нивната ефикасност, и на истиот треба да му се даде соодветен приорит.

Друг многу важен аспект на мониторингот е дека може да обезбеди основа за добивање информации, кои во иднина би се имплементирале во процесите на планирање.

Табела 11 План за мониторинг на спроведување на мерките

Медиум /област	Применета метода	Фреквенција	Индикатори	Надлежност	Верификација
Население, човеково здравје	- Следење на состојбата на здравјето на населението; - Следење на стапката на вработеност на населението, животниот стандард, и сл;	Постојано за време на конструктивната фаза	- Измерени вредности за емисии во медиумите на ЖС; - Зголемена стапка на вработеност; - Намалена миграција	- Локална самоуправа, МЖСПП, РЗЗЗ, овластени правни/физички лица за мерење на емисиите	- Извештаи од спроведен мониторинг од МЖСПП акредитирана институција; - Извештаи од МЗ, РЗЗЗ; - Финансиски извештаи; - Државен завод за статистика; - Локална самоуправа
Воздух	- Мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух; - Интерен мониторинг - стационарни извори на емисија;	Согласно законската регулатива	- Измерени вредности (концентрација на штетни полутанти во амбиентниот воздух);	- МЖСПП, акредитирана институција, локална самоуправа, РЗЗЗ	- Извештаи од спроведен мониторинг од МЖСПП акредитирана институција; - Катастар на загадувачи, Државна/Локална мрежа за мониторинг; - Извештаи од РЗЗЗ; - Извештаи од метеоролошка станица; - Државен завод за статистика;
Површински/ подземни води	- Мониторинг на квалитетот на површински/подземни води, на водата за пиење, техничката вода од бунари,	Согласно законската регулатива, Издадени дозволи за користење и/или испуштање	- Измерени параметри за квалитет на вода (рН, БПК, ХПК и др.); - Измерени параметри за квалитет на почва; - Споредба на претходна состојба на квалитетот на површински/подземни води со реализираните мерења;	- МЖСПП, акредитирана институција, локална самоуправа, РЗЗЗ, МЗ	- Катастар на загадувачи; - Државен завод за статистика; - Извештаи од Министерство за здравство
Бучава	- Мониторинг на емитираната бучава во ЖС	Согласно законската регулатива	- Измерено ниво на бучава	- МЖСПП акредитирана институција	- Извештаи од акредитирана институција/МЖСПП

Биодиверзитет	- Состојба со флора, фауна, фрагментација на живеалишта, популации на карактеристични видови	Согласно законската регулатива	- Процент на зачувани живеалишта и видови;	- МЖСПП	- Извештаи од МЖСПП
Управување со отпад	<ul style="list-style-type: none"> - Одредување на видовите на отпад кои што ќе се генерираат на локацијата; - Квалитет на почва, површински подземни води; - Состојба на одлагалишта 	Согласно законска регулатива	<ul style="list-style-type: none"> - Намален процент на генериран отпад; - Рекултивирани одлагалишта; - Применети мерки за интегрирано управување со отпадот 	<ul style="list-style-type: none"> - МЖСПП; - Локална самоуправа - ЈКП 	<ul style="list-style-type: none"> - Извештаи од МЖСПП, ЈКП, Локална самоуправа; - Катастар на создавачи на отпад при МЖСПП

14. НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ

Со Законот за животна средина и релевантните подзаконски акти, дефинирана е постапката за Стратегиска оценка на животната средина. Со цел навремено да се согледаат можните негативни влијанија врз животната средина, социо-економскиот развој и здравјето на луѓето, како и да се превземат соодветни корективни мерки, потребно е спроведување на Стратегиска оценка на животната средина за реализација на УП за село Ново Село, општина Ѓорче Петров.

Извештајот за стратегиската оценка на животната средина содржи информации за целите на животната средина утврдени со релевантни стратегии, планови и програми, а кои имаат допирни точки со анализираната планска документација.

Планскиот документ кој е предмет на анализа и за кој се однесува Извештајот за Стратегиска оценка на животната средина е УП за село Ново Село, општина Ѓорче Петров. Овој урбанистички план се однесува за опфат, со вкупна површина од околу 126,63 ha.

Овој Извештај ги опишува целите на планскиот документ и потребата од негова изработка, неговата содржина, опфат и предмет. Се утврдува состојбата на животната средина на подрачјето и во неговото пошироко окружување, со цел идентификација на можните повредливи медиуми за кои особено треба да се води сметка при реализацијата на УПС. Се разгледуваат и алтернативи во однос на локациите на зоната, намената на користење на земјиштето и стандардите за животна средина што би можеле да се применуваат.

Целта на постапката за стратегиска оценка на животната средина е идентификација и анализа на влијанијата врз животната средина, животот и здравјето на луѓето кои би произлегле со имплементација на планскиот документ. Постапката се спроведува уште во фазата на планирање со цел сите идентификувани влијанија, односно соодветните мерки за елиминирање или контрола на влијанијата, да се предвидат во најраната фаза на подготовката на документот.

Една од целите на изработка на планскиот документ, е да се создадат услови за планирање на организирани простори за градба кои ќе бидат реализирани од страна на инвеститори, но и корисници и сопственици на земјиштето и локалната самоуправа.

Поединечните цели на планскиот документ се:

- Обезбедување услови за порационално искористување и уредување на просторот, запазување на заштитното зеленило, како и регулирање на сообраќајната, комуналната, односно водоводната и енергетската инфраструктура;
- Обезбедување поголема искористеност на земјиштето преку максимално користење на парцелите спрема важечките параметри;

- Збогатување на просторот со нови содржини во функција на развој на стопанството и локалната економија;

Реализацијата на УП за село Ново Село, се очекува да предизвика позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно окружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и се разбира економски ефекти манифестирани преку привлекување на нова работна сила и вработување, доколку е базирана врз принципите на одржлив развој и се одликува со максимално почитување и вградување на нормативите и стандардите за заштита на животната средина.

Посебните услови за изградба, развој и користење на градежното земјиште и градбите за секоја урбанистичка единица за планирање и градежна парцела содржат детални податоци за условите за градење и служат за спроведување на планот со непосредно изготвување на извод од планот и решение за локациски услови.

Согласно одредбите на Просторниот План на Р. Македонија за рационално користење и заштита на просторот, идниот развој и разместеност на производните дејности на овој простор треба да се базира на примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина, особено нивна превентивна примена и спречување на негативните влијанија на производните процеси и технологии врз животната средина.

Извештајот за стратегиска оценка ги разгледува основните податоци за животната средина во и околу предметното подрачје, а тие се однесуваат на:

- Географската положба на предметната локација;
- Релјефните услови, наклон и експозиција на терените;
- Сеизмичките карактеристики;
- Климатските услови на регионот со климатски елементи од умерено-континентална клима;
- Квалитетот на воздухот како еден од главните медиуми и фактори за квалитетно живеење во животната средина;
- Културното наследство не е евидентирано во близина на предметната локација;
- Состојбата со биодиверзитетот (флора и фауна) на планскиот опфат;
- Пределските карактеристики на предметното подрачје;
- Демографските карактеристики во Општина Ѓорче Петров од аспект на вкупното население, како и стапката на невработеност;

Во изработката на овој извештај беше разгледан и стопанскиот развој кој според Просторниот План на Република Македонија се базира на дефинираните цели на економскиот развој во „Националната Стратегија за економскиот развој“, определбите за

рационално користење на потенцијалите и погодностите на развојот и поставеноста на системот на населби, како и политиката за порамномерна и порационална просторна организација на стопанството.

Користењето на земјиштето се разгледува како една од основите цели на Просторниот План на Република Македонија и се однесува на рационално користење и заштита на природните ресурси, искористувањето на погодностите за производство и лоцирање на преработката на простори врзани со местото на одгледување или искористување.

Во извештајот за стратегиска оцена на животната средина разгледани се и релевантните аспекти на моменталната состојба на животната средина и што најверојатно би се случило доколку не дојде до имплементација на планскиот документ/најверојатната еволуција без имплементација на стратегијата, планот или програмата.

Посебно внимание во извештајот се посветува на описот на веројатните влијанија на планскиот документ врз медиумите и областите на животната средина и врз социо-економските и демографските карактеристики, а исто така се предвидени и мерки за спречување, ублажување или отстранување на негативните влијанија.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина, ги разгледува негативните влијанија врз специфичните медиуми и области на животната средина и мерките за ублажување на негативните влијанија во поширок обем, додека пак изведбата на секој планиран објект (проект) е предмет на разгледување на постапката за оцена на влијанијата на проектите врз животната средина и кон неа ќе се пристапи дополнително.

Се обработуваат влијанијата на планскиот документ и мерките за ублажување на влијанијата врз:

- Демографските карактеристики и човековото здравје - реализацијата на планскиот документ ќе има незначителни негативни и краткотрајни влијанија врз здравјето на луѓето при изградбата, и според тоа се предвидени соодветни мерки за намалување на влијанијата: контрола на интензитетот на бучавата и контрола на квалитетот на амбиентниот воздух;
- Социо-економската состојба - реализацијата на планскиот документ ќе има позитивни долгорочни влијанија врз социо-економската состојба и поради тоа не се предвидуваат мерки за намалување на влијанијата;
- Квалитетот на амбиентниот воздух - реализацијата на планскиот документ ќе има незначителни негативни влијанија врз здравјето на луѓето при изградбата и во оперативната фаза, и поради тоа се предвидени соодветни мерки за намалување на влијанијата: примена на јавен транспорт за вработените, користење на еколошки горива, контрола на испуштање на издувни гасови, користење на природниот гас, зелени заштитни појаси;

- Бучава и вибрации - зголемен интензитет на бучава и вибрации ќе се појави во фазата на изградба, додека за време на оперативната фаза интензитетот на бучавата е намален, а појава на вибрации не се очекува. Предвидени се соодветни мерки за намалување на влијанијата од бучава: ограничување на дневните работни часови, поставување на заштитни зелени појаси, користење на технички исправна и помалку бучна опрема;
- Квалитет на површинските и подземните води, предвидени се генерални мерки за спречување на негативните влијанија при реализацијата на планскиот документ;
- Почвата – доколку се применува системот на ефикасно управување со отпадот во цврста и течна состојба, не се очекуваат негативни влијанија врз водите со реализација на планскиот документ, а се предлага примена на мерки за намалување на влијанијата кои ќе бидат утврдени при изработка на елаборатот за заштита на животната средина;
- Биодиверзитетот (флора и фауна) – реализацијата на планскиот документ нема да предизвика позначајни негативни влијанија во глобални рамки, бидејќи на предметното подрачје не се евидентирани ендемични видови;
- Природното наследство – на предметното подрачје не е евидентирано;
- Пределските карактеристики – адекватно уредување на просторот, унапредување на естетските вредности, зачувување на пределските карактеристики, рационално користење на природните ресурси;
- Културното наследство – не е евидентирано културно наследство во непосредна близина на планскиот опфат, па според тоа не се предвидуваат посебни мерки во планската документација;
- Управувањето со отпадот – доколку се воспостави ефикасен систем за управување со цврстиот отпад и според тоа не се очекуваат негативни влијанија;
- Несреќи и хаварии - согласно Законот за одбрана, Законот за заштита и спасување и Законот за управување со кризи, задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување;

Доколку сите согледувања дадени во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина бидат земени во предвид и имплементирани во УП за село Ново Село, општина Ѓорче Петров, за којшто се изготвува овој Извештај, ќе се избегнат сите несакани последици, што значи ќе се заштеди време и пари што е само дел од целите на стратегиската оцена на животната средина. Исто така, ќе се обезбеди заштита и одржлив развој на ресурсите, заштита на медиумите во животната средина и здравјето на луѓето.

15. ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ

Заклучоци и препораки кои беа дефинирани при изработката на извештајот за стратегиска оценка на животната средина за реализација на УП за село Ново Село, се следните:

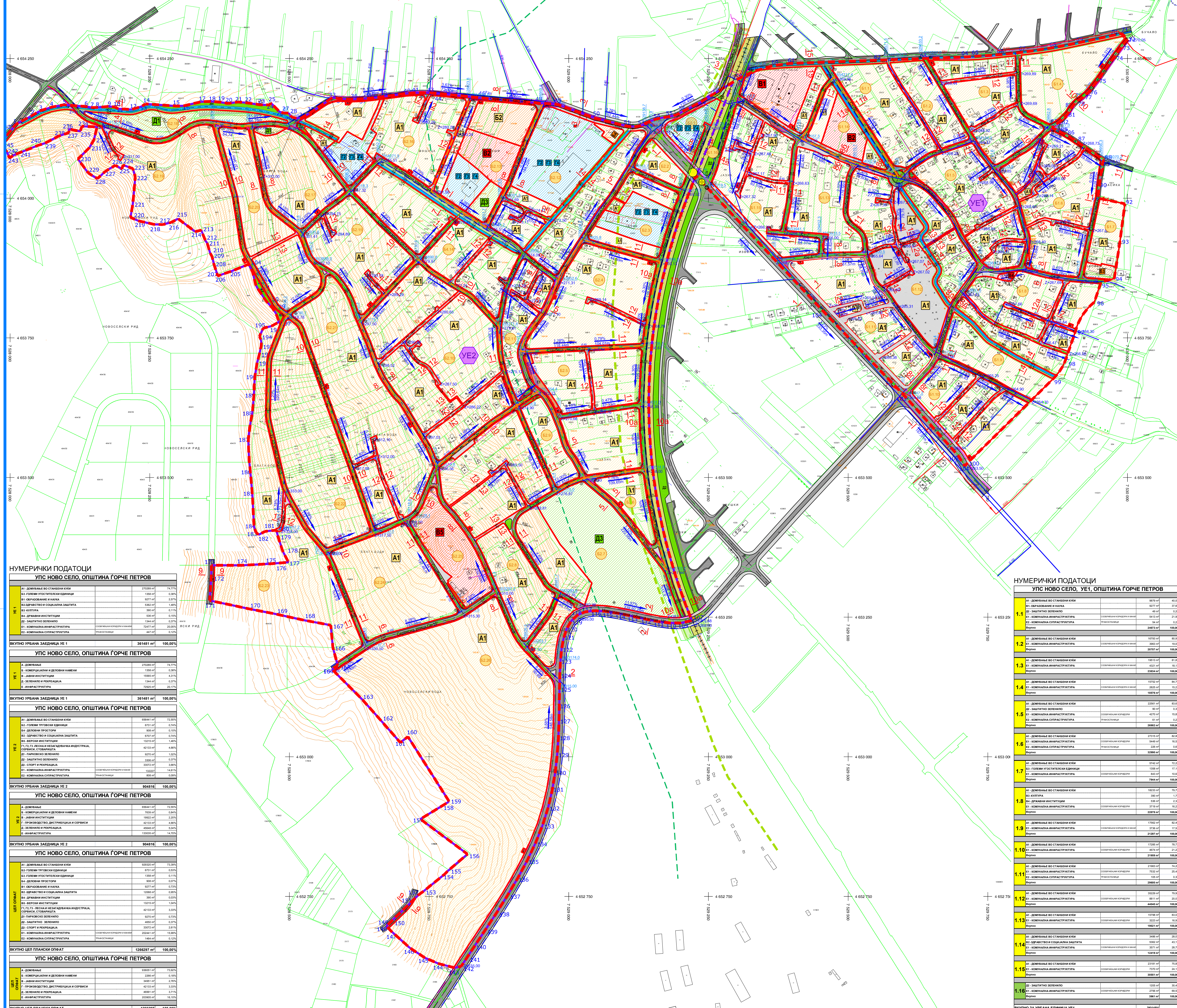
- Примена на насоките и елементите за изработка на урбанистички планови и локална урбанистичка планска документација од аспект на заштита на животната средина и примена на мерките и активностите за рационално користење и заштита на просторот, дефинирани во предлог планската документација;
- Спроведување на Планот за мониторинг, со кој ќе се добијат податоци за состојбата на одредени медиуми на животната средина и следење на ефектите од примената на мерките за ублажување на негативните влијанија;
- Спроведување на процедурата за информирање на јавноста и организирање на јавна расправа;

Реализацијата на УП за село Ново Село се очекува да предизвика позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно окружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и се разбира економски ефекти манифестирани преку привлекување на нова работна сила и вработување, доколку е базирана врз принципите на одржлив развој и се одликува со максимално почитивање и вградување на нормативите и стандардите за заштита на животната средина. Вградувањето на аспектите на животната средина при процесот на урбанистичкото планирање и партиципативната демократија која вклучува учество на јавноста при стратешко планирање и развој на општина Зрновци се основни начела за изработка на урбанистичката планска документација. Реализацијата на УП за село Ново Село ќе придонесе за социјален, економски и инфраструктурен развој на општина Ново Село, заштита на животната средина, рамномерен економски регионален развој и привлекување на можни инвестиции.

16. КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

- Влада на Република Македонија, април 2004, Просторен план за РМ 2002-2020;
- Влада на Република Македонија, септември 2012, Национална стратегија за води (2012 – 2042);
- Министерство за животна средина и просторно планирање, февруари 2009, Национална стратегија за одржлив развој во Р.Македонија;
- Министерство за економија, јуни 2009, Национална стратегија за развој на туризмот 2009-2013,
- Министерство за животна средина и просторно планирање, 2006, Втор национален еколошки акционен план;
- Влада на Република Македонија, март 2008, Стратегија за управување со отпад на Република Македонија;
- Министерство за животна средина и просторно планирање, октомври 2008, Национален план за управување со отпад на Република Македонија 2009-2015;
- Агенција за планирање на просторот, Март 2014, Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план за село Ново Село, општина Ѓорче Петров;

В. Графички прилози

НУМЕРИЧКИ ПОДАТОЦИ
УПС НОВО СЕЛО, ОПШТИНА ГОРЧЕ ПЕТРОВ

УПС	УПС	УПС	УПС
1.1	1.2	1.3	1.4
1.5	1.6	1.7	1.8
1.9	1.10	1.11	1.12
1.13	1.14	1.15	1.16
1.17	1.18	1.19	1.20
1.21	1.22	1.23	1.24
1.25	1.26	1.27	1.28
1.29	1.30	1.31	1.32
1.33	1.34	1.35	1.36
1.37	1.38	1.39	1.40
1.41	1.42	1.43	1.44
1.45	1.46	1.47	1.48
1.49	1.50	1.51	1.52
1.53	1.54	1.55	1.56
1.57	1.58	1.59	1.60
1.61	1.62	1.63	1.64
1.65	1.66	1.67	1.68
1.69	1.70	1.71	1.72
1.73	1.74	1.75	1.76
1.77	1.78	1.79	1.80
1.81	1.82	1.83	1.84
1.85	1.86	1.87	1.88
1.89	1.90	1.91	1.92
1.93	1.94	1.95	1.96
1.97	1.98	1.99	2.00

НУМЕРИЧКИ ПОДАТОЦИ
УПС НОВО СЕЛО, УЕ2, ОПШТИНА ГОРЧЕ ПЕТРОВ

УПС	УПС	УПС	УПС
2.1	2.2	2.3	2.4
2.5	2.6	2.7	2.8
2.9	2.10	2.11	2.12
2.13	2.14	2.15	2.16
2.17	2.18	2.19	2.20
2.21	2.22	2.23	2.24
2.25	2.26	2.27	2.28
2.29	2.30	2.31	2.32
2.33	2.34	2.35	2.36
2.37	2.38	2.39	2.40
2.41	2.42	2.43	2.44
2.45	2.46	2.47	2.48
2.49	2.50	2.51	2.52
2.53	2.54	2.55	2.56
2.57	2.58	2.59	2.60
2.61	2.62	2.63	2.64
2.65	2.66	2.67	2.68
2.69	2.70	2.71	2.72
2.73	2.74	2.75	2.76
2.77	2.78	2.79	2.80
2.81	2.82	2.83	2.84
2.85	2.86	2.87	2.88
2.89	2.90	2.91	2.92
2.93	2.94	2.95	2.96
2.97	2.98	2.99	3.00

